

ज्ञानकोश

मासिक चालू घडामोडी

MPSC नागरी सेवा, MPSC गट ब आणि गट क साठी
सरळ सेवा, तलाठी, वन विभाग, नगर पालिका, महानगरपालिका आणि
इतर स्पर्धा परीक्षांसाठी उपयुक्त

2026 पर्यंत भारत जगातील दुसऱ्या क्रमांकाचा सर्वात मोठा सौर उत्पादक देश

गज उत्सव-2023 चे उद्घाटन राष्ट्रपती श्रीमती द्रौपदी मुर्मू यांच्या हस्ते

7 एप्रिल रोजी, "भारत-रशिया व्यवसाय संवाद" 2023 चे उद्घाटन

उपेक्षित ग्रामीण महिलांना बचत गटांच्या नेटवर्कमध्ये आणण्यासाठी

सरकारने 'संगठन से समृद्धी' योजना सुरू केली

पंतप्रधानांनी कोची येथे भारतातील
पहिल्या वॉटर मेट्रोला हिरवा झेंडा दाखवला

महाराष्ट्रात सावरकरांची जयंती
'स्वातंत्र्य वीर गौरव दिवस' म्हणून साजरी होणार

अप्पासाहेब धर्माधिकारी यांना
'महाराष्ट्र भूषण' देऊन सन्मानित केले

महाराष्ट्र सरकारने अपंग कर्मचाऱ्यांसाठी
पदोन्नतीमध्ये 4% कोटा लागू केला आहे

उन्हाळ्यातील पाणीटंचाईची समस्या
सोडवण्यासाठी केरळने प्रथम जल बजेट स्वीकारले

सरकारी विभागांमध्ये 100% ईव्ही असलेले
उत्तर प्रदेश हे पहिले भारतीय राज्य होण्याच्या मार्गावर

तुर्कीच्या मान्यतेनंतर फिनलंड 31 वा नाटो सदस्य बनला

तेलंगणाच्या मुख्यमंत्र्यांच्या हस्ते हैदराबादमध्ये
125 फूट उंच आंबेडकरांच्या पुतळ्याचे अनावरण

राजीव के मिश्रा यांनी पीटीसी इंडियाचे सीएमडी म्हणून पदभार स्वीकारला.

India to host SCO Summit in New Delhi

Contents

ज्ञानकोश मासिक चालू घडामोडी एप्रिल 2023	3
राष्ट्रीय बातम्या	3
महाराष्ट्र राज्य बातम्या	9
राज्य बातम्या	10
आंतरराष्ट्रीय बातम्या	14
नियुक्ती बातम्या	18
अर्थव्यवस्था बातम्या	21
शिखर व परिषद बातम्या	26
व्यवसाय बातम्या	27
कराराच्या बातम्या	28
अहवाल व निर्देशांक बातम्या	29
विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या	31
पुरस्कार बातम्या	34
क्रीडा बातम्या	37
पुस्तके आणि लेखक बातम्या	40
संरक्षण बातम्या	42
महत्वाचे दिवस	43
निधन बातम्या	47
विविध बातम्या	49
सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्वाचे मुद्दे:	49

राष्ट्रीय बातम्या

सरकारने "नवीन भारत साक्षरता कार्यक्रम" नावाचा एक नवीन कार्यक्रम सुरू केला आहे.

- सरकारने "न्यू इंडिया लिटरसी प्रोग्राम" (NILP) नावाचा एक नवीन कार्यक्रम सुरू केला आहे, जो एक केंद्र प्रायोजित योजना आहे जी आर्थिक वर्ष 2022-23 ते 2026-27 या पाच वर्षांसाठी लागू केली जाईल. योजनेचा आर्थिक परिच्यय रु. 1037.90 कोटी, केंद्र सरकारचे योगदान रु. 700.00 कोटी आणि राज्य सरकारांचे योगदान रु. 337.90 कोटी. 15 वर्षे आणि त्यावरील वयोगटातील 5.00 कोटी लोकांना साक्षरता प्रदान करणे हा या कार्यक्रमाचा प्राथमिक उद्देश आहे ज्यांना सध्या लिहिता वाचता येत नाही.

राणी कमलापती रेल्वे स्थानकावर पंतप्रधान मोदींनी भोपाळ-नवी दिल्ली वंदे भारत एक्सप्रेसला हिरवा झेंडा दाखवला.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी मध्य प्रदेशातील राणी कमलापती रेल्वे स्थानक आणि दिल्लीतील हजरत निजामुद्दीन रेल्वे स्थानकादरम्यान वंदे भारत एक्सप्रेस ट्रेन सेवेचे उद्घाटन केले. ही ट्रेन 701 किलोमीटरचे अंतर 7 तास 30 मिनिटांत पूर्ण करेल आणि शनिवार वगळता सर्व दिवस चालेल. वीरांगना लक्ष्मीबाई झाशी, ग्वाल्हेर आणि आग्रा येथे थांबेल.

ग्रामीण विकास मंत्रालयाने ग्रामीण युवकांसाठी अनोखा उपक्रम सुरू केला आहे.

- केंद्रीय ग्रामीण विकास मंत्री, श्री गिरिराज सिंह यांनी नवी दिल्ली येथे दीनदयाळ उपाध्याय ग्रामीण कौशल्य योजना (DDU-GKY) अंतर्गत एक अभिनव बंदिवान नियोक्ता उपक्रम सुरू केला आहे. या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट ग्रामीण गरीब तरुणांना प्रशिक्षित करणे आणि 19 बंदिवान नियोक्त्यांमार्फत रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देणे आहे जे हॉस्पिटॅलिटी, टेक्सटाइल, रिटेल आणि दूरसंचार यासह विविध क्षेत्रांमध्ये प्रशिक्षण देतील. या योजनेद्वारे 31,000 हून अधिक ग्रामीण तरुणांना प्रशिक्षण आणि रोजगाराच्या संधी मिळण्याची अपेक्षा आहे.

PNGRB ने नैसर्गिक वायू पाइपलाइनसाठी युनिफाइड टॅरिफला परवानगी देण्यासाठी नियमात सुधारणा केली आहे.

- पेट्रोलियम अँड नॅचरल गॅस रेग्युलेटरी बोर्ड (PNGRB) ने PNGRB (नैसर्गिक वायू पाइपलाइन दरांचे निर्धारण) नियमांमध्ये सुधारणा सादर केल्या आहेत ज्यात नैसर्गिक वायू पाइपलाइनसाठी एकत्रित दराशी संबंधित नियमांचा समावेश करण्यात आला आहे. ज्याचा उद्देश "एक राष्ट्र, एक ग्रीड आणि एक दर" आहे.

सीबीआयच्या हीरक जयंती सोहळ्याचे पंतप्रधान मोदींनी उद्घाटन केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी केंद्रीय अन्वेषण ब्युरो (CBI) च्या हीरक महोत्सवी सोहळ्याचे उद्घाटन केले. नवी दिल्ली येथील विज्ञान भवनात. केंद्रीय अन्वेषण ब्युरोची स्थापना भारत सरकारच्या गृह मंत्रालयाच्या 1 एप्रिल 1963 च्या ठरावाद्वारे करण्यात आली. पंतप्रधानांनी शिलांग, पुणे आणि नागपूर येथे सीबीआयच्या नव्याने बांधलेल्या कार्यालयीन संकुलांचे उद्घाटनही केले. त्यांनी सीबीआयच्या हीरक महोत्सवी वर्षाचे औचित्य साधणारे टपाल तिकीट आणि स्मरणार्थी नाणे जारी केले आणि सीबीआयचे ट्विटर हँडलही सुरू केले.

केंद्रीय मंत्री सोनोवाल यांनी नॅशनल लॉजिस्टिक पोर्टल मरीनचे 'सागर-सेतू' मोबाईल ॲप लॉन्च केले.

- बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग मंत्री, सर्बानंद सोनोवाल यांनी नॅशनल लॉजिस्टिक पोर्टल मरीनसाठी "सागर सेतू" मोबाईल ॲप्लिकेशन सादर केले. बंदरे, शिपिंग आणि जलमार्ग मंत्रालयाचे "सागर सेतू" मोबाईल ॲप लॉगिन मॉड्यूल, सेवा कॅटलॉग, क्रेडिट लेटर, बँक गॅरंटी, प्रमाणपत्र आणि ट्रॅक आणि ट्रेस वैशिष्ट्ये ऑफर करते.

"सागर सेतू" मोबाईल ॲप्लिकेशनचे फायदे

- "सागर सेतू" मोबाईल ॲपचा उद्देश मंजूरी आणि अनुपालनासाठी टर्नअराउंड वेळ कमी करून सुविधा वाढवणे आहे.
- हे ऑपरेशन्स आणि ट्रॅकिंगमध्ये दृश्यमानता वाढवते, ट्रॅकिंग रेकॉर्ड आणि व्यवहारांमध्ये मदत करते.
- वापरकर्ते ॲपद्वारे सेवा विनंतीसाठी सूचना प्राप्त करू शकतात.

राज्यसभेने स्पर्धा दुरुस्ती विधेयक 2023 मंजूर केले.

- राज्यसभेने स्पर्धा दुरुस्ती विधेयक, 2023 मंजूर केले, ज्याचा उद्देश अर्थव्यवस्थेतील बदलांशी संरेखित करण्यासाठी दोन दशके जुन्या अँटी-ट्रस्ट कायद्याचे आधुनिकीकरण करणे आहे. स्पर्धा सुधारणा विधेयक, 2023 चे उद्दिष्ट स्पर्धा कायदा, 2002 मध्ये बदल करणे आहे, जे स्पर्धा आणि ग्राहकांच्या हितांवर प्रतिकूल परिणाम करणाऱ्या पद्धतींना प्रतिबंध करण्यासाठी भारतीय स्पर्धा आयोगाला (CCI) अधिकृत करते.

टीबी प्रकरणांचा अंदाज घेण्यासाठी भारताने देश-स्तरीय मॉडेल विकसित केले आहे.

- भारताने एक देश-स्तरीय गणितीय मॉडेल विकसित केले आहे जे देशातील क्षयरोगाच्या (टीबी) प्रकरणांचा अंदाज लावते. वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशन (WHO) ऑक्टोबरमध्ये वार्षिक अंदाज जारी करण्याच्या काही महिन्यांपूर्वी, मॉडेल प्रत्येक वर्षी मार्चपर्यंत टीबीच्या घटना आणि मृत्युदर अंदाज डेटा उपलब्ध करण्याची परवानगी देते. एखाद्या व्यक्तीचा संसर्ग आणि रोग स्थिती, आरोग्यसेवा वापर, आणि उपचार परिणाम यासारख्या डेटामधून काढलेले मॉडेल, वाराणसीतील 36 व्या स्टॉप टीबी भागीदारी मंडळाच्या बैठकीत सादर केले गेले.

2026 पर्यंत भारत जगातील दुसऱ्या क्रमांकाचा सर्वात मोठा सौर उत्पादक देश बनणार आहे.

- अलिकडच्या वर्षात भारत सौर ऊर्जेवर लक्ष केंद्रित करून अक्षय ऊर्जेच्या दिशेने लक्षणीय प्रगती करत आहे. देशाने आपली सौरऊर्जा क्षमता वाढवण्यासाठी महत्वाकांक्षी उद्दिष्टे निश्चित केली आहेत आणि ती साध्य करण्यासाठी विविध पावले उचलली जात आहेत. या अनुषंगाने, भारत 2026 पर्यंत जगातील दुसऱ्या क्रमांकाचा सर्वात मोठा सौर उत्पादक बनण्याची अपेक्षा आहे.

भारताने ओआयसीच्या "भारतविरोधी" अजेंड्यावर जोरदार टीका केली आहे.

- भारताने ऑर्गनायझेशन ऑफ इस्लामिक कोऑपरेशन (ओआयसी) च्या "भारतविरोधी" अजेंडासाठी कठोर टीका केली आहे, संघटना भारताच्या अंतर्गत बाबींमध्ये हस्तक्षेप करत आहे आणि अतिरेक्यांना प्रोत्साहन देत आहे. 4 एप्रिल, 2023 रोजी जारी केलेल्या निवेदनात, भारताच्या परराष्ट्र मंत्रालयाने (MEA) OIC च्या विधानाचा "तीव्र निषेध" व्यक्त केला, ज्याला "अनावश्यक आणि वस्तुस्थितीनुसार चुकीचे" म्हटले आहे.

भारताची नुकतीच संयुक्त राष्ट्रसंघ (UN) सांख्यिकी आयोग नार्कोटिक ड्रग्स आणि संयुक्त UN कार्यक्रमाच्या कार्यक्रम समन्वय मंडळाचे सदस्य म्हणून निवड झाली आहे.

- भारताची नुकतीच संयुक्त राष्ट्रसंघ (UN) सांख्यिकी आयोग नार्कोटिक ड्रग्स आणि संयुक्त UN कार्यक्रमाच्या कार्यक्रम समन्वय मंडळाचे सदस्य म्हणून निवड झाली आहे, जे आंतरराष्ट्रीय क्षेत्रात देशाच्या वाढत्या उपस्थितीचे संकेत देते. 6 एप्रिल 2023 रोजी युनायटेड नेशन्स इकॉनॉमिक अँड सोशल कौन्सिल (ECOSOC) येथे झालेल्या मतदानादरम्यान हा निर्णय घेण्यात आला.

भारताचे गृहमंत्री अमित शहा यांनी गुजरातमधील एका मंदिरात भगवान हनुमानाच्या 54 फूट उंच मूर्तीचे अनावरण केले.

- भारताचे गृहमंत्री अमित शहा यांनी गुजरातमधील एका मंदिरात भगवान हनुमानाच्या 54 फूट उंच मूर्तीचे अनावरण केले. अहमदाबादमधील नारनपुरा येथील शाह यांच्या मूळ गावी असलेल्या हनुमान मंदिरात ब्रॉँझची ही मूर्ती बसवण्यात आली होती. 48 फूट उंचीच्या पायथ्याशी उभी असलेली ही मूर्ती मंदिराशी संबंधित असलेल्या हनुमान सेवा समितीने सुमारे 30 कोटी रुपये (\$4 दशलक्ष USD) खर्चून बांधली आहे. हनुमानाच्या जगातील सर्वात उंच मूर्तीपैकी ही एक असल्याचे सांगितले जाते.

भारत सरकारने पेन्शन लाभ वाढविण्यासाठी समिती स्थापन केली.

- नॅशनल पेन्शन सिस्टीम (NPS) अंतर्गत सरकारी कर्मचाऱ्यांचे पेन्शन फायदे वाढवण्याचे मार्ग शोधण्यासाठी भारत सरकारने एक समिती स्थापन केली आहे. या समितीचे अध्यक्ष वित्त सचिव असतील आणि त्यात इतर तीन सदस्य असतील: कार्मिक आणि प्रशिक्षण विभागाचे सचिव, खर्च विभागातील विशेष सचिव आणि पेन्शन फंड नियामक आणि विकास प्राधिकरण (PFRDA) चे अध्यक्ष. सरकारी कर्मचाऱ्यांसाठी NPS मध्ये काही बदल करणे आवश्यक आहे की नाही हे समिती तपासेल आणि वित्तीय विवेक राखून NPS-कव्हर केलेल्या सरकारी कर्मचाऱ्यांचे पेन्शन फायदे वाढवण्यासाठी उपाय सुचवेल.

गज उत्सव-2023 चे उद्घाटन भारताच्या राष्ट्रपती श्रीमती द्रौपदी मुर्मू यांच्या हस्ते झाले.

- 7 एप्रिल 2023 रोजी काझीरंगा राष्ट्रीय उद्यानात गज उत्सव-2023 चे उद्घाटन भारताच्या राष्ट्रपती श्रीमती द्रौपदी मुर्मू यांच्या हस्ते करण्यात आले. तिच्या भाषणादरम्यान, तिने निसर्ग आणि मानवता यांच्यातील महत्त्वपूर्ण बंधनावर प्रकाश टाकला, जो पवित्र मानला जातो. भारताने नेहमीच निसर्गाचा आदर करणाऱ्या संस्कृतीची ओळख करून दिली आहे. आपल्या देशाचा निसर्ग आणि संस्कृती यांच्यात एक अनोखा संबंध आहे, जिथे दोन्ही एकमेकांना गुंफले गेले आहेत आणि एकमेकांचे पोषण करतात. आपल्या परंपरेत हत्तींना खूप आदर दिला जातो आणि ते समृद्धीचे प्रतीक मानले जाते. भारताचा राष्ट्रीय वारसा प्राणी म्हणून, आपल्या राष्ट्रीय वारशाचे जतन करण्यासाठी हत्तींचे संरक्षण करणे हे आपल्या राष्ट्रीय कर्तव्याचा एक आवश्यक घटक आहे.

नैसर्गिक वायूच्या किमतीबाबत किरीट पारिख पॅनेलच्या शिफारशींना सरकारने मान्यता दिली.

- किरीट पारिख समितीने गॅसच्या किमतीबाबत केलेल्या शिफारशींनुसार सरकारने घरगुती नैसर्गिक वायूच्या किमती मॉडेलमध्ये बदल लागू केले. नवीन किंमत प्रणाली दर महिन्याला किमती जाहीर करेल आणि भारतीय क्रूड बास्केटच्या आंतरराष्ट्रीय किमतीच्या 10% शी जोडेल. परिणामी, घरगुती, वाहन इंधन आणि विविध उद्योगांद्वारे वापरल्या जाणाऱ्या पाइपड नॅचरल गॅस (PNG) आणि कॉम्प्रेसड नॅचरल गॅस (CNG) च्या किमती 10% कमी होण्याची अपेक्षा आहे.

पंतप्रधान मोदींनी सिक्ंदराबाद-तिरुपती वंदे भारत एक्सप्रेसला हिरवा झेंडा दाखवला.

- तेलंगणा दौऱ्यात पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी सिक्ंदराबाद-तिरुपती वंदे भारत एक्सप्रेसचा शुभारंभ केला. सिक्ंदराबाद रेल्वे स्थानकाचाही एक मोठा पुनर्विकास होणार आहे, ज्यामध्ये 720 कोटी रुपये खर्चून नवीन प्रतिष्ठित इमारत आणि जागतिक दर्जाच्या सुविधांचा समावेश असेल. नवीन स्थानकात एकाच ठिकाणी सर्व प्रवासी सुविधांसह दुहेरी-स्तरीय छताचा प्लाझा असेल, तसेच प्रवाशांना रेल्वे आणि वाहतुकीच्या इतर माध्यमांमध्ये स्थानांतरीत करणे सोपे करण्यासाठी मल्टीमोडल कनेक्टिव्हिटी असेल.

भारत, बांगलादेश, जपान त्रिपुरामध्ये कनेक्टिव्हिटी बैठक घेणार आहेत.

- बांगलादेश, भारत आणि जपान 11-12 एप्रिल रोजी भारतातील त्रिपुरा येथे कनेक्टिव्हिटी कार्यक्रम आयोजित करणार आहेत. या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट कनेक्टिव्हिटी उपक्रम शोधणे आणि प्रदेशाच्या व्यावसायिक संभाव्यतेचा लाभ घेणे हे आहे.
- बांगलादेश, भारत आणि जपान 11-12 एप्रिल रोजी भारतातील त्रिपुरा येथे कनेक्टिव्हिटी कार्यक्रम आयोजित करणार आहेत. या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट कनेक्टिव्हिटी उपक्रम शोधणे आणि प्रदेशाच्या व्यावसायिक संभाव्यतेचा लाभ घेणे हे आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 9 एप्रिल 2022 रोजी कर्नाटक दौऱ्यादरम्यान आंतरराष्ट्रीय बिग कॅट्स अलायन्स (IBCA) लॉंच केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 9 एप्रिल 2022 रोजी कर्नाटक भेटीदरम्यान आंतरराष्ट्रीय बिग कॅट्स अलायन्स (IBCA) लॉंच केले. वाघ, सिंह, बिबट्या, चित्ता, जग्वार, स्नो बिबट्या आणि यासह मोठ्या कॅट्सच्या सात प्रजातींचे संरक्षण करण्याचे IBCA चे उद्दिष्ट आहे. इंटरनॅशनल बिग कॅट्स अलायन्स (IBCA) जगातील सात प्रमुख मोठ्या मांजरांच्या प्रजातींचे संरक्षण आणि संवर्धन यावर लक्ष केंद्रित करेल. वाघ, सिंह, चित्ता, स्नो लेपर्ड, प्यूमा, जग्वार आणि चित्ता या प्रजाती आहेत.

भारताच्या राष्ट्रपतींनी सुखोई 30 MKI लढाऊ विमानात ऐतिहासिक उड्डाण घेतले.

- ईशान्येकडील राज्याच्या तीन दिवसीय अधिकृत दौऱ्याचा एक भाग म्हणून, राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी आसाममधील मोक्याच्या तेजपूर एअरफोर्स स्टेशनवरून उड्डाणासाठी सुखोई 30 MKI लढाऊ विमानात चढल्या. हे लक्षात घेण्यासारखे आहे की राष्ट्रपतींनी सुखोईमध्ये उड्डाण केल्याचे यापूर्वीचे उदाहरण 2009 मध्ये भारताच्या 12 व्या राष्ट्रपती प्रतिभा देवी सिंह पाटील यांनी असेच उड्डाण घेतले होते. तेजपूर एअरफोर्स स्टेशनवर तिचे आगमन झाल्यानंतर राष्ट्रपती मुर्मू यांचे गार्ड ऑफ ऑनरने स्वागत करण्यात आले.

निवडणूक आयोगाने आम आदमी पक्षाला राष्ट्रीय पक्षाचा दर्जा दिला आहे.

- एका महत्त्वपूर्ण घडामोडीत, निवडणूक आयोगाने आम आदमी पार्टी (AAP) ला राष्ट्रीय पक्षाचा दर्जा दिला आहे. राष्ट्रीय पक्ष म्हणून पक्षाची ओळख दिल्ली, गोवा, पंजाब आणि गुजरात या चार राज्यांतील निवडणूक कामगिरीवर आधारित आहे.

भारतातील राष्ट्रीय पक्षांची संपूर्ण यादी

- आम आदमी पार्टी
- बहुजन समाज पक्ष
- भारतीय जनता पार्टी
- भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी (माक्सवादी)
- भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस
- नॅशनल पीपल्स पार्टी (NPP)

अरुणाचल प्रदेशातील किबिथू सीमावर्ती गावात अमित शाह यांनी व्हायब्रंट व्हिलेज कार्यक्रमाचा शुभारंभ केला.

- 7 एप्रिल 2023 रोजी, भारताचे गृहमंत्री अमित शाह यांनी अरुणाचल प्रदेशातील किबिथू या सीमावर्ती गावात व्हायब्रंट व्हिलेज कार्यक्रमाचा शुभारंभ केला. या कार्यक्रमाचा उद्देश ग्रामीण भागाचा सर्वांगीण विकास घडवून आणणे आणि त्यांना स्वावलंबी आणि समृद्ध समुदायात रूपांतरित करणे हा आहे.

भारताने भारतीय संविधानाच्या डोगरी आवृत्तीची पहिली आवृत्ती प्रसिद्ध केली.

- 10 एप्रिल 2023 रोजी, भारताने भारतीय संविधानाच्या डोगरी आवृत्तीची पहिली आवृत्ती प्रसिद्ध केली. या आवृत्तीचे प्रकाशन हे भाषिक विविधतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि देशाचा सांस्कृतिक वारसा जतन करण्याच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.

सांस्कृतिक मंत्रालय ग्लोबल एंगेजमेंट स्कीमद्वारे परदेशात भारतीय लोककला आणि संस्कृतीला प्रोत्साहन देते.

- भारतातील सांस्कृतिक मंत्रालय विविध उपक्रमांद्वारे परदेशात भारतीय लोककला आणि संस्कृतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी समर्पित आहे. ग्लोबल एंगेजमेंट स्कीम हा असाच एक उपक्रम आहे जो लोककला, प्रदर्शन, नृत्य, संगीत, थिएटर, चित्रपट, खाद्य महोत्सव आणि योग इव्हेंट्ससह देशाच्या समृद्ध संस्कृतीचे प्रदर्शन करण्यासाठी इतर देशांमध्ये भारताचे उत्सव आयोजित करतो. ही योजना ईशान्य भारतातील वैविध्यपूर्ण संस्कृती जगासमोर मांडते. हे मंत्रालय भारत-विदेशी मैत्री सांस्कृतिक संस्थांना जगभरात देशाच्या संस्कृतीला चालना देणारे कार्यक्रम आणि उपक्रम आयोजित करण्यासाठी अनुदान देते.

भारतातील बेंगळूरु येथे 3D-प्रिंट केलेले पोस्ट ऑफिस बांधले जात आहे.

- अलीकडील बातम्यांनुसार, भारतातील बेंगळूरु येथे 3D-प्रिंट केलेले पोस्ट ऑफिस बांधले जात आहे, जे देशातील अशा प्रकारचे पहिले असेल. केंब्रिज लेआउटमधील रहिवासी या विकासामुळे खूश आहेत. हे पोस्ट ऑफिस बांधण्यासाठी पारंपारिक इमारतीच्या तुलनेत 30 ते 40 टक्के कमी खर्च अपेक्षित असून, ते 30 दिवसांत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे. 1100 चौरस फुटाचे पोस्ट ऑफिस बांधण्यासाठी सुमारे 23 लाख रुपये खर्च येणार आहे.

पंतप्रधान मोदींनी राजस्थानमधील पहिल्या वंदे भारत एक्सप्रेस ट्रेनला हिरवा झेंडा दाखवला.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी राजस्थानची पहिली वंदे भारत एक्सप्रेस ट्रेन व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे लॉन्च केली, जी देशातील अशा प्रकारची 15 वी ट्रेन आहे. वंदे भारत एक्सप्रेस विकास, आधुनिकता, स्वावलंबन आणि स्थिरतेचे प्रतीक आहे आणि 'इंडिया फर्स्ट, ऑलवेज फर्स्ट' या भावनेला समृद्ध करते यावर पंतप्रधानांनी भर दिला. या ट्रेनमुळे राजस्थानच्या पर्यटन उद्योगाला मोठा फायदा होणार असल्याचेही त्यांनी नमूद केले.

श्री पुरुषोत्तम रुपाला यांनी 'अॅनिमल पॅडेमिक प्रीपेरेनेस इनिशिएटिव्ह (APPI)' लॉन्च केले आहे.

- 14 एप्रिल 2023 रोजी, श्री पुरुषोत्तम रुपाला, केंद्रीय मत्स्यव्यवसाय, पशुसंवर्धन आणि दुग्धव्यवसाय मंत्री, यांनी दोन महत्त्वपूर्ण उपक्रम लॉन्च केले: अॅनिमल पॅडेमिक प्रीपेरेनेस इनिशिएटिव्ह (APPI) आणि अॅनिमल हेल्थ सिस्टम सपोर्ट फॉर वन हेल्थ (AHSSOH) प्रकल्प, जे आहे. जागतिक बँकेने निधी दिला. हा लॉन्च इव्हेंट नवी दिल्लीतील इंडिया हॅबिटेट सेंटरमध्ये होईल आणि राष्ट्रीय एक आरोग्य अभियानांतर्गत आयोजित केला जाईल.

पंतप्रधान मोदींनी आसाममध्ये रेल्वे प्रकल्प, मिथेनॉल प्लांटचा शुभारंभ केला.

- गुवाहाटी येथे त्यांच्या दिवसभराच्या दौऱ्यात पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी ईशान्य प्रदेशातील अनेक रेल्वे प्रकल्पांचे अनावरण केले, तसेच मिथेनॉल प्लांटचे उद्घाटन केले आणि ब्रह्मपुत्रा नदीवरील पुलाची पायाभरणी केली. इंदिरा गांधी अॅथलेटिक स्टेडियममधून इतर प्रकल्पांसह पाच रेल्वे कामांचे व्हर्च्युअल उद्घाटन मोदींनी केले. नव्याने आणलेल्या रेल्वे प्रकल्पांमध्ये दिगारू-लुमडिंग आणि गौरीपूर-अभयपुरी विभाग तसेच न्यू बोंगाईगाव आणि धुप धारा दरम्यानच्या ट्रॅकचे दुहेरीकरण यांचा समावेश आहे.

नवी दिल्ली येथून एक विशेष भारत गौरव पर्यटक ट्रेन सुरू करण्यात आली आहे जी प्रवाशांना देशभरातील बीआर आंबेडकरांशी संबंधित विविध शहरांमध्ये घेऊन जाईल.

- समाजसुधारक बी.आर.आंबेडकर यांच्या 132 व्या जयंतीनिमित्त नवी दिल्ली येथून एक विशेष पर्यटन ट्रेन सुरू करण्यात आली आहे जी प्रवाशांना त्यांच्याशी संबंधित देशभरातील विविध शहरांमध्ये घेऊन जाईल. भारत गौरव नावाची ही ट्रेन आंबेडकर सर्किटला फेरफटका मारणार असून तिला केंद्रीय पर्यटन मंत्री जी किशन रेड्डी आणि केंद्रीय सामाजिक न्याय आणि अधिकारिता मंत्री वीरेंद्र कुमार यांनी हजरत निजामुद्दीन रेल्वे स्थानकावरून हिरवा झेंडा दाखवला. सात रात्र आठ दिवस चालणाऱ्या या दौऱ्यात महाराष्ट्र आणि बिहारमधील महत्त्वाच्या ठिकाणांचा समावेश असेल.

वंदे मेट्रो' डिसेंबर 2023 पर्यंत सुरू होईल असे अश्विनी वैष्णव यांनी सांगितले.

- रेल्वे मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी जाहीर केले आहे की केंद्र सरकार डिसेंबर 2023 पर्यंत 'वंदे मेट्रो' सुरू करण्याची योजना आखत आहे. ही घोषणा वंदे भारत एक्सप्रेसच्या यशस्वी प्रक्षेपणानंतर आली आहे, जी देशाच्या अनेक भागांमध्ये कार्यरत अर्ध-हाय-स्पीड ट्रेन आहे. आगामी मेट्रो नेटवर्कने प्रमुख शहरे जोडणे आणि वाहतुकीचे स्वस्त-प्रभावी मोड प्रदान करणे अपेक्षित आहे.

भारताने कुशित्यामध्ये आपले 16 वे व्हिसा अर्ज केंद्र उघडले आहे.

- बांगलादेशातील 16 व्या भारतीय व्हिसा अर्ज केंद्राचे (IVAC) उद्घाटन कुशित्या शहरात उच्चायुक्त प्रणया वर्मा यांच्या हस्ते करण्यात आले. उद्घाटन समारंभाला कुशिया-3 चे खासदार महबुबुल आलम हनिफ उपस्थित होते. IVAC ने कुशिया आणि आसपासच्या भागातील रहिवाशांना अधिक सोयी आणि सुलभता प्रदान करणे अपेक्षित आहे ज्यांना भारतात प्रवास करण्यासाठी व्हिसासाठी अर्ज करण्याची आवश्यकता आहे.

नीली बेंदापुडी भारत आणि अमेरिकेतील उच्च शिक्षण संस्थांमधील सहकार्यांमध्ये महत्त्वाची भूमिका बजावली.

- भारतीय वंशाच्या शैक्षणिक नीली बेंदापुडी यांची युनायटेड स्टेट्स आणि भारतातील उच्च शिक्षण संस्थांमधील संशोधन आणि शैक्षणिक सहकार्याला प्रोत्साहन देण्याचे उद्दिष्ट असलेल्या असोसिएशन ऑफ अमेरिकन युनिव्हर्सिटीज (AAU) च्या कार्यगटाच्या पाच सह-अध्यक्षपैकी एक म्हणून निवड करण्यात आली आहे.
- बायडेन प्रशासनाच्या युनायटेड स्टेट्स-इंडिया इनिशिएटिव्हसह सहयोग करून, असोसिएशन ऑफ अमेरिकन युनिव्हर्सिटीज (AAU) ने एक राष्ट्रीय कार्यगट स्थापन केला आहे ज्याचा उद्देश युनायटेड स्टेट्स आणि भारत यांच्यातील तांत्रिक आणि औद्योगिक सहकार्य वाढवणे आहे.

भूऔष्णिक ऊर्जा आणि भारत-चीन विवादाबद्दल माहिती

- जिओथर्मल ऊर्जा ही एक मौल्यवान नूतनीकरणयोग्य संसाधन आहे जी आइसलँड, एल साल्वाडोर, न्यूझीलंड, केनिया आणि फिलीपिन्ससह अनेक देशांच्या वीज मागणी पूर्ण करण्यासाठी वापरण्यात आली आहे. जीवाश्म इंधनासारख्या अपारंपरिक ऊर्जा स्रोतांच्या विपरीत, भू-औष्णिक ऊर्जा टिकाऊ असते आणि कालांतराने ती कमी होत नाही. हा उर्जेचा एक विश्वासार्ह स्रोत आहे ज्यामध्ये हरितगृह वायू उत्सर्जन कमी करण्याची आणि हवामान बदलाचे परिणाम कमी करण्याची क्षमता आहे.
- 10 एप्रिल रोजी, भारताचे केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांच्या अरुणाचल प्रदेशच्या प्रस्तावित भेटीला चीनने आपला विरोध दर्शवला. ही भेट आपल्या प्रादेशिक सार्वभौमत्वाचे उल्लंघन असल्याचा दावा चीनने केला आहे. मात्र, अरुणाचल प्रदेश हा भारताचा अविभाज्य आणि अविभाज्य भाग आहे आणि राहील, असे सांगत भारताने चीनचा आक्षेप ठामपणे फेटाळला आहे.

ज्योतिरादित्य सिंधिया मुंबईत इंडिया स्टील 2023 चे उद्घाटन करणार आहेत.

- 19 एप्रिल रोजी, इंडिया स्टील 2023 चे उद्घाटन मुंबईतील गोरेगाव येथील मुंबई प्रदर्शन केंद्रात केले जाईल, केंद्रीय पोलाद मंत्री ज्योतिरादित्य सिंधिया या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी असतील. केंद्रीय पोलाद मंत्रालय, वाणिज्य विभाग, केंद्रीय वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालय आणि FICCI यांच्या सहकार्याने, इंडिया स्टील 2023 चे आयोजन करत आहे.

केंद्रीय मंत्री डॉ जितेंद्र सिंह यांनी 'युवा पोर्टल' लॉच केले.

- विज्ञान आणि तंत्रज्ञान मंत्री डॉ. जितेंद्र सिंह यांनी नवी दिल्ली येथे YUVA पोर्टल लॉच केले, ज्याचा उद्देश संभाव्य तरुण स्टार्ट-अप्सना जोडणे आणि ओळखणे आहे. या कार्यक्रमादरम्यान मंत्र्यांनी वन वीक-वन लॉच कार्यक्रमाची ओळख करून दिली. डॉ. सिंग यांनी स्टार्ट-अप्सच्या शाश्वत वाढीसाठी, विशेषतः उद्योगातील व्यापक-आधारित भागधारकांच्या सहभागाच्या महत्त्वावर भर दिला. त्यांनी तंत्रज्ञान, नवकल्पना आणि स्टार्ट-अप्समधील भारताच्या जागतिक उत्कृष्टतेवर प्रकाश टाकला, असे नमूद केले की 37 CSIR लॅबपैकी प्रत्येक कामाच्या विशिष्ट क्षेत्रासाठी समर्पित आहे.

नॅशनल मिशन फॉर क्लीन गंगा (NMCG) च्या कार्यकारी समितीने अंदाजे 638 कोटी रुपयांच्या आठ प्रकल्पांना मंजुरी दिली.

- महासंचालक जी अशोक कुमार यांच्या अध्यक्षतेखाली नॅशनल मिशन फॉर क्लीन गंगा (NMCG) च्या कार्यकारी समितीने अंदाजे 638 कोटी रुपयांच्या आठ प्रकल्पांना मंजुरी दिली. यमुना नदीची उपनदी असलेल्या हिंडन नदीतील प्रदूषण कमी करणे हा या प्रकल्पांचा मुख्य उद्देश आहे. सर्वसमावेशक 'हिंदोन कायाकल्प योजने'चा एक भाग म्हणून, शामली जिल्ह्यात प्रदूषण कमी करण्यासाठी 407.39 कोटी रुपये खर्चाच्या चार प्रकल्पांना मंजुरी देण्यात आली. कृष्णी नदीत दूषित पाण्याचा प्रवाह रोखणे हे या प्रकल्पांचे उद्दिष्ट आहे.

आदिवासी कार्यमंत्र्यांनी पीटीपी-एनईआर योजनेसाठी मार्केटिंग, लॉजिस्टिक डेव्हलपमेंट लॉच केले.

- अर्जुन मुंडा, आदिवासी व्यवहार मंत्री, मणिपूरमध्ये ईशान्य क्षेत्रातून (PTP-NER) योजना आदिवासी उत्पादनांच्या प्रचारासाठी विपणन आणि लॉजिस्टिक विकास सुरू करतील. आदिवासी उत्पादनांची खरेदी, लॉजिस्टिक आणि विपणन कार्यक्षमता वाढवून ईशान्य प्रदेशात राहणाऱ्या अनुसूचित जमातींना लाभ देण्यासाठी ही योजना आखण्यात आली आहे.

17 एप्रिल रोजी, "भारत-रशिया व्यवसाय संवाद" 2023 चे उद्घाटन सत्र नवी दिल्ली येथे झाले.

- 17 एप्रिल रोजी, "भारत-रशिया बिझनेस डायलॉग" 2023 चे उद्घाटन सत्र नवी दिल्ली येथे झाले आणि त्यात परराष्ट्र मंत्री एस जयशंकर आणि रशियाचे उपपंतप्रधान डेनिस मॅंतुरोव्ह उपस्थित होते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- नवी दिल्ली येथे भारत-रशिया बिझनेस डायलॉग 2023 मध्ये रशियन आणि भारतीय व्यवसायांचे प्रतिनिधी भेटले.
- आंतर-सरकारी आयोगासह (IGC) रशिया आणि भारत यांच्यातील व्यावहारिक सहकार्य वाढविण्यावर मंचाने चर्चा केली.
- भारताचे परराष्ट्र मंत्री एस जयशंकर यांनी जाहीर केले की भारत आणि रशियाने 2025 च्या लक्ष्य वर्षापूर्वीच त्यांचे द्विपक्षीय व्यापार \$30 अब्ज डॉलर्सचे लक्ष्य ओलांडले आहे.
- इंटरनॅशनल नॉर्थ-साउथ ट्रांसपोर्ट कॉरिडॉर आणि ईस्टर्न मेरिटाइम कॉरिडॉर (चेन्नई-व्लादिवोस्तोक कॉरिडॉर) यासारख्या कनेक्टिव्हिटी उपक्रमांवर चर्चा करण्यात आली.
- पेमेंट समस्यांवर स्पष्टपणे काम करणे आवश्यक आहे, आणि स्पेशल रुपी व्होस्ट्रो अकाउंट सिस्टीमद्वारे भारतीय रुपयातील आंतरराष्ट्रीय व्यापाराच्या सेटलमेंट अंतर्गत नेटवर्कच्या विस्ताराचा उल्लेख करण्यात आला.

उपेक्षित ग्रामीण महिलांना बचत गटांच्या नेटवर्कमध्ये आणण्यासाठी सरकारने 'संगठन से समृद्धी' योजना सुरू केली.

- उपेक्षित ग्रामीण कुटुंबांना सक्षम बनवण्याच्या उद्देशाने ग्रामीण विकास मंत्री गिरिराज सिंह यांनी 'संगठन से समृद्धी' मोहीम सुरू केली. सर्व पात्र ग्रामीण महिलांचा बचत गटांमध्ये (SHGs) समावेश केला जाईल याची खात्री करून हे उद्दिष्ट साध्य करण्याचा मोहिमेचा प्रयत्न आहे. लॉन्च कार्यक्रमादरम्यान, मंत्री म्हणाले की सरकारचे उद्दिष्ट स्वयंसहायता गटांच्या व्याप्तीचा विस्तार करून सध्याच्या नऊ कोटींवरून 10 कोटी महिलांचा समावेश करण्याचे आहे.

भारताने राष्ट्रीय क्रांती मिशनला मान्यता दिली.

- 19 एप्रिल रोजी केंद्रीय मंत्रिमंडळाने नॅशनल क्रांती मिशनला मंजुरी दिली, ज्याचा उद्देश भारताला क्रांती तंत्रज्ञान क्षेत्रात अग्रगण्य स्थानावर नेणे आणि त्याच्या विकासाद्वारे आर्थिक विकासाचा चालना देणे. या मिशनचा या क्षेत्रात प्रगती जलद करण्याचा आणि उद्योगातील प्रमुख खेळाडू म्हणून भारताचे स्थान मजबूत करण्याचा प्रयत्न आहे.

केंद्र सरकारने अलीकडेच प्राणी जन्म नियंत्रण नियम, 2023 जारी केले आहेत.

- केंद्र सरकारने अलीकडेच प्राणी जन्म नियंत्रण नियम, 2023 जारी केले आहेत, जे भारतीय प्राणी कल्याण मंडळ (AWBI) आणि पीपल फॉर एलिमिनेशन ऑफ स्ट्रे टबल्स यांचा समावेश असलेल्या रिट याचिकेत सर्वोच्च न्यायालयाने सेट केलेल्या मार्गदर्शक तत्वांचे पालन करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहेत. सुप्रीम कोर्टाने कुत्र्यांचे स्थलांतर करण्यास परवानगी नसल्याचे नमूद करून अनेक आदेश दिले होते.

कृषी मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर यांनी SATHI पोर्टल आणि मोबाईल अँप लॉंच केले.

- कृषी आणि शेतकरी कल्याण मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर यांनी बियाणे उत्पादन, गुणवत्ता ओळख आणि प्रमाणन या समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी SATHI (सीड ट्रेसिबिलिटी, ऑथेंटिकेशन आणि होलिस्टिक इन्व्हेंटरी) नावाचे नवीन ऑनलाइन प्लॅटफॉर्म आणि मोबाईल ऍप्लिकेशनचे अनावरण केले आहे. उत्तम बीज - समृद्ध किसान योजनेअंतर्गत हे व्यासपीठ विकसित करण्यात आले आहे.

आर्थिक वर्ष 2022-23 मध्ये फ्लॅगशिप योजनेअंतर्गत ग्रामीण गृहनिर्माण 25% वाढले.

- 2022-23 या आर्थिक वर्षात, भारताने प्रधानमंत्री आवास योजना (ग्रामीण) या ग्रामीण गृहनिर्माण उपक्रमाचा भाग म्हणून 5.28 दशलक्ष घरे बांधली आहेत, जी मागील वर्षाच्या तुलनेत 25% वाढ दर्शवते. 29.5 दशलक्ष घरे बांधण्याचे एकूण उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी या कार्यक्रमांतर्गत 5.73 दशलक्ष घरे बांधण्याचे देशाचे उद्दिष्ट आहे, ज्यामुळे आर्थिक वर्ष 2023-24 च्या अखेरीस "सर्वांसाठी घरे" देण्याचे उद्दिष्ट पूर्ण होईल.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्यासोबत मन की बातच्या 100 व्या आवृत्तीच्या स्मरणार्थ 100 रुपयांचे नवीन नाणे काढले जाईल.

- वित्त मंत्रालयाने अधिकृत अधिसूचना जारी केली आहे की पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्यासोबत रेडिओ कार्यक्रम मन की बातच्या 100 व्या आवृत्तीच्या स्मरणार्थ केंद्र सरकार 100 रुपयांचे नवीन नाणे काढणार आहे. अधिसूचना निर्दिष्ट करते की शंभर रुपयांचे नाणे फक्त मिंटमध्ये टाकले जाईल आणि मन की बातच्या 100 व्या भागाच्या निमित्ताने केंद्र सरकारच्या अधिकाराखाली जारी केले जाईल.

NHAI चा OFC पायाभूत सुविधा प्रकल्प भारताच्या डिजिटल परिवर्तनात क्रांती घडवून आणणार आहे.

- भारतीय राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरणाने (NHAI) आर्थिक वर्ष 2025 पर्यंत संपूर्ण भारतात सुमारे 10,000 किलोमीटर ऑप्टिक फायबर केबल्स (OFC) पायाभूत सुविधांचे एकात्मिक नेटवर्क विकसित करण्याची योजना जाहीर केली आहे. हा प्रकल्प NHAI च्या विशेष उद्देश वाहन, नॅशनल हायवेज लॉजिस्टिक मॅनेजमेंट लिमिटेड (NHLML) द्वारे राबविण्यात येईल, जो OFC पायाभूत सुविधा विकसित करण्यासाठी राष्ट्रीय महामार्गाजवळ उपयुक्तता कॉरिडॉर तयार करेल. OFC नेटवर्क भारतातील दुर्गम प्रदेशांना इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी प्रदान करेल आणि 5G आणि 6G सारख्या आधुनिक दूरसंचार तंत्रज्ञानामध्ये देशाचे संक्रमण सुलभ करेल. डिजिटल महामार्गाच्या विकासासाठी पायलट ट्रॅक आधीच NHAI द्वारे ओळखले गेले आहेत दिल्ली-मुंबई द्रुतगती मार्ग आणि हैदराबाद-बेंगळुरू कॉरिडॉरचा योजनेत समावेश आहे.

दुर्गम भागांशी संपर्क वाढवण्यासाठी नागरी विमान वाहतूक मंत्रालयाने UDAN 5.0 लॉंच केले.

- UDAN 5.0, प्रादेशिक कनेक्टिव्हिटी योजना, ज्याला UDAN म्हणूनही ओळखले जाते, तिच्या पाचव्या टप्प्यात प्रवेश केला आहे, ज्याचे उद्दिष्ट देशाच्या ग्रामीण आणि प्रादेशिक समुदायांशी कनेक्टिव्हिटी सुधारणे आहे. नागरी उड्डयन मंत्रालयाने (MoCA) 21 एप्रिल रोजी आपल्या प्रादेशिक कनेक्टिव्हिटी योजने UDAN साठी बोलीच्या या पाचव्या फेरी अंतर्गत अनेक मार्गांसाठी एअरलाइन प्रस्ताव स्वीकारण्याची प्रक्रिया सुरू केली.

पंतप्रधान मोदी कोची येथे भारतातील पहिल्या वॉटर मेट्रोला हिरवा झेंडा दाखवला.

- केरळच्या त्यांच्या दोन दिवसीय दौऱ्यादरम्यान, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी बॅटरीवर चालणाऱ्या इलेक्ट्रिक हायब्रीड बोटी वापरून कोचीच्या आसपासच्या 10 बेटांना जोडणाऱ्या भारतातील पहिल्या वॉटर मेट्रोचे उद्घाटन करणार आहेत. वाहतुकीचा हा अभिनव मार्ग बेट आणि शहर यांच्यात अखंड कनेक्टिव्हिटी प्रदान करेल, पारंपारिक मेट्रो प्रणालीप्रमाणेच सुविधा आणि प्रवासाचा अनुभव देईल.

केंद्रीय मंत्री सोनोवाल यांनी TN मध्ये शिपिंग मंत्रालयाच्या तंत्रज्ञान शाखेचे उद्घाटन केले.

- केंद्रीय बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग मंत्री सर्बानंद सोनोवाल, ज्यांनी IT-मद्रासच्या डिस्कव्हरी कॅम्पसमध्ये बंदरे, जलमार्ग आणि किनारपट्टीसाठी (NTCPWC) राष्ट्रीय तंत्रज्ञान केंद्राचे उद्घाटन केले. केंद्र या क्षेत्रासाठी मेक इन इंडिया टेक सोल्यूशन्स सक्षम करेल आणि एकूण वाढीस चालना देईल. डिस्कव्हरी कॅम्पसची स्थापना फेब्रुवारी 2018 मध्ये IT मद्रासच्या 163-एकर परिसरात करण्यात आली होती आणि ते गिंडी येथील मुख्य कॅम्पसपासून सुमारे 36 किमी अंतरावर थायूर येथे आहे.

भारताने दिल्लीत G20 पार्क बांधण्याचा प्रस्ताव ठेवला आहे जो विकासाच्या मार्गावर जागतिक एकतेचे प्रतिनिधित्व करेल.

- भारताने दिल्लीत G20 पार्क बांधण्याचा प्रस्ताव ठेवला आहे जो विकासाच्या मार्गावर जागतिक एकतेचे प्रतिनिधित्व करेल. सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, पीएम मोदी पार्कच्या संकल्पनेच्या विकासावर बारकाईने लक्ष ठेवून आहेत. शांती पथ आणि रिंगरोड जंक्शन येथे असणारे हे उद्यान "एक पृथ्वी, एक कुटुंब, एक भविष्य" या थीमवर आधारित असेल. उद्यानातील शिल्पे G20 देशांचे राष्ट्रीय प्राणी आणि पक्षी दर्शवतील आणि "वेस्ट टू वंडर" संकल्पना वापरून तयार केली जातील.

केंद्रीय कामगार मंत्री भूपेंद्र यादव यांनी ईश्रम पोर्टलवर नवीन कार्यप्रणाली सादर केल्या.

- केंद्रीय कामगार मंत्री भूपेंद्र यादव यांनी ईश्रम पोर्टलवर नवीन कार्यप्रणाली सादर केल्या. यातील एक वैशिष्ट्य स्थलांतरित कामगारांच्या कौटुंबिक तपशीलांचे कॅप्चर करून त्यांना बालशिक्षण आणि महिला-केंद्रित योजनांमध्ये प्रवेश प्रदान करण्यास सक्षम करेल. eShram पोर्टल आता नोंदणीकृत कामगारांना रोजगाराच्या संधी, प्रशिक्षण कार्यक्रम, कौशल्य उपक्रम, डिजिटल प्रशिक्षण, पेन्शन योजना आणि राज्य-विशिष्ट योजनांशी जोडण्याची परवानगी देते. कामगार मंत्रालयाने जारी केलेल्या निवेदनानुसार, हे पाऊल कामगारांना विविध सरकारी लाभ अखंडपणे मिळवण्यात मदत करेल.

नागरी विमान वाहतूक मंत्रालयाने भारताच्या प्रादेशिक भागात प्रवेशयोग्यता वाढविण्यासाठी प्रादेशिक कनेक्टिव्हिटी योजनेचा पाचवा टप्पा सुरू केला.

- 21 एप्रिल रोजी नागरी विमान वाहतूक मंत्रालयाने (MoCA) प्रादेशिक कनेक्टिव्हिटी योजनेचा (RCS)-UDAN (उडे देश का आम नागरीक) पाचवा टप्पा भारताच्या प्रादेशिक भागात प्रवेशयोग्यता वाढविण्यासाठी सुरू केला. MoCA ने एक बोली दस्तऐवज जारी केला आहे, ज्यामध्ये विमान कंपन्यांना त्यांच्या प्रादेशिक कनेक्टिव्हिटी योजनेच्या UDAN साठी बोलीच्या पाचव्या फेरीचा भाग म्हणून विविध मार्गावर बोली लावण्यासाठी आमंत्रित केले आहे.

भारताच्या विज्ञान आणि तंत्रज्ञान मंत्रालयाने क्वांटम तंत्रज्ञानाला प्रोत्साहन देण्यासाठी रु. 6003.65 कोटीच्या बजेटसह एक मिशन सुरू केले.

- सुपरकंडक्टिंग आणि फोटोनिक तंत्रज्ञान यासारख्या प्लॅटफॉर्मचा वापर करून 8 वर्षांत 50-1000 भौतिक क्यूबिट्ससह इंटरमीडिएट-स्केल क्वांटम कॉम्प्युटर विकसित करण्याच्या उद्दिष्टासह भारतात एक नवीन क्वांटम तंत्रज्ञान मिशन सुरू करण्यात आले आहे. भारतातील 2000 किमी पर्यंतच्या ग्राउंड स्टेशनस दरम्यान उपग्रह-आधारित सुरक्षित क्वांटम कम्युनिकेशन्स तसेच इतर देशांसोबत लांब-अंतराचे सुरक्षित क्वांटम कम्युनिकेशन साध्य करणे हे देखील या अभियानाचे उद्दिष्ट आहे.

आयआयटी-मद्रासने स्थापन केलेली 5 सदस्यीय चौकशी समिती सचिन कुमार जैन यांच्या आत्महत्येपर्यंतच्या घटनांची चौकशी करेल.

- 31 मार्च 2023 रोजी, सचिन कुमार जैन, इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी-मद्रास येथील संशोधन विद्वान यांचा आत्महत्या करून मृत्यू झाला, ज्यामुळे संस्थेने या प्रकरणाची चौकशी करण्यासाठी चौकशी समिती स्थापन केली आहे. 25 एप्रिल रोजी नियुक्त करण्यात आलेल्या पाच सदस्यीय चौकशी समितीचे अध्यक्ष तामिळनाडूचे माजी पोलीस महासंचालक (डीजीपी) जी. थिलकावथी असतील. ही समिती सचिन कुमार जैन यांच्या आत्महत्येला कारणीभूत असलेल्या परिस्थितीची चौकशी करेल आणि निष्कर्षाबाबत अहवाल सादर करेल.

दुबई येथे जागतिक शिक्षण आणि प्रशिक्षण प्रदर्शनात इंडिया पॅव्हेलियनचे उद्घाटन झाले.

- दुबईतील ग्लोबल एज्युकेशन अँड ट्रेनिंग एक्झिबिशन (GETEX) येथे 'स्टडी इन इंडिया पॅव्हेलियन'चे उद्घाटन 26 एप्रिल 2023 रोजी दुबईतील भारताचे महावाणिज्य दूत डॉ. अमन पुरी यांच्या हस्ते करण्यात आले. सेवा निर्यात प्रोत्साहन परिषदेने आयोजित केलेल्या वाणिज्य विभाग, वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालय, GETEX 2023 मधील इंडिया पॅव्हेलियन 26-28 एप्रिल 2023 दरम्यान दुबई वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, दुबई, UAE येथे आयोजित करण्यात आला आहे. 200 चौरस मीटर पेक्षा जास्त पसरलेल्या या पॅव्हेलियनमध्ये 30 हून अधिक विद्यापीठे आणि भारतीय उच्च शिक्षणाचे एडटेक भागधारक आहेत.

अटल पेन्शन योजना (APY) ने 5.20 कोटी नावनोंदणी ओलांडली आहे.

- अलीकडील अहवालात, 31 मार्च 2023 पर्यंत अटल पेन्शन योजनेत नोंदणी केलेल्या लोकांची संख्या 5.20 कोटींच्या पुढे गेली आहे. आर्थिक वर्ष 2022-23 मध्ये, 1.19 कोटी नवीन ग्राहक योजनेत सामील झाले, 20% पेक्षा जास्त वाढ मागील आर्थिक वर्षातील 99 लाखांच्या तुलनेत. या योजनेत रु. पेक्षा जास्त व्यवस्थापनाखालील मालमत्ता जमा झाली आहे. 27,200 कोटी आणि त्याच्या स्थापनेपासून 8.69% गुंतवणुकीचा परतावा दिला आहे.

राष्ट्रीय वैद्यकीय उपकरण धोरण केंद्रीय मंत्रिमंडळाने मंजूर केले.

- भारत सरकारने वैद्यकीय उपकरणांसाठी PLI योजना लागू करण्यासाठी राष्ट्रीय वैद्यकीय उपकरण धोरणासाठी पावले उचलली आहेत आणि हिमाचल प्रदेश, मध्य प्रदेश, तामिळनाडू आणि उत्तर प्रदेशमध्ये 4 वैद्यकीय उपकरण पार्कची स्थापना केली आहे. सध्या या योजनेतर्गत 1206 कोटी रुपयांच्या 26 प्रकल्पांना मंजूरी देण्यात आली असून, त्यातून 714 कोटी रुपयांची गुंतवणूक झाली आहे.

ठळक मुद्दे

- 37 उत्पादनांचे उत्पादन करणारे 14 प्रकल्प आजपर्यंत कार्यान्वित केले गेले आहेत आणि लिनियर एक्सीलरेटर, एमआरआय स्कॅन, मॅमोग्राम, सीटी-स्कॅन, सी-आर्म, हाय-एंड एक्स-रे ट्यूब्स, एमआरआय कॉइल्स इत्यादी उच्च दर्जाची वैद्यकीय उपकरणे तयार केली जात आहेत.
- अलीकडेच, राष्ट्रीय वैद्यकीय उपकरण धोरणांतर्गत 87 उत्पादने/उत्पादन घटकांच्या देशांतर्गत उत्पादनासाठी श्रेणी B अंतर्गत 5 प्रकल्पांना मंजूरी देण्यात आली आहे.

- या क्षेत्रातील वाढीला आणखी चालना देण्यासाठी आणि त्याची क्षमता ओळखण्यासाठी सर्वसमावेशक धोरण फ्रेमवर्क तातडीने आवश्यक आहे.

IIT-कानपूरने सायबर सुरक्षा कौशल्य कार्यक्रम सुरू केला.

- IIT कानपूरच्या C3iHub, एक सायबर सुरक्षा तंत्रज्ञान इनोव्हेशन हब, ने नॅशनल मिशन ऑन इंटरडिसिप्लिनरी सायबर-फिजिकल सिस्टीम्स (NM-ICPS) अंतर्गत भारत सरकारच्या विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभागाच्या समर्थनासह एक सायबर सुरक्षा कौशल्य कार्यक्रम सुरू केला आहे.
- सुरक्षेची अंमलबजावणी करण्यासाठी मॉडेल्स, टूल्स आणि तंत्रांवर लक्ष केंद्रित करणारा हा कार्यक्रम विद्यार्थ्यांना सायबरस्पेस आणि सायबर समस्यांच्या तांत्रिक मूलभूत गोष्टींबद्दल अधिक माहिती देण्याचा प्रयत्न करतो. हे रिअल-टाइम सायबरसुरक्षा पध्दती आणि प्रक्रिया देखील सादर करते.

भारतीय आण्विक दायित्व कायदा आण्विक अपघातात पीडितांना योग्य नुकसान भरपाई सुनिश्चित करतो

- आण्विक नुकसान कायदा (CLND) 2010 साठी नागरी दायित्व कायदा (CLND) 2010 हा भारतातील एक कायदा आहे जो आण्विक घटनेच्या प्रसंगी उत्तरदायित्व संबोधित करण्यासाठी कायदेशीर चौकट स्थापित करतो. हा कायदा या घटनेमुळे बाधित झालेल्यांसाठी भरपाई निश्चित करण्यासाठी आणि कोणत्याही हानीसाठी आण्विक सुविधा चालकांना जबाबदार ठरवण्यासाठी जबाबदार आहे. नागरिकांचे आणि पर्यावरणाचे रक्षण करण्याचा हेतू असूनही, कायद्याला अडचणी आणि वादविवादांचा सामना करावा लागला आहे.

पंतप्रधान मोदींच्या हस्ते 'नमो मेडिकल एज्युकेशन अँड रिसर्च इन्स्टिट्यूट'चे उद्घाटन करण्यात आले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी दादरा आणि नगर हवेली आणि दमण आणि दीव या केंद्रशासित प्रदेशातील सिल्वासा शहरात 'नमो वैद्यकीय शिक्षण आणि संशोधन संस्थे'चे उद्घाटन केले. ही संस्था आरोग्य मंत्रालयाच्या अंतर्गत विकसित केली गेली आहे आणि ₹ 203 कोटी खर्चून बांधलेल्या 14.48 एकरच्या हिरव्यागार परिसरामध्ये पसरलेली आहे. या नवीन वैद्यकीय महाविद्यालयाबद्दल जाणून घेण्यासारख्या पाच गोष्टी येथे आहेत.

भारतीय कुस्ती महासंघ (WFI), IOA ने दोन सदस्यीय तदर्थ समिती स्थापन केली.

- भारतीय ऑलिम्पिक संघटनेने जाहीर केले आहे की भूपेंद्र सिंग बाजवा, एक IOA कार्यकारी परिषद सदस्य आणि सुमा शिरूर, एक कुशल IOA क्रीडापटू यांचा समावेश असलेली दोन सदस्यीय तदर्थ समिती भारतीय कुस्ती महासंघाच्या कार्यालयाची देखरेख करतील. WFI च्या निवडणुकीपूर्वी, निःपक्षपाती आणि पारदर्शक मतदान सुनिश्चित करण्यासाठी तदर्थ समितीवर उच्च न्यायालयाच्या निवृत्त न्यायाधीशाची देखील नियुक्ती केली जाईल.

महाराष्ट्र राज्य बातम्या

'हिंदयान फाउंडेशन' आयोजित 'हिंदयान' सायकल स्पर्धांकांचा राज्यपाल रमेश बैस यांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला.

- फेब्रुवारी महिन्यात नवी दिल्ली ते पुणे हिंदयान सायकल स्पर्धा यशस्वीरित्या पूर्ण केल्याबद्दल संरक्षण
- दलातील अधिकारी व जवानांचा राजभवन येथे राज्यपाल रमेश बैस यांच्या हस्ते पदक व प्रमाणपत्र देऊन सत्कार करण्यात आला.

- हिंदयान सायकल स्पर्धा ही हिंदयान फाउंडेशन तर्फे आयोजित करण्यात आली होती. राज्यपाल रमेश बैस यांनी 'भारतामध्ये देशव्यापी सायकल स्पर्धा होत नसून यादृष्टीने हिंदयान फाउंडेशनने सुरू केलेला उपक्रम स्तुत्य आहे' अशा शब्दात सर्व स्पर्धक व आयोजकांचे अभिनंदन केले. स्पर्धकांसोबतच यावेळी स्पर्धांकांसाठी सहाय्य करणाऱ्या अधिकाऱ्यांचा देखील राज्यपालांच्या हस्ते सन्मान करण्यात आला.

सांस्कृतिक कार्य मंत्री सुधीर मुनगंटीवार यांच्या हस्ते समता पर्वचे उद्घाटन करण्यात आले.

- महाराष्ट्र शासनाच्या समाज कल्याण विभागाचे आयुक्त डॉ. प्रशांत नारनवरे यांच्या संकल्पनेतून 1 एप्रिल 2023 ते 01 मे 2023 हा कालावधी समता पर्व म्हणून साजरा करण्यात येत आहे. या समता पर्वचे उद्घाटन नांदेड येथील बंदा घाट येथे सांस्कृतिक कार्य मंत्री सुधीर मुनगंटीवार यांच्या हस्ते संपन्न झाले. यावेळी सामाजिक न्याय विभागाने राबविलेल्या विविध योजनांची आणि नाविन्यपूर्ण उपक्रमांची यशोगाथा असलेल्या पुस्तिकेचे विमोचन त्यांच्या हस्ते करण्यात आले.

महात्मा जोतिराव गोविंदराव फुले यांची 196 वी जयंती 11 एप्रिल 2023 रोजी साजरा करण्यात आली.

- ज्योतिराव फुले जयंती हा भारतातील वार्षिक उत्सव आहे, जो दरवर्षी 11 एप्रिल रोजी ज्योतिराव फुले यांच्या जयंतीनिमित्त साजरा केला जातो. ज्योतिराव फुले हे एक प्रमुख समाजसुधारक, तत्वज्ञानी आणि लेखक होते ज्यांनी ब्रिटीश राजवटीत भारतातील महिला शिक्षण आणि अत्याचारित जातींच्या उन्नतीसाठी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली. त्यांचा जन्म 11 एप्रिल 1827 रोजी महाराष्ट्रात झाला आणि भारतीय समाज आणि संस्कृतीत त्यांचे योगदान या दिवशी साजरा केला जातो. ज्योतिराव फुले यांनी सत्यशोधक समाजाची स्थापना केली. महात्मा फुले यांच्याबद्दल अधिक माहिती मिळवण्यासाठी खालील दिलेल्या लिंक वर क्लिक करा.

महाराष्ट्रात सावरकरांची जयंती 'स्वातंत्र्य वीर गौरव दिवस' म्हणून साजरी होणार आहे.

- स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर यांची 28 मे ही जयंती 'स्वातंत्र्य वीर गौरव दिन' म्हणून साजरी करण्यात येणार असून, स्वातंत्र्यवीर सावरकरांच्या विचारांना चालना देण्यासाठी अनेक कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात येणार असल्याचे महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी जाहीर केले आहे. या दिवशी. स्वातंत्र्य वीर सावरकरांचा संदेश देण्यासाठी राज्य सरकार विविध कार्यक्रम राबवून त्यांचे स्मरण करणार आहे. स्वातंत्र्य वीर सावरकर यांची जयंती राज्य 'स्वातंत्र्य वीर गौरव दिन' म्हणून साजरी करेल.

अमित शहा अप्पासाहेब धर्माधिकारी यांना 'महाराष्ट्र भूषण' देऊन सन्मानित केले..

- केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा 16 एप्रिल रोजी दत्तात्रेय नारायण धर्माधिकारी, ज्यांना अप्पासाहेब धर्माधिकारी म्हणूनही ओळखले जाते, यांना सामाजिक कार्यकर्ते आणि सुधारक म्हणून उल्लेखनीय कार्य केल्याबद्दल 'महाराष्ट्र भूषण' पुरस्कार प्रदान केला जाणार आहे. हा पुरस्कार सोहळा नवी मुंबईतील खारघर परिसरातील कॉर्पोरेट पार्क येथे होणार असून, त्यासाठी मोठ्या कार्यक्रमाचे नियोजन करण्यात येत असल्याची घोषणा शिंदे यांनी रायगड येथे झालेल्या उच्चस्तरीय तयारी बैठकीनंतर केली.

महाराष्ट्र सरकारने अपंग कर्मचाऱ्यांसाठी पदोन्नतीमध्ये 4% कोटा लागू केला आहे.

- महाराष्ट्र सरकारने अपंग कर्मचाऱ्यांसाठी पदोन्नतीमध्ये 4% कोटा लागू केला आहे. हे आरक्षण थेट सेवेद्वारे 75% पेक्षा कमी असलेल्या संवर्गाना लागू होईल. राज्य मंत्रिमंडळाने सातव्या वेतन आयोगानुसार बिगर कृषी विद्यापीठांमध्ये सेवा देणाऱ्या शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची सर्व थकबाकी अदा करण्याचा निर्णयही घेतला आहे. पुढील पाच वर्षांसाठी दरवर्षी 1 जुलै रोजी पाच हप्त्यांमध्ये थकबाकी दिली जाईल.

राज्य बातम्या

ओडिशा दिवस किंवा उत्कल दिवस 1 एप्रिल 2023 रोजी साजरा केला जातो.

- ओडिशा दिवस किंवा उत्कल दिवस हा ओडिशा, भारतातील लोकांसाठी एक महत्त्वाचा दिवस आहे कारण तो 1 एप्रिल 1936 रोजी राज्याची स्थापना करतो. दरवर्षी या दिवशी, राज्य सांस्कृतिक कार्यक्रम, परेड आणि ध्वजारोहण समारंभांसह साजरा करते.

हिमाचल प्रदेशातील कांगडा चहाला युरोपियन GI टॅग मिळाला आहे.

- युरोपियन कमिशनने (EC) कांगडा चहाला संरक्षित भौगोलिक संकेत (PGI) दर्जा दिला आहे, भारताच्या हिमाचल प्रदेशातील कांगडा जिल्ह्यात पिकवल्या जाणाऱ्या चहाचा एक अनोखा प्रकार आहे. 22 मार्च रोजी EC ने जारी केलेल्या अधिसूचनेनुसार, PGI 11 एप्रिल 2023 पासून प्रभावी होईल. हे पाऊल अशा वेळी आले आहे जेव्हा EC बासमती तांदळाला समान दर्जा देण्यास विलंब करत आहे.

100% विद्युतीकृत रेल्वे नेटवर्क असलेले हरियाणा हे भारतातील पहिले राज्य बनले आहे.

- मार्च 2023 मध्ये, भारतातील हरियाणा राज्यातील रेल्वे नेटवर्क भारतीय रेल्वेद्वारे पूर्णपणे विद्युतीकरण करण्यात आले, ज्यामुळे ते आपल्या रेल्वे नेटवर्कचे 100% विद्युतीकरण साध्य करणारे देशातील पहिले राज्य बनले.

एरविकुलम नॅशनल पार्क मध्ये पहिल्यांदा प्रथम एक फर्नारियम आढळले.

- मुन्नार, केरळमधील एरविकुलम नॅशनल पार्क, जे निलगिरी तहरचे घर आहे, आता एक नवीन आकर्षण आहे: उद्यानात स्थित एक फर्नारियम. अधिकाऱ्यांच्या म्हणण्यानुसार हिल स्टेशनमध्ये फर्न कलेक्शनची स्थापना होण्याची ही पहिलीच घटना आहे. फर्न पार्क ऑर्किडेरियमच्या जवळ आहे आणि 20 एप्रिलपासून लोकांसाठी प्रवेशयोग्य असेल. एरविकुलम नॅशनल पार्क हे विविध वनस्पती आणि प्राण्यांसाठी ओळखले जाते आणि फर्नारियमची ओळख ही पार्कच्या जैवविविधतेबद्दल अभ्यागतांना शिक्षित करण्याच्या दिशेने एक पाऊल आहे.

बनारसी पानला जिओग्राफिकल इंडिकेशन (GI) टॅग देण्यात आला.

- बनारसी पानला जिओग्राफिकल इंडिकेशन (GI) टॅग देण्यात आला आहे. विविध पदार्थांचे अनोखे मिश्रण आणि विशिष्ट चव यासाठी ओळखल्या जाणाऱ्या बनारसी पान सोबतच वाराणसीतील इतर तीन उत्पादनांसाठी GI टॅग देण्यात आला आहे: बनारसी लंगडा आंबा, रामनगर भांटा (वांगी) आणि आदमचिनी. तांदूळ यांना देखील GI टॅग मिळाला आहे. तज्ज्ञ रजनीकांत, जे GI मध्ये पद्म पुरस्कार विजेते आहेत, यांनी या उत्पादनांच्या नियुक्तीची पुष्टी केली आहे.

बांदीपूर प्रकल्प व्याघ्र प्रकल्पाला 50 वर्षे पूर्ण झाली.

- भारताच्या दक्षिणेकडील कर्नाटक राज्यात असलेल्या बांदीपूर राष्ट्रीय उद्यानाने नुकतीच प्रकल्प व्याघ्र प्रकल्प म्हणून 50 वर्षे पूर्ण केली आहेत. 874 चौरस किलोमीटरपेक्षा जास्त क्षेत्रफळ पसरलेले हे उद्यान वाघ, हत्ती, भारतीय बायसन आणि पक्ष्यांच्या आणि सरपटणाऱ्या प्राण्यांच्या अनेक प्रजातींसह विविध वनस्पती आणि प्राण्यांचे घर आहे.

आर्थिक वर्ष 2022-23 मध्ये GI टॅग यादीत केरळ अव्वल आहे.

- GI रजिस्ट्रीने शेअर केलेल्या डेटानुसार, केरळने FY23 मध्ये भारतातील सर्व राज्यांमध्ये उत्पादनांसाठी सर्वाधिक भौगोलिक संकेत (GI) टॅग मिळवले आहेत. केरळमधील अनेक उत्पादने, ज्यात अट्टप्पाडी अट्टुकोम्बू आवरा (बीन्स), अट्टप्पाडी थुवारा (लाल हरभरा), ओनाट्टुकारा इल्लू (तीळ), कंधालूर वट्टावडा वेलुथुली (लसूण), आणि कोडुंगल्लूर पोदट्टुवेल्लारी (स्रप खरबूज) यांना GI टॅगने मान्यता मिळाली आहे.
- केरळमधील सहा उत्पादनांव्यतिरिक्त, जिओग्राफिकल इंडिकेशन (GI) रजिस्ट्रीने बिहारमधील मिथिला मखाना (जलचर फॉक्स नट) आणि महाराष्ट्रातील अलिबाग पांढरा कांदा GI ओळख टॅगसाठी निवडला आहे. तेलंगणातील तंदूर रेडग्राम, मटारच्या स्थानिक जाती, लडाखमधील लडाख रक्तसे कार्पो जर्दाळू आणि आसाममधील गामोसा हस्तकला यांचीही या सन्मानासाठी निवड करण्यात आली.

छत्तीसगडच्या नागरी दुबराज तांदळाच्या जातीला जीआय टॅग मिळाला आहे.

- छत्तीसगडच्या नागरी दुबराज या सुगंधित तांदळाच्या जातीला भौगोलिक संकेत नोंदणीने भौगोलिक संकेत (GI) टॅग प्रदान केला आहे. यामुळे ब्रँडला एक वेगळी ओळख मिळेल आणि त्यासाठी विस्तृत बाजारपेठ खुली होईल. नागरी दुबराजसाठी जीआय टॅग मिळविण्यासाठी छत्तीसगडमधील अधिकाऱ्यांकडून दीर्घकाळ प्रयत्न केले जात आहेत. इंदिरा गांधी कृषी विद्यापीठाने अधिकार मिळवण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली, कारण त्यांनी संबंधित अधिकाऱ्यांशी नियमित संवाद साधला. याव्यतिरिक्त, तांदूळ महिलांच्या स्वयं-सहायता गटाद्वारे उत्पादित केला जातो.

बिहारच्या सुगंधित 'मार्च राईस'ला GI टॅग मिळाला आहे.

- बिहारच्या पश्चिम चंपारण जिल्ह्यातील मिर्चा तांदूळ जातीला नुकताच GI टॅग देण्यात आला आहे. या तांदळाच्या दाण्यांचा आकार आणि आकार काळी मिरी सारखा असतो, म्हणूनच याला मिर्चा किंवा मार्चा तांदूळ म्हणतात. तांदळाला एक वेगळा सुगंध असतो आणि त्याचे धान्य आणि फ्लेक्स त्यांच्या रुचकरतेसाठी ओळखले जातात. तांदूळ सुगंधी चुरा (तांदूळ फ्लेक्स) तयार करण्याच्या क्षमतेसाठी देखील प्रसिद्ध आहे. शिजवल्यावर, तांदूळ मऊ, चिकट नसलेला आणि गोड असतो आणि त्याचा सुगंध पॉपकॉर्नसारखा असतो. GI टॅगसाठी अर्ज मार्च धन उत्पन्न प्रगती समूह या भात उत्पादकांच्या नोंदणीकृत संस्थेने सादर केला होता.

तामिळनाडू औद्योगिक विकास महामंडळाने हेलिकॉप्टर (TN REACH) द्वारे तामिळनाडू प्रादेशिक एरियल कनेक्टिव्हिटी नावाची यंत्रणा विकसित केली आहे.

- तामिळनाडू इंडस्ट्रियल डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन (Tidco) ने हेलिकॉप्टर (TN REACH) द्वारे तामिळनाडू रीजनल एरियल कनेक्टिव्हिटी नावाची यंत्रणा विकसित केली आहे. इंटरसिटी आणि टाउन कनेक्टिव्हिटी प्रदान करण्यासाठी राज्यभरात 80 पेक्षा जास्त न वापरलेले हेलिपॅड वापरण्याचे उद्दिष्ट आहे. राष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक धोरण आणि भारत सरकारच्या हेलिकॉप्टर धोरणाचा फायदा घेऊन हे शक्य होईल.

उत्तर प्रदेश गंभीरपणे धोक्यात असलेल्या आशियाई राजा गिधाडांसाठी क्रांतिकारी संरक्षण केंद्र सुरू करत आहे.

- गंभीरपणे धोक्यात असलेल्या आशियाई राजा गिधाडांसाठी जगातील पहिले संवर्धन आणि प्रजनन केंद्र उत्तर प्रदेशातील महाराजगंज जिल्ह्यात सुरू होणार आहे. जटायू संवर्धन आणि प्रजनन केंद्र (Jatayu Conservation and Breeding Centre (JCBC)) नावाचे केंद्र, 1.5 हेक्टरमध्ये पसरलेले आहे आणि बंदिवासात असलेल्या गिधाडांचे प्रजनन करून आणि त्यांना जंगलात सोडून देऊन प्रजातीची शाश्वत लोकसंख्या राखण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे. JCBC मध्ये अंदाजे 15 कोटी रुपये किमतीचे, प्रजनन आणि होल्डिंग एव्हरी, किशोरांसाठी नर्सरी एव्हरी, हॉस्पिटल आणि रिकव्हरी एव्हरी, एक अन्न प्रक्रिया केंद्र आणि एक उष्णायन केंद्र यांचा समावेश आहे.

तामिळनाडूचे राज्यपाल आरएन रवी यांनी ऑनलाइन जुगार खेळांवर बंदी घालणाऱ्या आणि त्यांचे नियमन करणाऱ्या विधेयकाला आपली संमती दिली आहे.

- तामिळनाडूचे राज्यपाल आरएन रवी यांनी ऑनलाइन जुगार खेळांवर बंदी घालणाऱ्या आणि त्यांचे नियमन करणाऱ्या विधेयकाला आपली संमती दिली आहे. हे विधेयक तामिळनाडू सरकारने 23 मार्च 2023 रोजी दुस-यांदा मंजूर केले होते. राज्यपालांच्या मान्यतेने, मुख्यमंत्र्यांनी विधानसभेला माहिती दिली की तामिळनाडू ऑनलाइन जुगार प्रतिबंध आणि ऑनलाइन गेम्सचे नियमन विधेयक मंजूर झाले आहे, आणि राजपत्रात अधिसूचना अपेक्षित आहे.

हैदराबादमध्ये फूड कॉन्क्लेव्ह-2023 28 आणि 29 एप्रिल रोजी करण्यात आले.

- तेलंगणा सरकारने 28 आणि 29 एप्रिल रोजी फूड कॉन्क्लेव्ह-2023 शेड्यूल केली आहे, जी चर्चा करण्यासाठी आणि विचारांची देवाणघेवाण करण्यासाठी कृषी-अन्न उद्योगातील 100 तज्ञांचा वार्षिक मेळावा आहे. चालू दशकात भारतीय कृषी-अन्न क्षेत्राच्या विस्तारातील प्राथमिक अडथळे आणि शक्यता ओळखणे हा या कार्यक्रमाचा मुख्य उद्देश आहे.

हिमाचल प्रदेशने संजीवनी प्रकल्प सुरू केला.

- हिमाचल प्रदेशची अर्थव्यवस्था प्रामुख्याने शेती आणि पशुपालनावर अवलंबून आहे. अंदाजे ४.४१ दशलक्ष लोकसंख्या पाहता राज्यातील ग्रामीण कुटुंबे पशुधनाची काळजी घेणे ही एक महत्त्वाची बाब मानतात. राज्य सरकारने लहान दुग्ध उत्पादक शेतकरी आणि पशुपालकांचे जीवनमान उंचावण्यासाठी संजीवनी नावाचा प्रकल्प सुरू केला आहे.

यूपीच्या सुहेलवा अभयारण्यात वाघांचा पहिला फोटोग्राफिक पुरावा नोंदवला गेला.

- देशातील वाघांच्या अलीकडील गणनेच्या अहवालानुसार, सुहेलवा वन्यजीव अभयारण्य हे एक नवीन क्षेत्र म्हणून ओळखले गेले आहे जेथे वाघांचे फोटोग्राफिक पुरावे प्रथमच टिपले गेले आहेत. हे अभयारण्य 1988 मध्ये स्थापन करण्यात आले आणि ते उत्तर प्रदेशातील श्रावस्ती, बलरामपूर आणि गोंडा जिल्ह्यांमध्ये आहे.

मध्य प्रदेशातील सुप्रसिद्ध गोंड पेंटिंगला प्रतिष्ठित भौगोलिक संकेत (GI) टॅग देण्यात आला आहे.

- मध्य प्रदेशातील सुप्रसिद्ध गोंड पेंटिंगला प्रतिष्ठित भौगोलिक संकेत (GI) टॅग प्रदान करण्यात आला आहे, जो आदिवासी कलाकारांच्या कार्याचे रक्षण करतो आणि त्याची कबुली देतो आणि या कलेचा वापर करण्यासाठी गैर-आदिवासी कलाकारांच्या समितीची मान्यता आवश्यक आहे. GI टॅग हे विशिष्ट भौगोलिक प्रदेशात केवळ उत्पादित केलेल्या वस्तूंचा वापर केलेला प्रतीक आहे.

कोलकाता मेट्रो ही नदीखालून धावणारी भारतातील पहिली मेट्रो ट्रेन ठरली आहे.

- कोलकाता मेट्रोने एक महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला आहे कारण ती नदीखालून प्रवास पूर्ण करणारी भारतातील पहिली मेट्रो रेल्वे बनली आहे. मेट्रोचे रिक हगळी नदीखालच्या पाण्याखालील बोगद्यामधून गेले, महाव्यवस्थापक पी उदय कुमार रेड्डी, महाकरण ते हावडा मैदान स्टेशनपर्यंत रिक क्रमांक MR-612 मध्ये सकाळी 11:55 वाजता प्रवास करत होते. कोलकाता मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड (KMRCL) चे अतिरिक्त महाव्यवस्थापक आणि एमडी एचएन जयस्वाल यांच्यासह वरिष्ठ अधिकारीही या ऐतिहासिक प्रवासात त्यांच्यासोबत होते.

तेलंगणाच्या मुख्यमंत्र्यांच्या हस्ते हैदराबादमध्ये 125 फूट उंच आंबेडकरांच्या पुतळ्याचे अनावरण करण्यात आले.

- तेलंगणाचे मुख्यमंत्री के चंद्रशेखर राव यांनी प्रसिद्ध भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार यांच्या 132 व्या जयंतीनिमित्त हैदराबादमध्ये बीआर आंबेडकर यांच्या 125 फूट कांस्य पुतळ्याचे अनावरण केले. सर्व 119 मतदारसंघातील 35,000 हून अधिक व्यक्तींना सामावून घेण्याची तरतूद असलेला अनावरण सोहळा एक भव्य सोहळा होता. याव्यतिरिक्त, या कार्यक्रमासाठी सार्वजनिक वाहतूक सुविधेसाठी सुमारे 750 सरकारी मालकीच्या रस्ते परिवहन महामंडळाच्या बसेस तैनात करण्यात आल्या होत्या.

गुवाहाटीमधील बिहू कामगिरीने गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड बनवला.

- आसामने गिनीज बुक ऑफ वर्ल्ड रेकॉर्डमध्ये एक ऐतिहासिक कामगिरी केली आहे. त्यांनी एका ठिकाणी सुमारे 11,000 नर्तक आणि ढोलकी वादकांसह पारंपारिक 'बिहू' नृत्य सादर केले. गुवाहाटी येथील सरूसजाई स्टेडियम येथे नवा विश्वविक्रम प्रस्थापित करण्यासाठी राज्य सरकारच्या पुढाकाराने आयोजित करण्यात आलेल्या या कार्यक्रमात नर्तक आणि ढोलकी वादकांचा समावेश होता.

अरुणाचल प्रदेशच्या मुख्यमंत्र्यांनी शार न्यामा त्सो सम नामीग लखंगचे उद्घाटन केले.

- अरुणाचल प्रदेशचे मुख्यमंत्री पेमा खांडू यांनी तवांग जिल्ह्यातील त्यांचे मूळ गाव म्यांगखार येथे नव्याने नूतनीकरण केलेल्या शार न्यामा त्सो सम नामीग लखंग (गोनपा) चे उद्घाटन केले. मानवाच्या कल्याणासाठी, विशेषतः शार न्यामा त्सो सम मधील लोकांसाठी आणि सर्वसाधारणपणे सर्व बौद्धांसाठी गोणपाला खूप ऐतिहासिक महत्त्व आहे. 11-12 व्या शतकातील गोन्पा नष्ट होण्याच्या मार्गावर होता, परंतु आता त्याचे नूतनीकरण केले गेले आहे आणि त्याला पूर्वीचे वैभव प्राप्त करण्यासाठी सर्व आवश्यक विधी आणि आशीर्वाद दिले गेले आहेत.

उन्हाळ्यातील पाणीटंचाईची समस्या सोडवण्यासाठी केरळने प्रथम जल बजेट स्वीकारले.

- भरपूर नद्या, नाले, बँकवॉटर आणि चांगला पाऊस केरळमधील हिरवाईला हातभार लावतो, ज्याच्या अनेक भागांना उन्हाळ्यात पाणी टंचाईचा सामना करावा लागतो. आणि यामुळे राज्याने जल अर्थसंकल्पाचा अवलंब केला - देशातील अशा प्रकारचा पहिला. केरळचे मुख्यमंत्री पिनाराई विजयन यांनी 15 ब्लॉक पंचायतींमधील 94 ग्रामपंचायतींचा समावेश असलेल्या राज्यातील जल अर्थसंकल्पाच्या पहिल्या टप्प्यातील तपशीलांचे अनावरण केले.

ओडिशात आढळणारा मॅन्ग्रोव्ह पिढ्या पक्षी आढळला.

- देशातील अशा प्रकारच्या पहिल्या गणनेत, ओडिशाच्या भितरकनिकामध्ये वन अधिकाऱ्यांनी 179 खारफुटीचे पित्ता पक्षी पाहिले आहेत, जे त्यांच्या मोहक आणि दोलायमान रंगांसाठी ओळखले जातात. हे सुंदर पक्षी केवळ ओडिशातील भितरकनिका आणि पश्चिम बंगालमधील सुंदरबन येथील खारफुटीच्या जंगलात आढळतात.

तामिळनाडूच्या कंबम द्राक्षांना जीआय टॅग मिळाला आहे.

- तामिळनाडूतील प्रसिद्ध कुंबम पनीर थ्राचाई किंवा कंबम द्राक्षांना अलीकडे भौगोलिक संकेत (GI) टॅग प्रदान करण्यात आला आहे. तामिळनाडूमधील कंबम खोरे 'ग्रेप्स सिटी ऑफ साऊथ इंडिया' म्हणून प्रसिद्ध आहे आणि पनीर थ्राचाई किंवा मस्कट हॅम्बर्ग जातीच्या लागवडीसाठी ओळखले जाते.

बिहारमध्ये थावे महोत्सवाचे आयोजन करण्यात आले.

- पर्यटन विभाग आणि कला आणि संस्कृती विभागाने संयुक्तपणे 15 आणि 16 एप्रिल रोजी बिहारमधील गोपालगंज येथे थावे महोत्सवाचे आयोजन केले होते. गोपालगंजमधील पर्यटनाला चालना देणे आणि थावे दुर्गा मंदिराकडे पर्यटकांना आकर्षित करणे हा या महोत्सवाचा उद्देश आहे.

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतर्गत सलग चौथ्या वर्षी राजस्थान रोजगार निर्मितीच्या बाबतीत देशात अव्वल आहे.

- महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतर्गत सलग चौथ्या वर्षी राजस्थान व्यक्ती दिवस निर्मितीच्या बाबतीत देशात अव्वल आहे. 2022-23 मध्ये, राजस्थानने या योजनेअंतर्गत एकूण 10,175 कोटी रुपये खर्चून 35.61 कोटी वैयक्तिक दिवसांची निर्मिती केली. मनरेगा एमआयएस अहवालानुसार, व्यक्तीदिवस निर्मितीच्या बाबतीत राजस्थान त्यानंतर तामिळनाडू (33.45 कोटी), उत्तर प्रदेश (31.18 कोटी), आंध्र प्रदेश (23.96 कोटी) आणि बिहार (23.69 कोटी) यांचा क्रमांक लागतो.

आंध्र प्रदेशच्या मुख्यमंत्र्यांनी मुलपेटा बंदराची पायाभरणी केली.

- आंध्र प्रदेशचे मुख्यमंत्री वायएस जगन मोहन रेड्डी यांनी श्रीकाकुलम जिल्ह्यातील मुलपेटा ग्रीनफिल्ड बंदराच्या बांधकामाला सुरुवात केली. या बंदरासाठी 4362 कोटी रुपये खर्च अपेक्षित असून ते दोन वर्षात पूर्ण होणे अपेक्षित आहे. बंदराव्यतिरिक्त, मुख्यमंत्र्यांनी बुडागटलापलेमध्ये मासेमारी बंदर, गोट्टा बॅरेजपासून हिरा मंडलम जलाशयापर्यंत विस्तारित जीवन सिंचन प्रकल्प आणि महेंद्र तनया नदीवरील काम सुरू ठेवण्याची पायाभरणी केली.

मेघालयाचे मुख्यमंत्री कॉनराड के. संगमा यांनी घोषणा केली की शिलॉंगमध्ये बहुउद्देशीय इनडोअर स्टेडियमचे बांधकाम सुरू आहे.

- मेघालयचे मुख्यमंत्री कॉनराड के. संगमा यांनी घोषणा केली की, सध्या शिलॉंगमध्ये बहुउद्देशीय इनडोअर स्टेडियमचे बांधकाम सुरू आहे, जे ईशान्येकडील प्रदेशातील सर्वात मोठे स्टेडियम बनणार आहे. बास्केटबॉल, स्क्रॉश, बॅडमिंटन, टेबल टेनिस, व्हॉलीबॉल यासह विविध खेळांसाठी स्टेडियममध्ये अत्याधुनिक सुविधा उपलब्ध असतील, असेही मुख्यमंत्र्यांनी स्पष्ट केले.

नागालँडला पहिले वैद्यकीय महाविद्यालय उभारण्यासाठी NMC कडून मान्यता मिळाली.

- एका महत्त्वपूर्ण घडामोडीत, राष्ट्रीय वैद्यकीय आयोगाने (NMC) नागालँड इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस अँड रिसर्चच्या स्थापनेला मान्यता दिली आहे, जे 60 वर्षांपूर्वी 1963 मध्ये राज्याचा दर्जा मिळाल्यापासून ईशान्येकडील राज्यातील पहिले वैद्यकीय महाविद्यालय बनेल.

सरकारी विभागांमध्ये 100% ईव्ही असलेले उत्तर प्रदेश हे पहिले भारतीय राज्य होण्याच्या मार्गावर आहे.

- मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांच्या नेतृत्वाखालील उत्तर प्रदेश सरकारने राज्यात इलेक्ट्रिक वाहनांचा (EVs) अवलंब करण्यास प्रोत्साहन देण्यासाठी महत्वाकांक्षी योजना सुरू केली आहे. या उपक्रमाचा एक भाग म्हणून, सरकारने 2030 पर्यंत सरकारी विभागांद्वारे वापरल्या जाणाऱ्या सर्व वाहनांचे टप्प्याटप्प्याने ईव्हीमध्ये रूपांतर करण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे.

तामिळनाडू विधानसभेने 12 तास कामाच्या दिवसांना परवानगी देणारे विधेयक मंजूर केले.

- तामिळनाडू विधानसभेत कारखाना (दुरुस्ती) कायदा 2023 मंजूर करण्यात आला, ज्यात कारखान्यांतील कर्मचाऱ्यांसाठी लवचिक कामाच्या तासांची तरतूद आहे, त्याला DMK मित्रांसह राजकीय पक्षांच्या विरोधाचा सामना करावा लागत आहे. कामगारांचे कल्याण, सुरक्षितता आणि काम-जीवन समतोल याविषयीच्या चिंतेसह, कामकाजाचे अनिवार्य तास 8 तासांवरून 12 तासांपर्यंत वाढवण्याच्या कायद्यातील तरतुदी हा विरोधकांसाठी वादाचा मुख्य मुद्दा आहे.

TEST SERIES

Marathi & English

जिल्हा परिषद (ZP)

भरती 2023

आरोग्य कर्मचारी पदांसाठी

10 Full Length Tests

क्रीडा संस्कृतीचे पुनरुज्जीवन करण्यासाठी केरळने 'एक पंचायत, एक खेळाचे मैदान' सुरू केले.

- केरळ सरकारने प्रत्येक पंचायतीमध्ये उच्च दर्जाचे क्रीडांगण उभारून राज्यातील क्रीडा संस्कृतीला पुनरुज्जीवित करण्याच्या उद्देशाने एक प्रकल्प सुरू केला. केरळचे मुख्यमंत्री पिनाराई विजयन यांच्या हस्ते कल्लीक्कड येथे 'एक पंचायत, एक खेळाचे मैदान' प्रकल्पाचा शुभारंभ करण्यात आला. उद्घाटनादरम्यान, त्यांनी मजबूत आणि समाधानी समुदायाला चालना देण्यासाठी मजबूत क्रीडा संस्कृतीच्या महत्त्वावर जोर दिला.

1891 च्या अँग्लो-मणिपुरी युद्धात लढलेल्या सैनिकांच्या स्मरणार्थ मणिपूरच्या थौबल जिल्ह्यातील खोंगजोम येथे खोंगजोम दिवस साजरा करण्यात आला.

- 1891 च्या अँग्लो-मणिपुरी युद्धात लढलेल्या सैनिकांच्या स्मरणार्थ मणिपूरच्या थौबल जिल्ह्यातील खोंगजोम येथे खोंगजोम दिवस साजरा करण्यात आला. खोंगजोम येथील खेबा चिंग येथे आयोजित कार्यक्रमात मणिपूरचे मुख्यमंत्री एन. बिरेन सिंग आणि राज्यपाल सुश्री अनुसुईया उईके यांनी वीरांना आदरांजली वाहिली.

हिमाचल प्रदेश (HP) हे अनोळखी मृतदेहांसाठी DNA डेटाबेस विकसित करणारे पहिले भारतीय राज्य ठरले आहे.

- हिमाचल प्रदेशने विशेषतः अनोळखी मृतदेहांसाठी DNA डेटाबेस स्थापन करणारे पहिले भारतीय राज्य बनून इतिहास रचला आहे. या महत्त्वपूर्ण उपक्रमाची सुरुवात एप्रिल 2022 मध्ये झाली आणि अलीकडील बातम्यांनुसार डेटाबेसमध्ये सध्या अज्ञात व्यक्तींचे 150 DNA नमुने आहेत.

BRO ने 'पहिले भारतीय गाव' असे मानाचे वर्णन करणारा फलक लावला.

- उत्तराखंडमधील माना गाव, जे पूर्वी शेवटचे भारतीय गाव म्हणून ओळखले जात होते, ते आता "पहिले भारतीय गाव" म्हणून ओळखले जाईल. बॉर्डर रोड ऑर्गनायझेशन (BRO) ने सीमा गावाच्या प्रवेशद्वारावर मानाची अद्ययावत स्थिती घोषित करण्यासाठी एक साईनबोर्ड स्थापित केला आहे. माना हे देशातील पहिले गाव आहे आणि सर्व सीमावर्ती गावे अशीच ओळखली जावीत, असे मुख्यमंत्री पुष्कर सिंह धामी यांच्या विधानाचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी समर्थन केल्यानंतर हा निर्णय घेण्यात आला आहे.

गुजरात पंतप्रधान मोदींच्या SWAGAT उपक्रमाची 20 वर्षे साजरी करत आहे.

- मुख्यमंत्री भूपेंद्र पटेल यांनी एप्रिलचा शेवटचा आठवडा "स्वागत सप्ताह" म्हणून घोषित केला आहे, ज्याचा उद्देश "स्टेट वाइड ग्रीन्सेस ऑटिट्यूड युजिंग टेक्नॉलॉजी" (SWAGAT) उपक्रम नरेंद्र मोदी यांनी 2003 मध्ये गुजरातचे मुख्यमंत्री असताना सुरू केला होता. या उपक्रमांतर्गत तक्रारींचे निराकरण करण्याच्या उद्देशाने तंत्रज्ञानावर आधारित प्रणाली विकसित करण्यात आली असून प्रत्येक महिन्याच्या शेवटच्या गुरुवारी संबंधित अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीत मुख्यमंत्री स्वतः नागरिकांच्या तक्रारी ऐकून घेतात.

बेंगळुरू आज संपूर्ण शहरात झिरो शॉडो डे साजरा करण्यासाठी सज्ज आहे.

- मंगळवार, 25 एप्रिल रोजी, बेंगळुरू, भारताचे तंत्रज्ञान केंद्र, भारतीय खगोलशास्त्रीय सोसायटी (ASI) च्या म्हणण्यानुसार, "झिरो शॉडो डे" म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या एका अनोख्या खगोलीय घटनेचे साक्षीदार होण्यासाठी सज्ज आहे. या कार्यक्रमादरम्यान, सूर्याची स्थिती थेट डोक्यावर असल्यामुळे शहरातील कोणत्याही उभ्या वस्तूवर सावली पडणार नाही. ही घटना दुपारी 12:17 च्या सुमारास घडण्याची अपेक्षा आहे आणि ती थोड्या काळासाठी राहिल. कोरमंगला, बेंगळुरू येथील इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ अॅस्ट्रोफिजिक्स (IIA) ने हा कार्यक्रम पाहण्यासाठी व्यवस्था केली आहे, तर शहरभरातील नागरिकही त्याचे साक्षीदार होण्यासाठी सज्ज झाले आहेत.

बेल्जियम कंपनी लवकरच अयोध्येत बायोडिझेल प्रकल्प सुरू करणार आहे.

- कचऱ्यापासून बायोडिझेल तयार करण्याच्या उद्देशाने दोन वर्षांच्या पथदर्शी प्रकल्पासाठी अयोध्या शहराची निवड करण्यात आली आहे. बेल्जियमस्थित कंपनी विटो लवकरच अयोध्येत हा प्रकल्प सुरू करणार आहे. अधिका-यांच्या म्हणण्यानुसार स्वच्छ तंत्रज्ञान आणि शाश्वत विकासावर लक्ष केंद्रित करणाऱ्या कंपनीने या प्रकल्पावर काम सुरू केले आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी ऑक्टोबर 2023 मध्ये गोव्यात राष्ट्रीय खेळांचे उद्घाटन करतील.

- गोव्याचे मुख्यमंत्री प्रमोद सावंत यांनी घोषणा केली की पंतप्रधान नरेंद्र मोदी ऑक्टोबर 2023 मध्ये गोव्यात राष्ट्रीय खेळांचे उद्घाटन करतील. सावंत, राज्याचे क्रीडा मंत्री गोविंद गावडे आणि भारतीय ऑलिम्पिक संघटनेच्या अध्यक्ष पीटी उषा यांच्यात झालेल्या बैठकीनंतर ही घोषणा करण्यात आली.
- सावंत यांच्या म्हणण्यानुसार, पंतप्रधानांच्या उपलब्धतेनुसार उद्घाटन समारंभ तात्पुरता 23 किंवा 24 ऑक्टोबरला होणार आहे. दक्षिण गोवा जिल्ह्यातील फातोर्डा येथील जवाहरलाल नेहरू स्टेडियममध्ये हा सोहळा होणार आहे.

साळीगाव येथे 28 एप्रिलपासून तीन दिवसीय हेरिटेज महोत्सव होणार आहे.

- गोवा सरकारचा पर्यटन विभाग 28 ते 30 एप्रिल दरम्यान उत्तर गोव्यातील साळीगाव गावात 'हेरिटेज फेस्टिव्हल 2023' आयोजित करणार आहे. राज्यातील परंपरा, संस्कृती आणि कला यांचे प्रदर्शन करून सांस्कृतिक पर्यटनाला चालना देण्याचा या महोत्सवाचा उद्देश आहे. पर्यटन विभागाच्या प्रकल्पाने सांगितले की या महोत्सवात नृत्य, हेरिटेज वॉक, पाककृती आनंद, संगीताचे कार्यक्रम आणि बरेच काही यासारखे विविध कार्यक्रम सादर केले जातील.

हरियाणाच्या कालेसर नॅशनल पार्कमध्ये 10 वर्षांनंतर वाघ दिसला.

- हरियाणाच्या यमुनानगर जिल्ह्यात असलेल्या कालेसर राष्ट्रीय उद्यानात कॅमेरा ट्रॅपमध्ये कैद झालेल्या वाघाचा शोध लागल्यानंतर वन्यजीवप्रेमी आणि संरक्षकांना आनंद झाला आहे. शतकाहून अधिक काळानंतरच्या या दुर्मिळ घटनेने राज्याचा गौरव केला आहे. हरियाणाचे वन आणि वन्यजीव मंत्री, कंवर पाल यांनी वाघाच्या दोन प्रतिमा शेअर केल्या असून, 1913 नंतर तो प्रथमच कालेसर प्रदेशात दिसला होता.

राजस्थानमध्ये 3 नवीन संवर्धन राखीव घोषित करण्यात आले.

- राजस्थान सरकारने अलीकडेच तीन क्षेत्रांना संवर्धन राखीव म्हणून घोषित केल्याने राज्यातील वन्यजीव संरक्षण प्रयत्न आणि पर्यावरण पर्यटनासाठी आशेचा किरण आला आहे. राज्य सरकारने बारनमधील सोर्सन, जोधपूरमधील खिचन आणि भिलवाडामधील हमीरगड हे तीन क्षेत्र संवर्धन राखीव म्हणून घोषित केले आहेत. नवीन अभयारण्यांमुळे दुर्मिळ आणि लुप्तप्राय प्रजातींचे संरक्षण होईल आणि स्थलांतरित पक्ष्यांना सुरक्षित आश्रय मिळेल अशी अपेक्षा आहे.

आंतरराष्ट्रीय बातम्या**तुर्कीच्या मान्यतेनंतर फिनलंड 31 वा नाटो सदस्य बनला.**

- नॉर्थ अटलांटिक ट्रीटी ऑर्गनायझेशन (NATO) चे सरचिटणीस जेन्स स्टोल्टनबर्ग यांनी घोषित केले आहे की तुर्कीच्या एकमताने मत दिल्याने फिनलंड युतीचा 31 वा सदस्य बनला आहे. फिनलंडच्या सदस्यत्वाला रशियाचा विरोध असूनही, तुर्कीच्या मान्यतेने नाटोच्या विस्तारास परवानगी दिली आहे. फिनलंडची रशियाशी 1,300 किलोमीटरहून अधिक लांबीची सीमा आहे आणि 2022 मध्ये रशियाने युक्रेनवर आक्रमण केल्यानंतर सुरक्षेच्या कारणास्तव NATO मध्ये सामील होण्याचा निर्णय घेण्यात आला. तथापि, स्वीडनचा NATO मध्ये सामील होण्याचा अर्ज तुर्की आणि हंगेरी यांनी नाकारला आहे.

यूके ट्रान्स-पॅसिफिक भागीदारी (CPTPP) साठी व्यापक आणि प्रगतीशील करारामध्ये सामील होण्यासाठी सज्ज आहे.

- ब्रेक्सिटनंतरच्या ब्रिटनच्या महत्त्वपूर्ण विकासांमध्ये, यूकेने आतापर्यंतचा सर्वात मोठा व्यापार करार गाठला आहे. देश ट्रान्स-पॅसिफिक भागीदारी (CPTPP) साठी सर्वसमावेशक आणि प्रगतीशील करारामध्ये सामील होण्यासाठी सज्ज आहे, ज्यामध्ये £9tn च्या एकत्रित GDP सह सुमारे 500 दशलक्ष लोकांचा बाजार समाविष्ट आहे.

जॉर्जिया विधानसभेने हिंदूफोबिया आणि हिंदुविरोधी कट्टरतेचा निषेध करणारा ठराव मंजूर केला.

- जॉर्जिया विधानसभेने हिंदूफोबिया आणि हिंदुविरोधी कट्टरतेचा निषेध करणारा ठराव संमत केला आहे, ज्यामुळे अशी कायदेशीर कारवाई करणारे हे अमेरिकेतील पहिले राज्य बनले आहे. ठराव अधोरेखित करतो की हिंदू धर्म हा एक वैविध्यपूर्ण धर्म आहे ज्यात जगभरात 1.2 अब्ज अनुयायी आहेत आणि ते स्वीकार, परस्पर आदर आणि शांतता या मूल्यांना प्रोत्साहन देते. योग, ध्यान, आयुर्वेद, संगीत आणि कला यांच्या योगदानाची कबुली देतो, ज्यांनी अमेरिकन संस्कृती समृद्ध केली आहे.

'MF Hydra': जगातील पहिली द्रवरूप हायड्रोजनवर चालणारी फेरी कार्यान्वित झाली.

- नॉर्वेजियन कंपनी नॉरलेडने द्रव हायड्रोजनवर चालणारी जगातील पहिली फेरी यशस्वीपणे लाँच केली आहे. MF Hydra नावाचे जहाज, एक संकरीत आहे जे बॅटरी आणि द्रव हायड्रोजन इंधन पेशी दोन्ही वापरते. या वर्षाच्या सुरुवातीला हजेलमेलॅंड घाट येथे प्राथमिक चाचणीनंतर दोन आठवडे समुद्री चाचण्या घेण्यात आल्या. नॉर्वेजियन सागरी प्राधिकरणाने (NMA) नौका चालवण्यासाठी अंतिम मंजूरी दिली आहे. सागरी उद्योगातील हरितगृह वायू उत्सर्जन कमी करण्याच्या दिशेने ही मैलाचा दगड उपलब्धी एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.

इटलीने इंग्रजी भाषेवर बंदी घालण्याची योजना आखली आहे.

- इटालियन सरकारने जाहीर केले आहे की ते इंग्रजी भाषेवर बंदी घालण्याची आणि ती वापरत असलेल्या व्यक्ती आणि संस्थांना जबरदस्त दंड आकारण्याची योजना आखत आहे. OpenAI द्वारे विकसित केलेल्या ChatGPT वर बंदी घातल्याच्या काही आठवड्यांनंतर ही घोषणा आली आहे. या निर्णयावर व्यापक टीका झाली आहे आणि आंतरराष्ट्रीय सहकार्यासाठी इटलीच्या वचनबद्धतेबद्दल आणि जागतिक अर्थव्यवस्थेतील त्याच्या स्थानावर प्रश्न उपस्थित केले आहेत.

अरुणाचल प्रदेशातील 11 ठिकाणांचे नाव बदलण्याची घोषणा चीनने केली आहे.

- चीनच्या नागरी व्यवहार मंत्रालयाने अरुणाचल प्रदेशातील 11 ठिकाणांसाठी प्रमाणित नावांची यादी प्रकाशित केली आहे, ज्याचा उल्लेख "झांगनान" तिबेटचा दक्षिणेकडील प्रदेश आहे आणि चिनी, तिबेटी आणि पिनयिन वर्णांचा वापर केला आहे. भौगोलिक नावांवरील त्यांच्या नियमांच्या अनुषंगाने भारतीय राज्यावर दावा करण्याचा चीनचा प्रयत्न म्हणून या हालचालीकडे पाहिले जाते.

ओपेक सदस्यांनी पुढील महिन्यापासून तेल उत्पादनात दररोज दहा लाख बॅरलपेक्षा जास्त कपात करण्याची घोषणा केली.

- सौदी अरेबिया, UAE, इराक, कुवेत आणि अल्जेरिया सारख्या OPEC सदस्यांनी मे ते डिसेंबर या कालावधीत दररोज 10 लाख बॅरलपेक्षा जास्त तेल उत्पादन कपातीची घोषणा केली आहे. तेल बाजाराच्या स्थिरतेला पाठिंबा देण्यासाठी ही प्रतिबंधात्मक कारवाई असल्याचे त्यांनी म्हटले आहे. 23 तेल-उत्पादक देशांचा समावेश असलेल्या या गटाने मागील वर्षी आपले सामूहिक उत्पादन प्रतिदिन 2 दशलक्ष बॅरलने कमी केले होते आणि त्यांच्या आगामी आभासी बैठकीत सहमतीनुसार उत्पादन पातळी राखणे अपेक्षित आहे.

भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना 14 जुलै रोजी होणाऱ्या बॅस्टिल डे परेडसाठी फ्रान्समध्ये आमंत्रित करण्यात आले.

- भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना 14 जुलै रोजी होणाऱ्या बॅस्टिल डे परेडसाठी फ्रान्समध्ये आमंत्रित करण्यात आले आहे. फ्रान्सचे अध्यक्ष इमॅन्युएल मॅक्रॉन यांनी निमंत्रण दिले, त्यांनी दोन्ही देशांमधील द्विपक्षीय संबंध मजबूत करण्याची इच्छा व्यक्त केली होती. बॅस्टिल डे परेड ही फ्रेंच इतिहासातील एक महत्त्वाची घटना आहे, 14 जुलै, 1789 रोजी बॅस्टिल तुरुंगात झालेल्या वादळाच्या स्मरणार्थ, जे फ्रेंच राज्यक्रांतीचा एक टर्निंग पॉइंट होता.

चीनचे युआन हे रशियामधील सर्वाधिक व्यापारित चलन म्हणून डॉलरची जागा घेतली.

- अलिकडच्या वर्षात, जागतिक चलनाच्या लँडस्केपमध्ये बदल झाला आहे, चीनचे युआन अमेरिकन डॉलरच्या तुलनेत स्थिरपणे वाढत आहे. मॉस्को एक्सचेंजच्या आकडेवारीनुसार, 2023 च्या पहिल्या तिमाहीत रशियाच्या परकीय चलनाच्या उलाढालीत युआनचा वाटा 23.6% होता, तर डॉलरचा वाटा 22.5% होता. रशियाच्या चलन बाजारात युआनने डॉलरला मागे टाकण्याची ही पहिलीच वेळ आहे.

इस्त्रायलने नवीन Ofek-13 गुप्तचर उपग्रह कक्षेत प्रक्षेपित केला.

- 5 एप्रिल 2023 रोजी, इस्त्रायलने ओफेक-13 नावाचा नवीन गुप्तचर उपग्रह कक्षेत यशस्वीपणे प्रक्षेपित केला. मध्य इस्त्रायलमधील पालमाचिम एअरबेसवरून प्रक्षेपित करण्यात आलेल्या Ofek-13 या उपग्रहाचा उद्देश इस्त्रायली लष्कर आणि गुप्तचर संस्थांना प्रगत गुप्तचर क्षमता प्रदान करण्याचा आहे.

अलेक्झांडर सेफेरिन 2027 पर्यंत UEFA अध्यक्षपदी पुन्हा बिनविरोध निवडून आले.

- लिस्बन येथे आयोजित युरोपियन सॉकरच्या प्रशासकीय मंडळाच्या ऑर्डिनरी कॉंग्रेसमध्ये, अलेक्झांडर सेफेरिन यांची UEFA अध्यक्ष म्हणून बिनविरोध पुन्हा निवड झाली. 2016 मध्ये प्रथम UEFA चे सातवे अध्यक्ष म्हणून निवडून आलेला स्लोव्हेनियन 2027 पर्यंत आणखी चार वर्षांचा कार्यकाळ पूर्ण करेल. 2016 मध्ये सेफेरिन यांनी मिशेल प्लॉटिनी यांच्यानंतर 2016 मध्ये आचारसंहिता उल्लंघनामुळे फुटबॉल प्रशासनावर बंदी घातली आणि बंदीविरोधातील अपील गमावले. ज्यामुळे त्यांनी UEFA मधून राजीनामा दिला.

2023 मध्ये जागतिक व्यापारात 1.7% वाढ अपेक्षित आहे.

- युक्रेनमधील युद्ध, उच्च चलनवाढ आणि आर्थिक अनिश्चिततेबद्दल सतत चिंता असूनही, जागतिक व्यापार संघटनेने (WTO) 2023 मध्ये जागतिक व्यापार वाढीचा अंदाज 1% वरून 1.7% पर्यंत वाढवला आहे. हा अद्ययावत दृष्टीकोन सूचित करतो की जागतिक अर्थव्यवस्था पूर्वीच्या अपेक्षेपेक्षा वेगाने पुनर्प्राप्त होण्याची अपेक्षा आहे. तथापि, या सततच्या समस्यांशी संबंधित जोखीम कायम आहेत आणि तरीही जागतिक व्यापार लँडस्केपच्या वाढीच्या मार्गावर परिणाम करू शकतात.

सार्वजनिक जनमत चाचणीनंतर पॅरिसने ई-स्कूटरवर बंदी घातली आहे.

- पॅरिसवासीयांनी शहरातील रस्त्यावरून भाड्याने घेतलेल्या इलेक्ट्रिक स्कूटरवर बंदी घालण्यासाठी मतदान केले आहे, 89% मतदारांनी प्रस्तावित बंदीच्या बाजूने मतदान केले आहे. रविवारी सार्वमत घेण्यात आले, परंतु पात्र मतदारांपैकी केवळ 7% मतदान झाले. तीन कंपन्यांना पॅरिसमध्ये सुमारे 15,000 ई-स्कूटर्स चालवण्याची परवानगी देणारा करार संपुष्टात आल्यावर ही बंदी 1 सप्टेंबर 2023 रोजी लागू होईल.

चिनी कंपनी स्पेस पायोनियरने Tianlong-2 रॉकेटचे कक्षेत यशस्वी प्रक्षेपण केले.

- चिनी कंपनी स्पेस पायोनियरने अंतराळ संशोधनात ऐतिहासिक टप्पा गाठला आहे, 2 एप्रिल रोजी आतील मंगोलियातील जिउकान उपग्रह प्रक्षेपण केंद्रातून तियानलॉंग-2 रॉकेट कक्षेत प्रक्षेपित केले आहे. द्रव-इंधन असलेले रॉकेट प्रथमच कक्षेत प्रक्षेपित केले आहे. एक चीनी एरोस्पेस फर्म, आणि प्रथमच एक स्टार्टअप यशस्वीरित्या त्याच्या सुरुवातीच्या प्रयत्नात कक्षेत पोहोचला आहे. Tianlong -2 रॉकेट, ज्याला "स्काय ड्रॅगन-2" असेही म्हणतात, बीजिंग तियानबिंग तंत्रज्ञानाने "लव्ह स्पेस सायन्स" नावाचा छोटा उपग्रह प्रक्षेपित करण्यास सक्षम केले आहे.

भारताने सोमालियातील आफ्रिकन युनियन संक्रमण मिशनला \$2 दशलक्ष दिले.

- संयुक्त राष्ट्रातील भारताच्या स्थायी प्रतिनिधी रुचिरा कंबोज यांनी संयुक्त राष्ट्र विश्वस्त निधीला USD 2 दशलक्षचे योगदान देऊन सोमालिया आणि हॉर्न ऑफ आफ्रिकेतील शांतता आणि स्थिरतेसाठी भारताच्या वचनबद्धतेची पुष्टी केली.

केंद्रीय मंत्री पीयूष गोयल यांनी घोषणा केली की 2027 पर्यंत भारत जगातील तिसरी सर्वात मोठी अर्थव्यवस्था बनणार आहे.

- फ्रान्समधील भारतीय डायस्पोरा समुदायाला नुकत्याच संबोधित करताना, केंद्रीय मंत्री पियुष गोयल यांनी घोषणा केली की भारत 2027 पर्यंत जगातील तिसरी सर्वात मोठी अर्थव्यवस्था बनणार आहे. गोयल यांनी देशाची निर्यात कामगिरीची प्रशंसा केली. त्यांनी जागतिक फार्मसी, फूड बाऊल आणि विश्वासू भागीदार म्हणून भारताची भूमिका अधोरेखित केली.

2022-23 या आर्थिक वर्षात, मॉरिशसमधून उगम पावलेल्या भारतीय भांडवली बाजारात परदेशातील भांडवलाच्या प्रवाहात सर्वात जास्त घसरण झाली.

- नॅशनल सिक्युरिटीज डिपॉझिटरीद्वारे प्रदान केलेल्या डेटावरून असे सूचित होते की 2022-23 या आर्थिक वर्षात, मॉरिशसमधून उद्भवलेल्या भारतीय भांडवली बाजारात परदेशातील भांडवलाच्या प्रवाहात सर्वात जास्त घसरण झाली, तर नॉर्वे आणि सिंगापूरला लोकप्रियता मिळाली. मार्च 2023 अखेरीस मॉरिशसमधील ताब्यातील मालमत्ता (AUC) जवळपास 42% ने कमी होऊन रु. 6.66 ट्रिलियन झाली आहे, जी मागील वर्षीच्या रु. 10.88 ट्रिलियन वरून खाली आली आहे.

परराष्ट्र मंत्री एस. जयशंकर यांनी वाराणसीमध्ये 'तुलसी घाट पुनर्संचयित प्रकल्प' लाँच केला.

- युगांडाच्या कंपालाच्या तीन दिवसीय दौऱ्यादरम्यान, परराष्ट्र मंत्री एस. जयशंकर यांनी वाराणसीमध्ये 'तुलसी घाट पुनर्संचयित प्रकल्प' लाँच केला.त्यांनी ओव्हरसीज फ्रेंड्स ऑफ बीजेपी-युगांडाचे जगातील सर्वात जुने वस्ती असलेल्या शहराचे सौंदर्य वाढवण्यासाठी केलेल्या प्रयत्नांची प्रशंसा केली. आफ्रिकेच्या वतीने 2022 ते 2025 या कालावधीसाठी Non-Aligned Movement (NAM) च्या अध्यक्षपदासाठी युगांडाची निवड करण्यात आली आहे.

चीनमध्ये H3N8 बर्ड फ्लूमुळे जगातील पहिल्या मानवी मृत्यूची नोंद झाली आहे.

- वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशन (WHO) ने अहवाल दिला आहे की चीनच्या दक्षिणेकडील प्रांत ग्वांगडोंग येथील एका महिलेचा बर्ड फ्लूच्या दुर्मिळ प्रकारामुळे मृत्यू झाला आहे जो सामान्यतः मानवांमध्ये आढळत नाही. एव्हीएन इन्फ्लूएन्झाच्या H3N8 उपप्रकाराने तीन लोकांना संसर्ग झाल्याची पुष्टी झाली असली तरी, हा ताण एका व्यक्तीकडून दुसऱ्या व्यक्तीकडे प्रसारित होताना दिसत नाही. मृत महिला 56 वर्षांची होती.

मुलांसाठी ऑक्सफर्ड मलेरिया लस मंजूर करणारा घाना हा पहिला देश ठरला आहे.

- यूकेमधील ऑक्सफर्ड विद्यापीठातील शास्त्रज्ञांनी विकसित केलेल्या अत्यंत प्रभावी मलेरियावरील लस मंजूर करणारा घाना हा पहिला देश बनून इतिहास घडवला आहे. R21/Matrix-M नावाच्या लसीने जागतिक आरोग्य संघटनेचे 75% कार्यक्षमतेचे उद्दिष्ट ओलांडले आहे, ज्यामुळे ती मलेरियाविरूद्धच्या लढ्यात एक महत्त्वपूर्ण मैलाचा दगड ठरली आहे. वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशन (WHO) च्या मते, 2021 मध्ये मलेरियामुळे अंदाजे 619,000 लोक मरण पावले, ज्यामध्ये बहुतेक मृत्यू उप-सहारा आफ्रिकेतील मुले आहेत.

न्यूयॉर्क शहराने प्रथमच 'रेंट जार' नियुक्त केले.

- कॅथलीन कॉराडी यांची NYC महापौर एरिक अँडम्स यांनी शहराच्या गंभीर उंदीर समस्याला सामोरे जाण्यासाठी नियुक्ती केली आहे. तिला शहराचे उद्घाटक "उंदीर झार" म्हणून नियुक्त केले गेले आहे आणि उंदरांची संख्या कमी करण्याची आणि रहिवाशांसाठी एक स्वच्छ आणि अधिक आदरातिथ्यपूर्ण वातावरण तयार करण्याची जबाबदारी देण्यात आली आहे. याव्यतिरिक्त, अँडम्स प्रशासन हार्लेम रेंट मिटिगेशन झोनसाठी \$3.5 दशलक्ष समर्पित करत आहे, हार्लेममध्ये उंदीर नियंत्रण उपायांना वेगवान करण्यासाठी एक नवीन उपक्रम आहे.

तुर्कीच्या नौदलाने TCG अनाडोलूवर पहिले मानवरहित हवाई विंग सादर केले.

- तुर्कीच्या नौदलाला TCG अनाडोलू ही पहिली विमानवाहू वाहक मिळाली आहे, ज्यात प्रामुख्याने मानवरहित विमानाने बनवलेले जगातील पहिले हवाई विंग असण्याची अपेक्षा आहे. तुर्कीचे अध्यक्ष रेसेप तैयप एर्दोगान म्हणाले की जहाज अनेक मानवयुक्त आणि मानवरहित हवाई वाहने ठेवेल, बायरक्तर कुटुंबातील टीबी 3 हे वाहकाच्या फ्लाइट डेकवर चाचणी केलेले नवीनतम नमुना आहे.

एस. जयशंकर यांनी मोझांबिकमधील बुझी पुलाचे उद्घाटन केले.

- डॉ. जयशंकर यांनी बुझी पुलाचे व्हर्चुअली उद्घाटन केले, जो 132 किमी लांबीच्या टिका-बुझी-नोव्हा-सोफाळा रोड प्रकल्पाचा एक भाग आहे. हा पूल भारताने बांधला असून तो भारत आणि मोझांबिक यांच्यातील एकता आणि मैत्रीचे प्रतीक आहे. मोझांबिकमधील भारतीय उच्चायुक्तांच्या म्हणण्यानुसार, या पुलामुळे मोझांबिकमधील अनेक लोकांच्या जीवनात फरक पडेल. बुझी ब्रिज हा मोझांबिकच्या पायाभूत सुविधांच्या विकासासाठी भारताची वचनबद्धता दर्शवणारा एक आवश्यक प्रकल्प आहे. मोझांबिकच्या वाढीच्या प्रवासात भारत हा एक विश्वासार्ह भागीदार आहे आणि हा पूल देशाच्या प्रगतीत भारताच्या योगदानाचे आणखी एक उदाहरण आहे.

नेपाळ आंतरराष्ट्रीय बिग कॅट्स अलायन्सचा संस्थापक सदस्य झाला.

- नेपाळ आंतरराष्ट्रीय बिग कॅट्स अलायन्सचा संस्थापक सदस्य बनला आहे. भारताच्या पुढाकारांतर्गत युतीच्या प्रारंभभारम्यान, ऊर्जा मंत्री शक्ती बहादूर बस्नेत यांनी भारताचे वन आणि हवामान बदल मंत्री भूपेंद्र यादव यांना नेपाळचा संस्थापक सदस्य म्हणून या युतीशी संबंध असेल असे पत्र सुपूर्द केले.

सीरिया जगातील सर्वात मोठा 'नार्को स्टेट' बनला.

- अहवालानुसार, सीरिया आता जगातील सर्वात मोठे नार्को-राज्य बनले आहे, त्यातील बहुतांश परकीय चलनाची कमाई कॅटॅगॉनच्या उत्पादनातून आणि निर्यातीतून येते, एक अत्यंत व्यसनाधीन अॅम्फेटामाइन ज्याला सामान्यतः "गरीब माणसाचा कोक" असे संबोधले जाते. कॉलिन्स डिव्हनरीने दिलेल्या व्याख्येनुसार, सीरियाचे नार्को-स्टेट म्हणून वर्गीकरण केले जाऊ शकते कारण अंमली पदार्थाचा बेकायदेशीर व्यापार, विशेषतः कॅटॅगॉन, त्याच्या अर्थव्यवस्थेचा महत्त्वपूर्ण भाग बनवतो, जो देशाच्या परकीय चलनाच्या कमाईच्या 90% पेक्षा जास्त आहे.

जगातील सर्वात कर्जबाजारी देश असूनही चीनला अद्याप पूर्ण आर्थिक संकटाचा सामना करावा लागला आहे.

- जगातील सर्वात कर्जबाजारी देश असूनही चीनला अद्याप पूर्ण आर्थिक संकटाचा सामना करावा लागला आहे. गेल्या वर्षी ठेवींवर होणारी धावपळ आणि रिअल इस्टेट डेव्हलपर डिफॉल्ट्सची लाट टाळण्यासाठी सरकारने 2019 मध्ये प्रादेशिक बँक ताब्यात घेतल्यासारखे जवळचे कॉल येत असताना, या घटनांची भीती कमी झाली आहे. बीजिंगने अनियंत्रित स्थानिक बँका आणि आक्रमक गृहनिर्माण व्यावसायिकांवरील नियम कडक केल्याने चीनला गुंतवणूकदारांसाठी एक सुरक्षित स्थान बनविण्यात मदत झाली आहे. तथापि, स्थानिक सरकारी वित्तपुरवठा वाहने (LGFVs) कडून कर्ज घेण्याची समस्या अजूनही आहे.

क्युबाच्या संसदेने नवीन कार्यकाळासाठी राष्ट्राध्यक्ष डायझ-कॅनेल यांना मान्यता दिली.

- क्युबाच्या नॅशनल असेंब्लीने राष्ट्राध्यक्ष मिगुएल डायझ-कॅनेल यांना नवीन पाच वर्षांच्या कार्यकाळासाठी पुष्टी केली आहे, कारण देश गंभीर आर्थिक संकटाशी झुंजत आहे. नेतृत्वात सातत्य राखण्याचा निर्णय मार्चमध्ये निवडून आलेल्या 400 हून अधिक प्रतिनिधींनी घेतला आणि बुधवार, 19 एप्रिल रोजी पदभार स्वीकारला.

एशियन इन्फ्रास्ट्रक्चर इन्व्हेस्टमेंट बँक (AIIB) अबू धाबीमध्ये पहिले परदेशी कार्यालय उघडणार आहे.

- एशियन इन्फ्रास्ट्रक्चर इन्व्हेस्टमेंट बँक (AIIB) ने अलीकडेच अबू धाबी ग्लोबल मार्केटमध्ये पहिले अंतरिम ऑपरेशनल हब तयार करण्यासाठी करारावर स्वाक्षरी केली आहे, ज्याने परदेशात कार्यालय स्थापन करण्याची सुरुवात केली आहे. AIIB ही एक बहुपक्षीय विकास बँक आहे जी टिकाऊपणाला प्राधान्य देणाऱ्या पायाभूत सुविधा प्रकल्पांना वित्तपुरवठा करण्यावर लक्ष केंद्रित करते. या वर्षाच्या उत्तरार्धात COP28 चे यजमान देश म्हणून, UAE ने हवामान फायनान्सच्या महत्त्वावर भर दिला आहे.

ब्रिटनचे उपपंतप्रधान डॉमिनिक राब यांनी गुंडगिरीच्या चौकशीनंतर राजीनामा दिला

- ब्रिटनचे उपपंतप्रधान डॉमिनिक राब यांनी सहकाऱ्यांवर भीती दाखविणारे वर्तन केल्याचे स्वतंत्र तपासात आढळल्यानंतर त्यांनी राजीनामा दिला आहे. वकील अँडम टॉलीच्या 48 पानांच्या अहवालात राबच्या वागणुकीबद्दल डझनभराहून अधिक तक्रारींची चौकशी केली गेली, टॉलीने निष्कर्ष काढला की रॅबने त्याच्याविरुद्धच्या तीनपैकी दोन तक्रारींमध्ये सहकाऱ्यांसोबत भीतीदायक कृती केली.

भारत चीनला मागे टाकून जगातील सर्वाधिक लोकसंख्येचे राष्ट्र बनले.

- संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या ताज्या आकडेवारीनुसार भारताने 142.86 कोटी लोकसंख्येसह चीनला मागे टाकून जगातील सर्वाधिक लोकसंख्या असलेला देश बनला आहे. ताज्या आकडेवारीनुसार, चीनची लोकसंख्या 142.57 कोटी असून, तो दुसऱ्या क्रमांकाचा सर्वाधिक लोकसंख्या असलेला देश बनला आहे.

केनियाच्या किष्टमने दुसऱ्यांदा लंडन मॅरेथॉन जिंकली.

- केल्विन किष्टम, 23 वर्षीय केनियाचा ऍथलीट, लंडन मॅरेथॉनमध्ये विजय मिळवल्यानंतर आणि अंतरासाठी इतिहासातील दुसरी-सर्वोत्तम वेळ पोस्ट केल्यानंतर जमिनीवर कोसळला. किष्टमने 2 तास, 1 मिनिट आणि 25 सेकंदांच्या प्रभावी वेळेसह अभ्यासक्रमाचा विक्रम मोडला, जो एलियुड किपचोगेच्या जागतिक विक्रमापेक्षा केवळ 16 सेकंदांनी कमी झाला.

मंगोलिया रिफायनरी 2025 पर्यंत भारत बांधेल.

- मंगोलियामध्ये 2025 पर्यंत पहिली तेल रिफायनरी सुरू होणार आहे. रशिया हा मंगोलियासाठी ऊर्जा आयातीचा एकमेव स्रोत आहे हे लक्षात घेता, विकासाचे धोरणात्मक परिणाम आहेत. रिफायनरी मंगोलियाला त्याच्या देशांतर्गत मागणीपैकी 70% भाग पूर्ण करण्यास सक्षम करेल.
- देशाचे राजदूत, दंबाजव गानबोल्ड यांच्या मते, मंगोलियातील पहिली तेल शुद्धीकरण कारखाना, जो भारताच्या निधीतून उलानबाटार या राजधानीच्या बाहेरील बाजूस बांधला जात आहे, तो 2025 पर्यंत पूर्ण होईल.

भारत आणि युकेन चेंबर ऑफ कॉमर्सची स्थापना केली जाईल.

- भारत-युकेन चेंबर ऑफ कॉमर्सची स्थापना येत्या काही महिन्यांत व्यावसायिक संबंध मजबूत करण्याच्या प्रयत्नात केली जाईल. चेंबर युकेन सरकारच्या मदतीने पायाभूत सुविधा आणि उर्जा यासह उद्योगांमध्ये गुंतवणूक आणि सहकार्याच्या संधी वाढविण्याचे काम करेल.

जपानच्या आरोग्य मंत्रालयाने इतिहासातील पहिल्या गर्भपात गोळीला मान्यता दिली.

- जपानच्या आरोग्य मंत्रालयातील एका पॅनेलने देशातील पहिल्या गर्भपात गोळीला मान्यता दिली आहे, जे इतर देशांनी गर्भपाताची औषधे मोठ्या प्रमाणावर उपलब्ध करून दिल्यानंतर अनेक दशकांनंतर पुनरुत्पादक अधिकारांसाठी एक मोठे पाऊल आहे. आरोग्य, कामगार आणि कल्याण मंत्रालयाच्या प्रवक्त्याने दिलेल्या माहितीनुसार, मंत्रालयाच्या फार्मास्युटिकल बोर्डाने ब्रिटिश फार्मास्युटिकल लाइनफार्मनि निर्मित गर्भपाताच्या गोळ्या MeFego पॅकला मान्यता दिली आहे.

शहाबुद्दीन चुप्पू यांनी बांगलादेशचे 22 वे राष्ट्रपती म्हणून शपथ घेतली.

- पंतप्रधान शेख हसीना, राजकारणी, न्यायाधीश आणि वरिष्ठ अधिकारी उपस्थित असलेल्या एका समारंभात अब्दुल हमीद यांच्याकडून पदभार स्वीकारून मोहम्मद शहाबुद्दीन चुप्पू बांगलादेशचे 22 वे राष्ट्रपती बनले आहेत. बंगभवनच्या ऐतिहासिक दरबार हॉलमध्ये हा कार्यक्रम झाला, जिथे सभापती शिरीन शर्मिन चौधरी यांनी शहाबुद्दीन यांना शपथ दिली. सत्ताधारी पक्षाचे उमेदवार म्हणून यावर्षी फेब्रुवारीमध्ये त्यांची बिनविरोध निवड झाली आणि समारंभानंतर त्यांनी अध्यक्षपदासाठीच्या कागदपत्रांवर स्वाक्षरी केली.

आयआयटी मद्रास टांझानियामध्ये पहिले आंतरराष्ट्रीय कॅम्पस स्थापन करणार आहे

- IIT मद्रास आफ्रिकेतील पहिली भारतीय तंत्रज्ञान संस्था टांझानियामध्ये स्थापन करणार आहे, ज्याचे वर्ग ऑक्टोबरमध्ये सुरू होणार आहेत. नवीन कॅम्पस झांझिबारमध्ये स्थित असेल आणि IIT मद्रासचा पहिला आंतरराष्ट्रीय कॅम्पस म्हणून ओळखला जाईल. संस्थेचे संचालक व्ही कामकोटी यांनी आयआयटी मद्रासच्या 64 व्या इन्स्टिट्यूट डे प्रसंगी त्यांच्या भाषणात योजनांची घोषणा केली. नवीन कॅम्पस उभारण्याबाबत अधिकाऱ्यांशी चर्चा करण्यासाठी IIT मद्रासच्या पाच प्राध्यापकांच्या पथकाने फेब्रुवारीमध्ये टांझानियाला भेट दिली.

झिम्बाब्वे सोने-समर्थित डिजिटल चलन सादर करणार आहे.

- झिम्बाब्वेच्या चलनाच्या घसरत्या मूल्याचा सामना करण्यासाठी, रिझर्व्ह बँक ऑफ झिम्बाब्वे (RBZ) ने सोन्याचे समर्थन असलेले डिजिटल चलन सादर करण्याची योजना जाहीर केली आहे. डिजिटल सोन्याचे टोकन हे इलेक्ट्रॉनिक पैशाचे स्वरूप असेल, ज्याला RBZ मध्ये सोन्याचा आधार मिळेल. हे झिम्बाब्वे डॉलर्सच्या अल्प प्रमाणात धारकांना टोकनसाठी त्यांच्या पैशाची देवाणघेवाण करण्यास आणि विनिमय दरातील चढउतारांपासून स्वतःचे संरक्षण करण्यास सक्षम करेल.

यूएस स्टेटने दिवाळीला अधिकृत राज्य सुट्टी म्हणून मान्यता दिली.

- सिनेटर निकिल सावळ यांनी ट्विट केले की, अमेरिकेतील पेनसिल्व्हेनिया राज्याने दिवाळी हा हिंदू सण राष्ट्रीय सुट्टी म्हणून घोषित केला आहे. दिवाळीला अधिकृत राज्य सुट्टी बनवण्याचा कायदा राज्य सिनेटर्स ग्रेग रोथमन आणि निकिल सावळ यांनी या वर्षीच्या फेब्रुवारीमध्ये सादर केला होता.

2022 मध्ये पाकिस्तान ADB अनुदानित कार्यक्रमांचा सर्वात मोठा प्राप्तकर्ता बनला आहे.

- एशियन डेव्हलपमेंट बँक (ADB) च्या वार्षिक अहवाल 2022 मध्ये असे दिसून आले आहे की पाकिस्तानला 5.58 अब्ज डॉलरचे कर्ज मिळाले आहे, ज्यामुळे ते 2022 मध्ये ADB-अनुदानित कार्यक्रम/प्रकल्पांचे सर्वात मोठे प्राप्तकर्ता बनले आहे. एकूण कर्जापैकी, पाकिस्तानला \$2.67 अब्ज सवलतीचा निधी मिळाला आहे. बँक, देशातील भयानक आर्थिक परिस्थितीवर प्रकाश टाकते. हे महत्वपूर्ण कर्ज पाकिस्तानमधील आर्थिक संकटाची तीव्रता प्रतिबिंबित करते, जे राजकीय आणि भू-राजकीय अनिश्चिततेमुळे वाढले आहे.

नियुक्ती बातम्या

राजीव के मिश्रा यांनी पीटीसी इंडियाचे सीएमडी म्हणून पदभार स्वीकारला.

- राजीव कुमार मिश्रा, जे सध्या पीटीसी इंडिया किंवा पूर्वी पॉवर ट्रेडिंग कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेडचे कार्यवाहक अध्यक्ष आहेत, यांना कंपनीत कायमस्वरूपी भूमिका देण्यात आली आहे, पीटीसी इंडिया फायनान्शियल सर्व्हिसेस लिमिटेड याच्या उपकंपनीशी संबंधित नियामक समस्यांना तोंड द्यावे लागत आहे. मिश्रा यांच्याकडे विस्तृत आहे.

रिचर्ड वर्मा यांची यूएस सिनेटने व्यवस्थापन आणि संसाधनांसाठी राज्य उपसचिव म्हणून नियुक्ती केली आहे.

- रिचर्ड वर्मा, एक भारतीय-अमेरिकन वकील, मुत्सद्दी आणि कार्यकारी, यांची यूएस सिनेटने व्यवस्थापन आणि संसाधनांसाठी राज्य उपसचिव म्हणून नियुक्ती केली आहे. ही भूमिका स्टेट डिपार्टमेंटचे सीईओ म्हणून गणली जाते आणि यूएस सरकारमधील एक शक्तिशाली स्थान आहे. वर्मा, वय 54, यांना गुरुवारी 67-26 मतांनी पुष्टी मिळाली.

रिजर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने ने नीरज निगम यांची कार्यकारी संचालक म्हणून नियुक्ती केली.

- 3 एप्रिल रोजी, रिजर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने (आरबीआय) नीरज निगम यांची नवीन कार्यकारी संचालक (Executive Director) म्हणून नियुक्ती केल्याची घोषणा केली. निगम पूर्वी बँकेच्या भोपाळ कार्यालयाचे प्रादेशिक संचालक होते आणि आता ते ईडी म्हणून त्यांची नवीन भूमिका स्वीकारतील. आरबीआयने एका प्रसिद्धीपत्रकाद्वारे ही घोषणा केली आहे.

सुधा शिवकुमार यांनी FICCI लेडीज ऑर्गनायझेशनच्या 40 व्या अध्यक्षपदाचा पदभार स्वीकारला.

- सुधा शिवकुमार यांची FICCI लेडीज ऑर्गनायझेशन (FLO) च्या 40 व्या अध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे, जी दक्षिणपूर्व आशियातील सर्वात जुनी महिला-नेतृत्व आणि महिला-केंद्रित व्यवसाय चेंबर आहे. 39 व्या वार्षिक अधिवेशनादरम्यान ही नियुक्ती झाली. FLO चे अध्यक्ष या नात्याने, उद्योजकता, उद्योग सहभाग आणि महिलांच्या आर्थिक विकासाला चालना देणाऱ्या सक्षम वातावरणाला चालना देऊन महिला सक्षमीकरणावर लक्ष केंद्रित करण्याचे शिवकुमार यांचे उद्दिष्ट आहे.

रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेड (RIL) रिलायन्स रिटेलसाठी आरएस सोधी यांना नियुक्त केले.

- रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेड (RIL) गुजरात कोऑपरेटिव्ह मिल्क मार्केटिंग फेडरेशन (GCMMF) चे माजी MD RS सोधी यांना नियुक्त करणार आहे. सोधी ईशा अंबानीच्या नेतृत्वाखालील रिलायन्स रिटेल व्हेचर्स लिमिटेड (RRVL) मध्ये सामील होतील, ज्यामुळे कंपनीला फळे आणि भाज्यांवर विशेष लक्ष केंद्रित करून भारतातील किराणा व्यवसायाचा विस्तार करण्यात मदत होईल. या व्यतिरिक्त, सोधी हे ग्राहक ब्रँड्समध्ये कंपनीचे अस्तित्व मजबूत करण्यासाठी देखील जबाबदार असतील.

'सुबी' सुब्रमण्यम यांची UK च्या RAF चे वॉरंट ऑफिसर म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- ब्रिटीश-हिंदू मुरुगेश्वरन 'सुबी' सुब्रमण्यम यांची यूकेच्या रॉयल एअर फोर्सचे वॉरंट ऑफिसर म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे, हवाई युद्ध आणि अंतराळ दलाने घोषणा केली आहे. या भूमिकेत हवाई दलाच्या प्रमुखांना RAF कर्मचाऱ्यांशी संबंधित बाबींवर सल्ला देणे समाविष्ट आहे. सुब्रमण्यम यांनी वॉरंट ऑफिसर जेक अल्पर्ट यांच्याकडून पदभार स्वीकारला.

सुझुकी मोटरसायकल इंडियाने केनिची उमेदा यांची व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती केली.

- सुझुकी मोटरसायकल इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेडचे नवे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून केनिची उमेदा यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. लि. त्यांनी व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून कार्यकाळ पूर्ण केलेल्या सतोशी उचिदा यांच्याकडून पदभार स्वीकारला.

त्सुत्सुमु ओटानी यांची होंडा मोटरसायकल आणि स्कूटर इंडियाचे CEO आणि MD म्हणून नियुक्ती केली.

- Honda Motorcycle & Scooter India ने त्सुत्सुमु ओटानी, सध्या Honda Motor Co., Japan चे उपाध्यक्ष यांची नवीन अध्यक्ष, CEO आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती जाहीर केली आहे. ते 1 एप्रिल 2023 पासून होंडा मोटर (चायना) इन्व्हेस्टमेंट कंपनी लिमिटेडच्या शांघाय शाखेत कार्यकारी महाव्यवस्थापक म्हणून काम करण्यासाठी चीनमधील शांघाय येथे स्थलांतरित होणाऱ्या अत्सुशी ओगाटा यांच्याकडून पदभार स्वीकारतील.

कालीकेश यांनी एनआरएआयच्या अध्यक्षपदाचा कार्यभार स्वीकारला.

- वरिष्ठ उपाध्यक्षपद भूषवणारे कालीकेश नारायण सिंह देव यांनी नॅशनल रायफल असोसिएशन ऑफ इंडिया (NRAI) चे अध्यक्ष म्हणून पदभार स्वीकारला. राष्ट्रीय क्रीडा संहितेनुसार राष्ट्रीय क्रीडा महासंघाचे (NSFs) प्रमुख 12 वर्षांहून अधिक काळ पदावर राहू शकत नाहीत, असे निर्देश क्रीडा मंत्रालयाने जारी केल्यानंतर पूर्वीचे अध्यक्ष रणिंदर सिंग दीर्घ रजेवर गेल्याने हा बदल झाला. सप्टेंबर 2021 मध्ये NRAI अध्यक्ष म्हणून पुन्हा निवडून आलेले रणिंदर सिंग या निर्देशानंतर रजेवर गेले.

TEST SERIES
MARATHI & ENGLISH

**MAHARASHTRA
MUNICIPAL CORPORATION
BHARTI 2023**

बृहन्मुंबई, पनवेल, नाशिक, नागपूर, मालेगाव,
इत्यादी महानगरपालिका भरतीसाठी

10 Full Length Tests

अंशुमन सिंघानिया टायर मेकर्स बॉडी ATMA चे नवे अध्यक्ष झाले.

- ऑटोमोटिव्ह टायर मॅन्युफॅक्चरर्स असोसिएशनने जाहीर केले आहे की अंशुमन सिंघानिया, जे सध्या जेके टायर अँड इंडस्ट्रीज लिमिटेडचे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून कार्यरत आहेत, त्यांची नवीन अध्यक्ष म्हणून निवड करण्यात आली आहे. ऑटोमोटिव्ह टायर मॅन्युफॅक्चरर्स असोसिएशन (ATMA) ने सांगितले की, CEAT Ltd चे व्यवस्थापकीय संचालक आणि CEO अर्णब बॅनर्जी यांनी उपाध्यक्ष म्हणून पदभार स्वीकारला आहे.

अपरेश कुमार सिंह त्रिपुरा उच्च न्यायालयाचे नवे मुख्य न्यायाधीश आहेत.

- नुकतेच निवृत्त झालेले न्यायमूर्ती जसवंत सिंग यांच्या जागी न्यायमूर्ती अपरेश कुमार सिंग यांची त्रिपुरा उच्च न्यायालयाचे नवे मुख्य न्यायाधीश म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. कायदा मंत्रालयाच्या न्याय विभागाने अधिसूचना जारी केली की, भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 217 द्वारे प्रदान केलेल्या अधिकारांनुसार राष्ट्रपतींनी झारखंड उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती अपरेश कुमार सिंह यांची नियुक्ती केली आहे. त्रिपुरा उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश त्यांनी पदभार स्वीकारल्याच्या तारखेपासून. न्यायमूर्ती सिंग यांचा जन्म 7 जुलै 1965 रोजी झाला आणि 1990 मध्ये त्यांनी वकील म्हणून कारकिर्दीला सुरुवात केली.

LIC चे नवीन मुख्य गुंतवणूक अधिकारी म्हणून रत्नाकर पटनायक यांची नियुक्ती करण्यात आली.

- लाइफ इन्शुरन्स कॉर्पोरेशन (एलआयसी) ने रत्नाकर पटनायक यांची नवीन मुख्य गुंतवणूक अधिकारी म्हणून नियुक्ती जाहीर केली आहे, पीआर मिश्रा यांच्या जागी, जे 10 एप्रिल रोजी या भूमिकेतून पायउतार झाले आहेत. याशिवाय, पीसी पाईकरे यांची नवीन मुख्य जोखीम अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. उद्योगातील 32 वर्षांचा अनुभव असलेल्या पटनायक यांनी सप्टेंबर 1990 मध्ये थेट भर्ती अधिकारी म्हणून LIC मध्ये आपल्या कारकिर्दीची सुरुवात केली. ही माहिती विमा कंपनीने दाखल केलेल्या फाइलिंगमध्ये उघड करण्यात आली.

शेखर राव यांची कर्नाटक बँकेचे अंतरिम एमडी आणि सीईओ म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- कर्नाटक बँक, मंगळूरु येथील खाजगी बँकेने जाहीर केले की रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने बँकेचे कार्यकारी संचालक शेखर राव यांची अंतरिम व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यास मान्यता दिली आहे. नियुक्तीचा कालावधी तीन महिन्यांसाठी आहे, 15 एप्रिल 2023 पासून किंवा नियमित व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांची नियुक्ती होईपर्यंत, यापैकी जे आधी येईल, ते स्टॉक एक्स्चेंजच्या फाइलिंगमध्ये नमूद केले आहे.

टाटा इलेक्ट्रॉनिक्सने रणधीर ठाकूर यांची सीईओ आणि एमडी म्हणून नियुक्ती केली.

- टाटा समूहाने डॉ. रणधीर ठाकूर यांची टाटा इलेक्ट्रॉनिक्स प्रायव्हेट लिमिटेड (टीईपीएल) चे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती केली, कारण समूहाने देशाच्या भरभराटीत प्रतिस्पर्धावर बाजी मारण्याच्या प्रयत्नात आपली सेमीकंडक्टर उत्पादन क्षमता मजबूत करण्यासाठी धोरण आखले आहे. अचूक मशीनिंग व्यवसाय. अलीकडेपर्यंत, ठाकूर हे जागतिक इलेक्ट्रॉनिक चिप आणि सर्किट्स बनवणाऱ्या कंपनी इंटेलशी संबंधित होते. उत्पादन क्षेत्रातील दिग्गज असलेले ठाकूर हे TEPL चे प्रमुखपद स्वीकारण्यापूर्वी इंटेल फाउंड्री सर्व्हिसेसचे अध्यक्ष म्हणून काम करत होते.

न्यूयॉर्क सिनेटने रोवन विल्सन यांची राज्याचे पहिले कृष्णवर्णीय मुख्य न्यायाधीश म्हणून नियुक्ती केली.

- 18 एप्रिल 2023 रोजी, रोवन विल्सन हे राज्याच्या सिनेटने पुष्टी केल्यानंतर न्यूयॉर्कचे पहिले कृष्णवर्णीय मुख्य न्यायाधीश बनले. गव्हर्नर कॅथी हॉचुल यांची या पदासाठीची प्रारंभिक नामनिर्देशित व्यक्ती खासदारांनी नाकारल्यानंतर दोन महिन्यांनी त्यांची नियुक्ती झाली आहे. विल्सन हे 2017 पासून कोर्ट ऑफ अपीलचे सहयोगी न्यायाधीश आहेत आणि त्यांची मुख्य न्यायाधीश म्हणून नियुक्ती या महिन्याच्या सुरुवातीला हॉचुल यांनी केली होती.

HDFC बँकेने कैझाद भरुचा यांची उपव्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती केली.

- HDFC बँकेने अलीकडेच दोन वरिष्ठ अधिकाऱ्यांची नियुक्ती केली आहे आणि त्यांच्या नियुक्त्यांना भारतीय रिझर्व्ह बँकेने (RBI) मान्यता दिली आहे. कैझाद भरुचा यांची उपव्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे तर भावेश झवेरी यांची 19 एप्रिल 2023 पासून तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी कार्यकारी संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. बँकेने ही माहिती नियामक फाइलिंगद्वारे शेअर केली आहे.

भारताचा कर्णधार रोहित शर्माला JioCinema चा ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.

- JioCinema या डिजिटल स्ट्रीमिंग प्लॅटफॉर्मने भारतीय क्रिकेट संघाचा कर्णधार रोहित शर्मा यांची नवीन ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून घोषणा केली आहे. या सहकार्याचा एक भाग म्हणून, रोहित JioCinema टीमसोबत खेळ पाहण्याच्या त्यांच्या डिजिटल-प्रथम दृष्टिकोनाला प्रोत्साहन देण्यासाठी काम करणार आहे. एकत्रितपणे, ते अनेक उपक्रम सुरू करून देशभरातील क्रीडा गुणधर्मासाठी चाहत्यांची संख्या वाढवण्याच्या दिशेने काम करतील.

HSBC ने विराट कोहलीला त्यांचा ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून नियुक्त केले.

- HSBC इंडियाने अलीकडेच भारतीय क्रिकेट संघाचा माजी कर्णधार विराट कोहली यांची ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून घोषणा केली आहे. भागीदारीची पुष्टी करण्यासाठी वित्तीय सेवा कंपनीने 19 एप्रिल रोजी एक प्रेस रिलीज जारी केले. रिलीझनुसार, कोहलीसोबतच्या सहकार्यामध्ये मल्टी-मीडिया मोहिमेचा समावेश असेल जो HSBC सह बँकिंगचे फायदे दर्शवेल. ही मोहीम बँकेच्या मूल्य प्रस्तावावर प्रकाश टाकेल आणि HSBC ग्राहकांना त्यांची आर्थिक उद्दिष्टे साध्य करण्यात कशी मदत करू शकते हे दाखवून देईल.

केंद्र सरकारने अरुण सिन्हा यांची राष्ट्रीय तांत्रिक संशोधन संस्थेच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती केली.

- नॅशनल टेक्निकल रिसर्च ऑर्गनायझेशन (NTRO) चे नवे अध्यक्ष म्हणून अरुण सिन्हा यांची नियुक्ती अखेर प्रदीर्घ विलंबानंतर सरकारने जाहीर केली आहे. दोन वर्षे NTRO मध्ये सल्लागार म्हणून काम केलेले सिन्हा हे 1984 च्या बँचचे केरळ कॅडरचे आहेत.
- एनटीआरओचे अध्यक्षपद गेल्या तीन ते चार महिन्यांपासून रिक्त होते आणि सिन्हा यांची नियुक्ती संस्थेसाठी अत्यंत आवश्यक असलेला दिलासा आहे. शिवाय, या नियुक्तीमुळे, सरकारला सीमा सुरक्षा दल आणि भारतीय तटरक्षक दलाच्या प्रमुखांच्या नियुक्तीची प्रक्रिया जलद करणे अपेक्षित आहे.

स्टार स्पोर्ट्सने ऋषभ पंतला ब्रॅंड अॅम्बेसेडर म्हणून साइन केले.

- वॉल्ट डिसे कंपनीच्या मालकीच्या स्टार स्पोर्ट्सने क्रिकेटपटू ऋषभ पंतला आपला नवीनतम ब्रॅंड अॅम्बेसेडर म्हणून साइन केले आहे. कंपनीने म्हटले आहे की त्यांच्याकडे हार्दिक पंड्या, रवींद्र जडेजा, केएल राहुल आणि श्रेयस अय्यर सारखे 'बिलीव्ह अॅम्बेसेडर' म्हणून इतर क्रिकेटर्स देखील आहेत. स्टार स्पोर्ट्सने सांगितले की 2017 मध्ये त्याचे फक्त दोन राजदूत होते. क्रिकेटर विराट कोहली देखील या संघटनेचा भाग आहे. हे राजदूत देशाच्या विविध भागांचे तसेच विविध आयपीएल संघांचे प्रतिनिधित्व करतील.

माधवराव भारत डायनॅमिक्स लिमिटेडचे पुढील सीएमडी बनणार आहेत.

- संरक्षण मंत्रालयाच्या अंतर्गत सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम (PSU) भारत डायनॅमिक्स लिमिटेड (BDL) येथे संचालक (तांत्रिक) म्हणून कार्यरत असलेले माधवराव यांची कंपनीचे पुढील अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक (CMD) म्हणून शिफारस करण्यात आली आहे. सार्वजनिक उपक्रम निवड मंडळ (PESB) पॅनेलने भारत हेवी इलेक्ट्रिकल्स लिमिटेड (BHEL) मधील दोन आणि BDL, भारतीय नौदल आणि भारतीय हवाई दलातील प्रत्येकी एकासह पाच उमेदवारांच्या मुलाखती घेतल्यानंतर ही शिफारस केली आहे.

शंतनू रॉय बीईएमएल लिमिटेडचे नवीन सीएमडी बनणार आहेत.

- शंतनू रॉय यांची संरक्षण मंत्रालयांतर्गत मिनीरल PSU BEML लिमिटेडचे पुढील अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक (CMD) म्हणून शिफारस करण्यात आली आहे. सार्वजनिक उपक्रम निवड मंडळ (PESB) पॅनेलने तीन उमेदवारांच्या यादीतून त्यांची या पदासाठी निवड केली, जे सर्व BEML लिमिटेडचे होते. रॉय सध्या त्याच संस्थेत संचालक (खाण आणि बांधकाम व्यवसाय) म्हणून कार्यरत आहेत आणि त्यांना संरक्षण, खाण आणि बांधकाम, वाहतूक, पारेषण, अक्षय आणि मोठ्या ऊर्जा प्रकल्पांसाठी भांडवली वस्तूंच्या क्षेत्रात 30 वर्षांपेक्षा जास्त अनुभव आहे.

महावीर सिंग फोगट यांची MMA 1 चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- दिग्गज कुस्तीपटू आणि प्रशिक्षक महावीर सिंग फोगट यांची MMA-1 फेडरेशनच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे. भारतात मिश्र मार्शल आर्ट्स (MMA) ला प्रोत्साहन देण्यासाठी महावीर जबाबदार आहेत. MMA-1 फेडरेशनचे अध्यक्ष या नात्याने, फोगट हे खेळातील तरुण प्रतिभा ओळखणे आणि त्यांचे पालनपोषण करण्यावर लक्ष केंद्रित करून भारतात MMA विकसित करणे आणि त्याचा प्रचार करतील.

श्रीकांत एम भांडीवाड हे कर्नाटक विकास ग्रामीण बँकेचे (KVGB) नवीन अध्यक्ष बनले आहेत.

- श्रीकांत एम भांडीवाड हे कर्नाटक विकास ग्रामीण बँकेचे (KVGB) नवीन अध्यक्ष बनले आहेत, त्यांनी त्यांच्या पूर्ववर्तीकडून पदभार स्वीकारला आहे. त्यांच्या नियुक्तीपूर्वी, भांडीवाड यांनी कॅनरा बँकेच्या पाटणा सर्कलचे प्रमुख म्हणून काम केले आणि बँकेच्या मुख्य कार्यालयात सीएमडीच्या सचिवालयात काम करण्याचा अनुभवही त्यांना आहे.

मायक्रोसॉफ्ट इंडियाचे अध्यक्ष अनंत माहेश्वरी यांची नॅसकॉमच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- मायक्रोसॉफ्ट इंडियाचे अध्यक्ष अनंत माहेश्वरी यांची 2023-24 या कालावधीसाठी Nasscom चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे, कृष्ण रामानुजम, टाटा कन्सल्टन्सी सर्व्हिसेसचे बिझनेस अँड टेक्नॉलॉजी सर्व्हिसेसचे अध्यक्ष, ज्यांनी 2022-23 या वर्षासाठी हे पद भूषवले होते. याव्यतिरिक्त, कॉन्ग्रेस इंडियाचे अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक राजेश नांबियार यांची 2023-24 साठी Nasscom चे उपाध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. नॅसकॉम ही सॉफ्टवेअर आणि आयटी सेवा उद्योगातील सर्वोच्च संघटना आहे.

सायकलिंग फेडरेशनच्या अध्यक्षपदी पंकज सिंग यांची बिनविरोध निवड झाली.

- नोएडातील भाजप आमदार आणि केंद्रीय संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांचे पुत्र पंकज सिंह यांची नैनिताल येथील वार्षिक सर्वसाधारण सभेत सायकलिंग फेडरेशन ऑफ इंडिया (CFI) च्या अध्यक्षपदी बिनविरोध निवड झाली आहे. मनिंदर पाल सिंग यांची सलग दुसऱ्यांदा सरचिटणीसपदी तर केरळचे सुदेश कुमार कोषाध्यक्षपदी निवडून आले. सीएफआयशी संलग्न असलेल्या 26 राज्ये आणि मंडळांनी एजीएममध्ये भाग घेतला.

असोसिएशन ऑफ असेट रिकन्स्ट्रक्शन कंपनीचे सीईओ म्हणून हरी हरा मिश्रा यांनी पदभार स्वीकारला.

- असोसिएशन ऑफ असेट रिकन्स्ट्रक्शन कंपनीज (ARCs) चे नवीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून हरी हरा मिश्रा यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. ARCs हा भारतातील सर्व मालमत्ता पुनर्रचना कंपन्यांचा आवाज आहे आणि आठ वर्षांपासून सक्रिय आहे. सध्या, भारतीय रिझर्व्ह बँकेकडे 28 ARC नोंदणीकृत आहेत.

सरकारने 29 जून 2024 पर्यंत भारतीय आयुर्विमा महामंडळ (LIC) चे अध्यक्ष म्हणून सिद्धार्थ मोहंती यांची नियुक्ती जाहीर केली.

- सरकारने सिद्धार्थ मोहंती यांची भारतीय आयुर्विमा महामंडळ (LIC) चे अध्यक्ष म्हणून 29 जून 2024 पर्यंत नियुक्ती जाहीर केली. त्यानंतर ते 7 जून 2025 पर्यंत व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून काम करतील. एल.आय.सी. मोहंती, जे सध्या व्यवस्थापकीय संचालक आहेत, 14 मार्चपासून राज्य संचालित जीवन विमा कंपनीचे अंतरिम अध्यक्ष म्हणून काम करत होते, एमआर कुमार यांच्या जागी, ज्यांचा कार्यकाळ 13 मार्च 2023 रोजी संपला होता.

अर्थव्यवस्था बातम्या

भारताचा परकीय चलन साठा \$5.98 अब्ज वाढून \$578.78 अब्ज झाला आहे.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) च्या मते, भारताच्या परकीय चलनाच्या साठ्यात सलग दुसऱ्या आठवड्यात वाढ होत असून, 24 मार्च रोजी संपलेल्या आठवड्यात ते USD 578.778 अब्जांवर पोहोचले आहे.

फेब्रुवारीपर्यंत वित्तीय तूट 14.5 लाख कोटी रुपयांच्या वित्तीय वर्ष 2023

लक्ष्याच्या 83 टक्क्यांवर पोहोचली.

- कंट्रोलर जनरल ऑफ अकाउंट्स (CGA) ने आकडेवारी जाहीर केली आहे की केंद्र सरकारची वित्तीय तूट फेब्रुवारीच्या अखेरीस पूर्ण वर्षाच्या लक्ष्याच्या 82.8% पर्यंत पोहोचली आहे. राजकोषीय तूट एप्रिल-फेब्रुवारी या कालावधीत सरकारचा खर्च आणि महसूल संकलन यांच्यातील तफावत दर्शवते आणि वास्तविक अटींमध्ये ती 14.53 लाख कोटी रुपये होती.

भारताच्या चालू खात्यातील तूट तिसऱ्या तिमाहीत GDP च्या 2.2%

पर्यंत कमी झाली आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने डेटा जारी केला आहे की, भारताची चालू खात्यातील तूट, देयके संतुलनाचा एक महत्त्वाचा उपाय, कमी होऊन \$18.2 बिलियन झाली आहे, जी चालू डिसेंबरच्या तिमाहीत GDP च्या 2.2% च्या समतुल्य आहे. आर्थिक वर्ष. या घसरणीचे श्रेय 2022-23 या आर्थिक वर्षाच्या दुसऱ्या तिमाहीत 30.9 अब्ज डॉलर किंवा GDP च्या 3.7% एवढी असलेली व्यापारी व्यापार तूट कमी झाली आहे.

दरवर्षी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाचा स्थापना दिवस 1 एप्रिल रोजी साजरा

करण्यात येतो.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ची स्थापना 1 एप्रिल 1935 रोजी भारतीय रिझर्व्ह बँक कायदा, 1934 च्या तरतुदीनुसार करण्यात आली. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाचे केंद्रीय कार्यालय, सुरुवातीला कोलकाता येथे स्थापन करण्यात आले, 1937 मध्ये ते कायमचे मुंबई येथे हलविण्यात आले. सर ऑस्बोर्न स्मिथबँकेचे पहिले गव्हर्नर. बँकेची स्थापना भागधारकांची बँक म्हणून करण्यात आली.

भारताने परकीय व्यापार धोरण 2023 चे अनावरण केले असून 2030

पर्यंत USD 2 ट्रिलियन निर्यात होईल.

- सरकारने परकीय व्यापार धोरण (FTP) 2023 सादर केले, ज्याचे उद्दिष्ट 2030 पर्यंत देशाची निर्यात USD 2 ट्रिलियन पर्यंत वाढवण्याचे आहे. नवीन धोरण मागील 5-वर्षांच्या FTP घोषणापेक्षा वेगळे आहे कारण त्याची कोणतीही विशिष्ट समाप्ती तारीख नाही आणि त्यात सुधारणा केली जाईल. आवश्यकतेनुसार, परकीय व्यापार महासंचालक (DGFT), संतोष सारंगी यांच्या मते. वाणिज्य आणि उद्योग मंत्री पीयूष गोयल यांनी FTP 2023 सादर केला, जो 1 एप्रिल 2023 पासून लागू केला जाईल आणि प्रोत्साहन-आधारित दृष्टीकोनातून माफी आणि हक्क-आधारित उपायांकडे वळण्यावर भर दिला.

भारत, मलेशिया आता भारतीय रुपयात व्यापार करू शकतात.

- परराष्ट्र मंत्रालयाने घोषित केले की भारत आणि मलेशिया यांच्यातील व्यापार आता भारतीय रुपया (INR) वापरून इतर चलनांव्यतिरिक्त सेटलमेंटचा एक मार्ग म्हणून आयोजित केला जाऊ शकतो. ही घोषणा आदल्या दिवशी वाणिज्य मंत्रालयाने परकीय व्यापार धोरण (FTP) 2023 लाँच केल्यानंतर, ज्याने रुपयाला जागतिक चलन म्हणून स्थापित करण्याच्या सरकारच्या निर्धाराची पुष्टी केली. या हालचालीमुळे दोन्ही देशांमधील द्विपक्षीय व्यापाराला चालना मिळेल आणि व्यवसायांसाठी व्यवहार खर्च कमी होईल अशी अपेक्षा आहे.

इंडिया पोस्ट पेमेंट्स बँकेने WhatsApp बँकिंग सेवा सुरू केली आहे.

- इंडिया पोस्ट पेमेंट्स बँक (IPPB) ने नवी दिल्लीत आपली WhatsApp बँकिंग सेवा सुरू केली, ज्यामुळे ग्राहकांना त्यांच्या मोबाईल फोनवर बँकिंग सेवा सोयीस्करपणे प्रवेश करता येतो. नवीन WhatsApp बँकिंग चॅनल ग्राहकांना WhatsApp वर बँकेशी कनेक्ट होण्यास आणि घरोघरी सेवांची विनंती करणे, जवळचे पोस्ट ऑफिस शोधणे आणि बरेच काही यासह अनेक सेवांमध्ये प्रवेश करण्यास सक्षम करेल.

भारतातील बेरोजगारीचा दर मार्च 2023 मध्ये 7.8% च्या 3 महिन्यांच्या उच्चांकावर पोहोचला.

- सेंटर फॉर मॉनिटरिंग इंडियन इकॉनॉमी (CMIE) ने जारी केलेल्या ताज्या आकडेवारीनुसार भारतातील बेरोजगारीचा दर मार्च 2023 मध्ये 7.8% या तीन महिन्यांच्या उच्चांकावर पोहोचला आहे. हे फेब्रुवारीमध्ये नोंदवलेल्या 7.2% बेरोजगारी दरापेक्षा वाढ दर्शवते आणि कोविड-19 साथीच्या आजारानंतर देशाच्या अर्थव्यवस्थेला पुनरुज्जीवित करण्याच्या प्रयत्नांना धक्का बसला आहे.
- बेरोजगारी वाढणे हे धोरणकर्त्यांसाठी चिंतेचे कारण ठरण्याची शक्यता आहे, जे आर्थिक विकासाला चालना देण्यासाठी आणि साथीच्या आजाराच्या पार्श्वभूमीवर नवीन रोजगार निर्माण करण्यासाठी काम करत आहेत. आत्मनिर्भर भारत उपक्रम आणि राष्ट्रीय रोजगार धोरणासह, व्यवसायांना समर्थन देण्यासाठी आणि रोजगार निर्मितीला प्रोत्साहन देण्यासाठी सरकारने अनेक उपाययोजना सुरू केल्या आहेत.

मार्च 2023 मध्ये GST महसूल संकलन 13% वाढून 1.60 लाख कोटी रुपये झाले.

- अर्थ मंत्रालयाने जारी केलेल्या आकडेवारीनुसार मार्च 2023 साठी वस्तू आणि सेवा कर (GST) महसूल संकलन 13% ने वाढून 1.60 लाख कोटी रुपये झाले आहे. जीएसटी संकलनात सलग तिसऱ्या महिन्यात वाढ झाली आहे आणि हे भारताच्या अर्थव्यवस्थेसाठी एक सकारात्मक चिन्ह आहे, जी कोविड-19 साथीच्या आजाराच्या प्रभावाशी झगडत आहे.

मार्च 2023 मध्ये, UPI ने 14.05 ट्रिलियन रुपयांचे 8.7 अब्ज व्यवहारांचे ऐतिहासिक उच्चांक गाठले.

- युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI), भारतातील प्रमुख डिजिटल पेमेंट प्लॅटफॉर्मने 2022-23 या आर्थिक वर्षाच्या शेवटी एक नवीन विक्रम प्रस्थापित केला. मार्च 2023 मध्ये, UPI ने 14.05 ट्रिलियन रुपयांचे 8.7 अब्ज व्यवहारांचे ऐतिहासिक उच्चांक गाठले.

- नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) च्या डेटानुसार, मार्च 2023 मध्ये UPI व्यवहारांमध्ये मागील वर्षाच्या याच कालावधीच्या तुलनेत 60% वाढ आणि मूल्यात 46% वाढ झाली. मार्च 2022 मध्ये, UPI ने 9.6 ट्रिलियन रुपयांचे 5.4 अब्ज व्यवहार केले होते.

भारतीय रिझर्व्ह बँकेने डिसेंबर 2022 च्या अखेरीस भारताच्या इंटरनॅशनल इन्व्हेस्टमेंट पोझीशन (IIP) चा तपशील शेअर केला आहे.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने डिसेंबर 2022 च्या अखेरीस भारताच्या इंटरनॅशनल इन्व्हेस्टमेंट पोझीशन (IIP) चा तपशील शेअर केला आहे. आकडेवारीनुसार, ऑक्टोबर ते डिसेंबर 2022 दरम्यान भारतात अनिवासी लोकांचे निव्वळ दावे US\$ 12.0 अब्जने कमी झाले आहेत. डिसेंबर 2022 अखेर US\$ 374.5 बिलियनवर स्थिरावत आहे. भारताच्या परकीय उत्तरदायित्वातील वाढ मुख्यत्वे व्यापार क्रेडिट्स आणि कर्जांमुळे झाली. याव्यतिरिक्त, डिसेंबर 2022 पर्यंत भारताच्या आंतरराष्ट्रीय आर्थिक मालमत्तेच्या 64.3% राखीव मालमत्ता आहेत.

जागतिक बँकेच्या अहवालानुसार भारताचा जीडीपी वाढ 6.3% राहण्याची शक्यता आहे.

- जागतिक बँकेच्या अलीकडील अहवालानुसार, भारताचा GDP वाढ 1 एप्रिल रोजी 2024 च्या आर्थिक वर्षातील 6.6% वरून 6.3% पर्यंत मंदावण्याचा अंदाज आहे. या घसरणीचे श्रेय उत्पन्नाच्या पातळीत घट झाल्यामुळे उपभोगात घट झाली आहे. तथापि, तज्ञांचा असा विश्वास आहे की 2021 च्या शेवटच्या तिमाहीत भारताच्या सेवा निर्यातीचा उच्च स्तर, ज्याने 2021 च्या शेवटच्या तिमाहीत एक नवीन शिखर गाठले आहे.

बँक ऑफ महाराष्ट्रने पुण्यात स्टार्ट-अप्ससाठी आपल्या पहिल्या समर्पित शाखेचे उद्घाटन केले.

- राज्याच्या मालकीच्या बँक ऑफ महाराष्ट्र (BoM) ने स्टार्टअप्ससाठी पुणे, महाराष्ट्र येथे आपली पहिली समर्पित शाखा उघडली आहे. समर्पित शाखा स्टार्टअपला त्याच्या वाढीच्या प्रवासादरम्यान सर्व प्रकारचे समर्थन प्रदान करेल. उद्घाटन समारंभास बँक ऑफ महाराष्ट्रचे कार्यकारी संचालक आशीष पांडे उपस्थित होते. सदाशिव सुरवसे, सहसंचालक, उद्योग, शासन. महाराष्ट्राचे सिडबी व्हेचर कॅपिटलचे वरिष्ठ उपाध्यक्ष सजित कुमार, बँकेचे महाव्यवस्थापक, स्टार्ट-अपमधील उद्योजक आणि ग्राहक या कार्यक्रमाला उपस्थित होते.

फिनो पेमेंट्स बँक आणि राजस्थान रॉयल्स यांनी डिजिटल बँकिंग भागीदारासाठी करार केला आहे.

- फिनो पेमेंट्स बँकेने आयपीएलच्या 16 व्या सीझनसाठी राजस्थान रॉयल्स (RR) सोबतच्या सहयोगाचे नूतनीकरण केले आहे. फिनो बँक RR चे अधिकृत डिजिटल बँकिंग भागीदार असेल. डिजिटल पेमेंट पार्टनर म्हणून RR सोबत भागीदारी करून बँकेने गेल्या मोसमात मेगा स्पोर्टिंग इव्हेंटसह आपला पहिला प्रवेश केला. नव्याने लॉंच झालेल्या FinoPay डिजिटल बचत खात्याला या प्रतिबद्धतेद्वारे अधिक आकर्षण मिळण्याची अपेक्षा आहे.

DBS बँक इंडियाने digiPortfolio लॉंच केले.

- DBS बँक इंडियाने 'digiPortfolio' नावाचा नवीन गुंतवणूक उपाय सादर केला आहे, जो आता बँकेच्या डिजीबँक प्लॅटफॉर्मवर उपलब्ध आहे. मॉर्निंगस्टारने सानुकूलित केलेल्या गुंतवणूक पर्यायांचा संच तयार करण्यासाठी प्लॅटफॉर्म तंत्रज्ञान आणि मानवी कौशल्याचा वापर करते, जे वेगवेगळ्या गुंतवणूकदारांच्या जोखीम प्राधान्यांशी संरेखित होते. हे व्यासपीठ गुंतवणूकदारांना म्युच्युअल फंडांच्या तयार बास्केटमध्ये पैसे टाकण्यासाठी वापरण्यास सुलभ, वन-स्टॉप सोल्यूशन प्रदान करते.

भारतातील अनेक सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांनी एकूण रु. 35,012 कोटी (\$4.7 अब्ज) हक्क नसलेल्या ठेवी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाकडे हस्तांतरित केल्या आहेत.

- भारतातील अनेक सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांनी एकूण रु. 35,012 कोटी (\$4.7 अब्ज) हक्क नसलेल्या ठेवी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) मध्ये हस्तांतरित केल्या आहेत. हे पाऊल बँकांकडे असलेल्या दावा न केलेल्या निधीचे प्रमाण कमी करण्याच्या प्रयत्नाचा एक भाग म्हणून आले आहे आणि पैसे उत्पादक वापरणाऱ्या ठेवले आहेत याची खात्री करा.

भारतीय रिझर्व्ह बँकेने आपले द्विमासिक चलनविषयक धोरण जाहीर केले आहे.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने आपले द्विमासिक चलन धोरण जाहीर केले आहे आणि रेपो दर 6.50 टक्क्यांवर अपरिवर्तित ठेवला आहे. आरबीआयच्या चलनविषयक धोरण समितीने (MPC) एकमताने रेपो दर 6.50 टक्क्यांवर अपरिवर्तित ठेवण्याचा निर्णय घेतला, गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांनी चलनविषयक धोरणाचे विधान जाहीर करताना सांगितले.

ADB अहवालानुसार 2023-24 मध्ये भारताची आर्थिक वाढ 6.4% पर्यंत कमी होईल.

- आशियाई विकास बँकेने (ADB) जागतिक मंदी, कडक आर्थिक परिस्थिती आणि तेलाच्या वाढलेल्या किमती यासारख्या विविध कारणांमुळे भारतासाठी मध्यम आर्थिक विकास दराचा अंदाज वर्तवला आहे. ADB च्या ताज्या अंदाजानुसार, भारताचा आर्थिक विकास दर 2023-24 मध्ये 6.4% पर्यंत पोहोचण्याची अपेक्षा आहे 2023 मध्ये 6.8% वरून, तर चालू वर्षातील वाढीचा अंदाज आधीच्या 7.2% वरून 6.4% पर्यंत खाली सुधारला गेला आहे.

TEST SERIES

Marathi & English

MPSC CIVIL SERVICES

संयुक्त पूर्व परीक्षा

(पेपर 1 आणि पेपर 2)

32 TOTAL TESTS

PhonePe ने ONDC नेटवर्कवर पिनकोड हे ई-कॉमर्स ॲप लॉच केले आहे.

- वॉलमार्ट-समर्थित भारतीय फिनटेक डेकाकॉर्न PhonePe ने अलीकडेच Pincode लॉच केले आहे, हे एक नवीन ग्राहकाभिमुख ॲप आहे ज्याचा उद्देश त्याच्या ई-कॉमर्स उपक्रमांना बळकट करणे आहे. हे ॲप भारताच्या ओपन नेटवर्क फॉर डिजिटल कॉमर्स (ONDC) फ्रेमवर्कमध्ये समाकलित केले जाईल.

कर्जदारांना व्याजदर जाहीर केल्याबद्दल आरबीआयने महिंद्र फायनान्स, इंडियन बँकेला दंड ठोठावला.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने जाहीर केले की त्यांनी नियामक नियमांचे पालन न केल्याबद्दल महिंद्रा अँड महिंद्रा फायनान्शियल सर्व्हिसेस लिमिटेड, इंडियन बँक आणि मुथूट मनी लिमिटेड यांना दंड ठोठावला आहे. महिंद्रा अँड महिंद्रा फायनान्शियल सर्व्हिसेस लिमिटेडला कर्ज मंजूरीच्या वेळी कर्जदारांना व्याजदर जाहीर करण्याशी संबंधित नियमांचे पालन करण्यात अयशस्वी झाल्याबद्दल 6.77 कोटी रुपयांचा दंड ठोठावण्यात आला आहे.

अर्ज प्रक्रिया सुलभ आणि सुव्यवस्थित करण्याच्या उद्देशाने आरबीआय "PRAVAAH" नावाचे एक नवीन सुरक्षित वेब-आधारित पोर्टल लॉच करणार आहे.

- अर्ज प्रक्रिया सुलभ आणि सुव्यवस्थित करण्याच्या उद्देशाने RBI "PRAVAAH" (Platform for Regulatory Application, Validation And Authorisation) नावाचे एक नवीन सुरक्षित वेब-आधारित पोर्टल सादर करणार आहे. पोर्टल अर्ज आणि मंजूरीवर निर्णय घेण्यासाठी कालमर्यादा प्रदर्शित करेल, ज्यामुळे नियामक प्रक्रियेत अधिक परिणामकारकता येईल आणि नियमन केलेल्या संस्थांना RBI सोबत व्यवसाय करणे सोपे होईल.

प्रवाह पोर्टलची प्रमुख वैशिष्ट्ये:

- हे अर्जदारांनी मागितलेल्या अर्ज/मंजुर्यांवर निर्णय घेण्याच्या प्रक्रियेसाठी पारदर्शक टाइमलाइन प्रदान करेल.
- हे अर्जदारांना त्यांच्या अर्जावरील निर्णयासाठी अपेक्षित कालमर्यादा जाणून घेण्यास सक्षम करेल आणि त्यानुसार ते त्यांच्या व्यावसायिक क्रियाकलापांचे नियोजन करू शकतील.
- याव्यतिरिक्त, अर्जदारांना त्यांच्या अर्जांची स्थिती सबमित करण्यासाठी आणि ट्रॅक करण्यासाठी PRAVAAH एकच इंटरफेस देईल, ज्यामुळे अर्जांच्या प्रगतीवर लक्ष ठेवणे सोपे होईल.

प्रधानमंत्री मुद्रा योजना (PMMY) ने मुद्रा कर्ज योजनेने आठ वर्षांत 41 कोटी कर्ज मंजूर केले.

- वित्त मंत्रालयाने जाहीर केले की प्रधानमंत्री मुद्रा योजना (PMMY) ने गेल्या आठ वर्षांत ₹ 23.2-लाख-कोटी रुपयांची 41 कोटी कर्जे मंजूर केली आहेत. या योजनेने उद्योजकतेला चालना देण्यात लक्षणीय यश दर्शविले आहे, योजनेतील 68% खाती महिला उद्योजकांची आहेत आणि 51% खाती SC/ST आणि OBC प्रवर्गातील उद्योजकांची आहेत. हा डेटा हायलाइट करतो की नवोदित उद्योजकांना सहज कर्ज उपलब्ध झाल्यामुळे नावीन्य आले आणि दरडोई उत्पन्न सातत्यपूर्ण वाढ झाली.

आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी (IMF) ने 2023-24 या आर्थिक वर्षासाठी भारताचा सकल देशांतर्गत उत्पादन (GDP) वाढीचा अंदाज 5.9% पर्यंत कमी केला.

- आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी (IMF) ने 2023-24 या आर्थिक वर्षासाठी भारताचा सकल देशांतर्गत उत्पादन (GDP) वाढीचा अंदाज सुधारला असून तो 20 आधार अंकांनी कमी करून 5.9 टक्के केला आहे. हा ताजा अंदाज रिझर्व्ह बँकेच्या 6.4 टक्के अंदाजापेक्षा थोडा कमी आहे. खाली येणारी सुधारणा असूनही, भारत अजूनही जगातील सर्वात वेगाने वाढणारी प्रमुख अर्थव्यवस्था असल्याचा अंदाज आहे.

एप्रिल-फेब्रुवारी 2023 मध्ये सोन्याची आयात 30% घसरून \$31.8 अब्ज झाली.

- देशाच्या वाणिज्य मंत्रालयाच्या आकडेवारीनुसार, एप्रिल-फेब्रुवारी 2023 या कालावधीत भारताची सोन्याची आयात सुमारे 30% नी घसरून \$31.8 अब्ज झाली आहे. उच्च सीमाशुल्क आणि जागतिक आर्थिक अनिश्चितता यासह अनेक कारणांमुळे सोन्याच्या आयातीत घट झाली आहे.

किरकोळ चलनवाढीचा दर फेब्रुवारीमध्ये 6.44 टक्क्यांवरून मार्चमध्ये 5.66 टक्क्यांवर आला.

- मार्चसाठी भारताची वार्षिक किरकोळ चलनवाढ 2023 मध्ये प्रथमच सेंट्रल बँकेच्या सहिष्णुतेच्या पातळीपेक्षा कमी झाली. NSO डेटानुसार, भारताची मार्चसाठी वार्षिक किरकोळ चलनवाढ फेब्रुवारीमध्ये 6.44% वरून 5.66% झाली. अर्थव्यवस्थेसाठी हा एक सकारात्मक विकास आहे, कारण हे सूचित करते की चलनवाढीचा दबाव कमी होत आहे. चलनवाढीसाठी मध्यवर्ती बँकेची उच्च सहिष्णुता पातळी 6% आहे, त्यामुळे सध्याचा दर या पातळीच्या खाली आहे, जो एक स्वागतार्ह बदल आहे.

सेबीने स्थापना दिनानिमित्त नवीन लोगोचे अनावरण केले.

- सेबी स्थापना दिनानिमित्त, भारतीय सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड (SEBI) ने मुंबई येथे आयोजित समारंभात आपल्या नवीन लोगोचे अनावरण केले. नवीन लोगो भांडवल निर्मितीद्वारे आर्थिक वाढ सुलभ करण्यासाठी SEBI च्या वचनबद्धतेचे प्रतिनिधित्व करतो.

बँकांकडून ग्रीन डिपॉझिट स्वीकारण्यासाठी रिझर्व्ह बँकेने निकष जाहीर केले.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने 'ग्रीन डिपॉझिट' स्वीकारण्याबाबत बँका आणि बिगर बँकिंग वित्तीय कंपन्यांसाठी (NBFCs) सर्वसमावेशक सूचना जारी केल्या आहेत. या ठेवींचा उपयोग अक्षय ऊर्जा, हरित वाहतूक आणि हरित इमारती यांसारख्या उपक्रमांना वित्तपुरवठा करण्यासाठी केला जाऊ शकतो.

कॅनरा बँक आणि NPCI यांनी ओमानमधील भारतीयांसाठी क्रॉस-बॉर्डर बिल पेमेंट सेवा सुरू केली.

- कॅनरा बँक आणि NPCI Bharat BillPay Ltd (NBBL) यांनी एक सेवा सुरू करण्यासाठी सहकार्य केले आहे ज्यामुळे ओमानमध्ये राहणाऱ्या भारतीयांना त्यांच्या बिलांसाठी भारतात पेमेंट करता येते. BBPS द्वारे इनबाउंड क्रॉस-बॉर्डर बिल पेमेंट सेवा प्रदान करणारी भारतातील पहिली सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक बनून कॅनरा बँकेने महत्वपूर्ण कामगिरी केली आहे. या यशाचा अर्थ असा आहे की ओमानमध्ये राहणारे भारतीय आता सहजतेने आणि सुरक्षितपणे त्यांच्या मायदेशातील सेवांसाठी बिले सहजतेने भरू शकतात.

HDFC बँकेने कोरियाच्या निर्यात-आयात बँकेसोबत \$300 दशलक्ष क्रेडिट करारावर स्वाक्षरी केली.

- HDFC बँक, भारतातील खाजगी क्षेत्रातील आघाडीची बँक, ने एक्सपोर्ट-इम्पोर्ट बँक ऑफ कोरियासोबत मास्टर इंटर बँक क्रेडिट करारावर स्वाक्षरी केली आहे, ज्याचे एकूण मूल्य US \$300 दशलक्ष आहे. स्वाक्षरी समारंभ GIFT सिटी, गुजरात येथे झाला आणि HDFC बँकेला परकीय चलन निधी उभारण्यात मदत करणे हे उद्दिष्ट आहे, ज्याचा उपयोग कोरियाशी संबंधित व्यवसायांना मदत करण्यासाठी केला जाईल.

युनायटेड नेशन्स ट्रेड अँड डेव्हलपमेंट कॉन्फरन्सच्या अहवालानुसार भारताचा आर्थिक विकास 2022 मध्ये 6.6% वरून 2023 मध्ये 6% पर्यंत घसरण्याचा अंदाज आहे.

- युनायटेड नेशन्स ट्रेड अँड डेव्हलपमेंट कॉन्फरन्स (UNCTAD) द्वारे जारी केलेल्या नवीनतम व्यापार आणि विकास अहवाल अद्यतनानुसार, भारताचा आर्थिक विकास 2022 मध्ये 6.6% वरून 2023 मध्ये 6% पर्यंत कमी होण्याची अपेक्षा आहे. अहवालात जागतिक वाढीमध्ये घट होण्याचा अंदाज देखील वर्तवण्यात आला आहे. 2023 मध्ये सप्टेंबर 2022 मध्ये पूर्वीच्या अंदाजित 2.2% वरून 2.1% पर्यंत. तथापि, हा अंदाज या गृहितकावर आधारित आहे की आर्थिक क्षेत्रावरील उच्च व्याजदरांचा प्रतिकूल परिणाम पहिल्या तिमाहीतील बँक रन आणि बेलआउट्सपर्यंत मर्यादित आहे.

CMIE ने जारी केलेल्या ताज्या आकडेवारीनुसार, भारताच्या रोजगार दराने मार्च तिमाहीत किरकोळ सुधारणा दर्शविली आहे.

- सेंटर फॉर मॉनिटरिंग इंडियन इकॉनॉमी (CMIE) ने जारी केलेल्या ताज्या आकडेवारीनुसार, भारताच्या रोजगार दराने मार्च तिमाहीत किरकोळ सुधारणा दर्शविली आहे, मागील तिमाहीच्या तुलनेत 0.3% वाढ झाली आहे. मार्च 2023 मध्ये, भारताचा रोजगार दर डिसेंबर 2022 मधील 36.6% पेक्षा वाढून 36.9% वर पोहोचला, तर बेरोजगार व्यक्तींची संख्या जवळपास 20 लाखांनी कमी झाली, ज्यामुळे अनेक लोकांना नोकऱ्या मिळू शकल्या हे अधोरेखित होते.

NSE Indices ने भारतातील पहिला REITs आणि InvITs इंडेक्स लॉंच केला.

- NSE Indices Limited ने निफ्टी REITs आणि InvITs इंडेक्स सादर केला, हा भारतातील आपल्या प्रकारचा पहिला आहे, जो राष्ट्रीय शेअर बाजारातील सार्वजनिकरित्या सूचीबद्ध आणि व्यापार केलेल्या रिअल इस्टेट इन्व्हेस्टमेंट ट्रस्ट्स (REITs) आणि इन्फ्रास्ट्रक्चर इन्व्हेस्टमेंट ट्रस्ट्स (InvITs) च्या कामगिरीवर लक्ष ठेवण्यासाठी डिझाइन केलेला आहे.

2022-23 मध्ये निव्वळ प्रत्यक्ष कर संकलन (Net direct tax collections) 16.6 लाख कोटी रुपये होते.

- वित्त मंत्रालयाने निव्वळ प्रत्यक्ष कर संकलनात लक्षणीय वाढ दर्शवणारी टाइम सीरीज डेटा जारी केला आहे, जो 2013-14 मध्ये 6,38,596 कोटी रुपयांवरून 2022-23 मध्ये 160% वाढून 16,61,428 कोटी रुपयांवर पोहोचला आहे. सकल प्रत्यक्ष कर संकलनात 2022-23 मध्ये 173% ची प्रचंड वाढ होऊन ती 2013-14 मध्ये 7,21,604 कोटी रुपये होती.

स्टेट बँक ऑफ इंडियाने 400 दिवसांची 'अमृत कलश' रिटेल मुदत ठेव योजना पुन्हा सुरू केली आहे.

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI), मालमतेनुसार भारतातील सर्वात मोठी कर्ज देणारी, आपली किरकोळ मुदत ठेव योजना, अमृत कलश पुन्हा सुरू करण्याची घोषणा केली आहे. ही योजना 400 दिवसांची विशेष मुदत देते आणि ज्येष्ठ नागरिकांसाठी 7.6% आणि इतरांसाठी 7.1% व्याजदर प्रदान करते. ही ठेव योजना SBI द्वारे यापूर्वी 15 फेब्रुवारी 2023 रोजी सुरू करण्यात आली होती आणि ती 31 मार्च 2023 पर्यंत वैध होती. ही योजना पुन्हा सुरू केल्याने ग्राहकांना SBI द्वारे ऑफर केलेल्या आकर्षक व्याजदरांचा लाभ घेण्याची आणखी एक संधी मिळते.

वार्षिक घाऊक किंमत चलनवाढ (WPI) वार्षिक 1.34% नोंदली गेली.

- भारताची घाऊक-किंमत आधारित चलनवाढ मार्च 2023 मध्ये कमी झाली, कारण इनपुट किंमती मध्यम राहिल्या. सोमवारी, 17 एप्रिल 2023 रोजी प्रसिद्ध झालेल्या सरकारी आकडेवारीनुसार, वार्षिक घाऊक किंमत चलनवाढ (WPI) वर्ष-दर-वर्ष 1.34% नोंदवली गेली, जी मागील महिन्याच्या 3.85% च्या वाचनापेक्षा लक्षणीय घट आहे.

UAE भारताचे दुसरे सर्वात मोठे निर्यात गंतव्य आणि आयातीचे तिसरे सर्वात मोठे स्रोत आहे.

- भारतीय वाणिज्य मंत्रालयाने नुकत्याच जाहीर केलेल्या आकडेवारीनुसार, UAE हे भारतासाठी दुसरे सर्वात महत्त्वाचे निर्यात गंतव्यस्थान राहिले आहे. 2022-23 या आर्थिक वर्षात यूएस आणि यूई अनुक्रमे प्रथम आणि द्वितीय स्थानावर होते. मंत्रालयाचे आकडे, नवीन आर्थिक वर्षात दोन आठवडे जाहीर झाले आहेत, गेल्या महिन्यात संपलेल्या आर्थिक वर्षात भारतातील वस्तू आणि सेवांच्या एकूण निर्यातीत सहा टक्के वाढ झाल्याचे सूचित करते.

CBIC दैनंदिन चलन विनिमय दर प्रकाशित करण्याची नवीन प्रणाली लागू करण्याची शक्यता आहे.

- केंद्रीय अप्रत्यक्ष कर आणि सीमा शुल्क मंडळ (CBIC) एकात्मिक सीमाशुल्क पोर्टलवरील दैनिक प्रकाशन प्रणालीसह चलन विनिमय दरांसाठी विद्यमान पाक्षिक अधिसूचना प्रणाली बदलण्यासाठी तयार आहे. या हालचालीमुळे विनिमय दरातील दैनंदिन चढउतार कॅप्चर करणे अपेक्षित आहे, ज्यामुळे आयातदार आणि निर्यातदार अधिक अचूकतेने सीमा शुल्काची गणना करण्यास सक्षम होतील.

सिटी युनियन बँकेने भारतातील पहिले व्हॉइस बायोमेट्रिक ऑथेंटिकेशन बँकिंग अँप लॉंच केले.

- सिटी युनियन बँक लिमिटेड (CUB) ने एक नवीन वैशिष्ट्य सादर केले आहे जे ग्राहकांना सुरक्षितता सुधारण्याच्या उद्देशाने बँकेच्या मोबाइल बँकिंग अँपमध्ये लॉग इन करताना व्हॉइस बायोमेट्रिक प्रमाणीकरण वापरण्याची परवानगी देते. हे वैशिष्ट्य नेट बँकिंग वापरकर्त्यांसाठी देखील विस्तारित करण्याची बँकेची योजना आहे आणि सध्या विकास प्रक्रिया सुरू आहे. व्हॉइस बायोमेट्रिक लॉगिन पर्याय इतर विद्यमान प्रमाणीकरण पद्धती जसे की वापरकर्ता आयडी/पिन, फेस आयडी आणि फिंगरप्रिंट ऑथेंटिकेशनमध्ये सामील होईल, ज्यामुळे ग्राहकांना अनेक पर्याय उपलब्ध होतील. CUB ने म्हटले आहे की ग्राहक त्यांच्या गरजा आणि प्राधान्यांनुसार योग्य प्रमाणीकरण पद्धत निवडू शकतात.

सेबीने भारतातील दुय्यम बाजार व्यापारासाठी ASBA सारखी सुविधा सुरू केली आहे.

- सेबीने गुंतवणूकदारांचे सक्षमीकरण आणि देशाच्या सिक््युरिटीज मार्केटमध्ये न्याय्य पद्धतींना चालना देण्यास प्राधान्य डेट आहे. दुय्यम बाजार ट्रेडिंगसाठी ऑप्लिकेशन सपोर्टेड बाय ब्लॉकड अमाउंट (ASBA) सुविधा या उपक्रमाने लक्ष वेधले आहे. ASBA ही एक पेमेंट यंत्रणा आहे जी गुंतवणूकदारांना आयपीओ सबस्क्रिप्शन दरम्यान ब्रोकरच्या खात्यात पैसे हस्तांतरित करण्याऐवजी त्यांच्या बचत खात्यांमध्ये त्यांचे फंड ब्लॉक करू देते.

रिजर्व्ह बँक ऑफ इंडिया युरोपीय नियामकांसोबत बाजार पायाभूत सुविधांच्या करारावर पुनर्विचार केला आहे.

- भारताची मध्यवर्ती बँक बाजारपेठेच्या पायाभूत सुविधांवरील युरोपियन नियामकांसोबत करारावर स्वाक्षरी करण्याबाबत आपली भूमिका कमी करण्यास तयार आहे, जर नंतरचे क्लिअरिंग कॉर्प ऑफ इंडिया (CCIL) सारख्या भारतीय मध्यस्थांची छाननी आणि दंड आकारण्याची त्यांची मागणी कमी झाली.

रिजर्व्ह बँकेने AU Small Finance Bank ला परकीय चलनाचा व्यवहार करण्याची परवानगी देते.

- AU स्मॉल फायनान्स बँकेने जाहीर केले आहे की तिला भारतीय रिझर्व्ह बँकेने (RBI) परकीय चलनात अधिकृत डीलर म्हणून काम करण्याची परवानगी दिली आहे. बँकेला FEMA, 1999 च्या कलम 10 अंतर्गत अधिकृत विक्रेता श्रेणी-I (AD-I) म्हणून काम करण्याचा परवाना प्राप्त झाला आहे. परिणामी, बँक पुढे जाऊन परकीय चलनात व्यवहार करू शकेल, जर ती सर्वांचे पालन करेल. संबंधित नियम. ही घोषणा बँकेने सेबीला दिलेल्या निवेदनात केली आहे.

स्टेट बँक ऑफ इंडिया डॉलर बाँड्स जारी करून \$500 दशलक्ष गोळा करणार आहे.

- देशातील सर्वात मोठी वित्तीय संस्था, स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) प्रस्तावित ऑफरबाबत पुढील आठवड्यात गुंतवणूक बँकांशी चर्चा सुरू करेल अशी अपेक्षा आहे. गुंतवणूकदारांच्या हिताच्या आधारावर ऑफरचा आकार वाढविला जाऊ शकतो. ऑफरची व्यवस्था युरोप, जपान आणि युनायटेड स्टेट्समधील बँकांनी करणे अपेक्षित आहे.

कॅनरा बँकेने भारतीय रिझर्व्ह बँक इनोव्हेशन हबसोबत भागीदारी केली आहे.

- कॅनरा बँकेने, रिझर्व्ह बँक इनोव्हेशन हब (RBIH) च्या भागीदारीत, " डिजिटलाइज्ड सबमिशन ऑफ फॉर्म 15G/15H" नावाची नवीन ग्राहक-अनुकूल सेवा सादर केली आहे, ज्याचा उद्देश ग्राहकांचे समाधान वाढवणे आहे. हे स्व-घोषणा फॉर्म आहेत जे व्यक्ती व्याज उत्पन्नावरील TDS ची कपात टाळण्यासाठी बँकेकडे सबमिट करतात, जर त्यांचे उत्पन्न मूळ सूट मर्यादितपेक्षा कमी असेल. हे फॉर्म, म्हणजे फॉर्म 15G (व्यक्ती आणि HUF साठी) आणि फॉर्म 15H (ज्येष्ठ नागरिकांसाठी), पॅन माहिती सादर करणे आवश्यक आहे.

रिजर्व्ह बँकेने नागरी सहकारी बँकांसाठी तरतुदीच्या निकषांमध्ये सुसूत्रता आणली.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने जाहीर केले की त्यांनी नागरी सहकारी बँकांच्या (UCBs) सर्व श्रेणींमध्ये मानक मालमत्तेसाठी तरतुदींचे नियम एकत्र केले आहेत. डिसेंबर 2020 मध्ये, RBI ने नियामक हेतूसाठी UCB चे वर्गीकरण 1, 2, 3 आणि 4 अशा चार स्तरांमध्ये केले होते. याआधी, या बँका फक्त टियर 1 आणि टियर 2 म्हणून वर्गीकृत होत्या. एका परिपत्रकात, RBI ने म्हटले आहे की, "पुनरावलोकन करताना, UCB च्या सर्व श्रेणींना लागू असलेल्या मानक मालमत्तेच्या तरतुदी नियमांशी सुसंगत करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

भारतीय रिझर्व्ह बँकेने विविध नियमांचे उल्लंघन केल्याबद्दल चार सहकारी बँकांवर 44 लाख रुपयांचा दंड आकारला आहे.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने विविध नियमांचे उल्लंघन केल्याबद्दल चार सहकारी बँकांवर 44 लाख रुपयांचा दंड आकारला आहे. तामिळनाडू स्टेट एपेक्स को-ऑपरेटिव्ह बँक (16 लाख), बॉम्बे मर्कटाइल को-ऑपरेटिव्ह बँक (13 लाख), पुणे येथील जनता सहकारी बँक (13 लाख) आणि बरण नागरीक सहकारी बँक (2 लाख) यांना नियमांचे उल्लंघन केल्यामुळे दंड ठोठावण्यात आला आहे.

ज्युपिटर या निओबँकिंग स्टार्टअपने रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया कडून नॉन-बँकिंग फायनान्स कंपनी (NBFC) परवाना प्राप्त केला आहे.

- ज्युपिटर, एक निओबँकिंग स्टार्टअप, ने भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) कडून नॉन-बँकिंग फायनान्स कंपनी (NBFC) परवाना प्राप्त केला आहे, ज्यामुळे कंपनीला स्वतःच्या संसाधनांमधून क्रेडिट प्रदान करता येईल. ज्युपिटरचे संचालन करणाऱ्या Amica Financial Technologies Ltd. चे संस्थापक जितेंद्र गुप्ता यांच्या मते, कंपनी NBFC ऑपरेशन्सचे व्यवस्थापन करण्यासाठी व्यावसायिक मुख्य कार्यकारी अधिकारी नियुक्त करेल.

भारतीय स्टेट बँकेची चौथी स्टार्टअप शाखा मुंबई BKC मध्ये उघडली आहे.

- भारतीय स्टेट बँकेने आपली चौथी शाखा खास मुंबईतील BKC परिसरात स्टार्टअप्ससाठी उघडली. उद्घाटन कार्यक्रमात, भारतीय स्टेट बँकेचे अध्यक्ष दिनेश खारा यांनी सांगितले की, शाखेचे मुख्य उद्दिष्ट स्टार्टअप्सना त्यांच्या व्यवसायाच्या स्थापनेपासून ते IPO आणि FPOs आयोजित करण्यापर्यंतच्या संपूर्ण प्रवासात सर्वसमावेशक सहाय्य प्रदान करणे आहे. स्टार्टअप्सना मानक बँकिंग सेवा पुरवण्याव्यतिरिक्त, शाखा गुंतवणूक बँकिंग, ट्रेझरी/फॉरेक्स, सल्लागार आणि बँकेच्या उपकंपन्यांद्वारे ऑफर केलेल्या इतर पूरक वित्तीय सेवांसाठी सर्वसमावेशक संसाधन म्हणून काम करेल.

येस बँकेसोबत करार करून CBDC स्वीकारणारी रिलायन्स जनरल पहिली विमा कंपनी ठरली आहे.

- रिलायन्स जनरल इन्शुरन्सने प्रीमियम पेमेंटसाठी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) सेंट्रल बँक डिजिटल करन्सी (CBDC) ई-रुपी (e₹) स्वीकारणारी पहिली सामान्य विमा कंपनी बनून इतिहास रचला आहे. बँकेच्या ई-रुपी प्लॅटफॉर्मचा वापर करून डिजिटल मोडमध्ये प्रीमियमचे संकलन सुलभ करण्यासाठी विमा कंपनीने येस बँकेसोबत भागीदारी केली आहे.

NPCI Bharat BillPay ने ONDC व्यवहारांवर प्रक्रिया करण्यासाठी NOCS प्लॅटफॉर्म लॉच केला.

- नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) ची उपकंपनी, NPCI Bharat BillPay Ltd (NBBL), ने ओपन नेटवर्क फॉर डिजिटल कॉमर्स (ONDC) नेटवर्कवर केलेल्या व्यवहारांसाठी सामंजस्य आणि सेटलमेंट सेवा प्रदान करण्यासाठी NOCS प्लॅटफॉर्म लॉच केला आहे. हे व्यासपीठ ONDC नेटवर्कचा पाया म्हणून काम करेल आणि नेटवर्क सहभागींना निधीचे सुरक्षित आणि वेळेवर हस्तांतरण सक्षम करेल.

शिखर व परिषद बातम्या

G20 EMPOWER 2 री बैठक महिलांच्या आर्थिक सक्षमीकरणाला समर्पित आहे.

- G20 EMPOWER Alliance खाजगी क्षेत्रातील महिला नेतृत्व आणि सक्षमीकरणाला गती देण्यासाठी समर्पित आहे. G20 जगाच्या GDP च्या 80% पेक्षा जास्त, आंतरराष्ट्रीय व्यापाराच्या 75% आणि जगाच्या लोकसंख्येच्या 60% पेक्षा जास्त प्रतिनिधित्व करतो हे लक्षात घेऊन हा उपक्रम केवळ सामाजिक न्यायासाठीच नाही तर आर्थिक वाढीसाठी देखील महत्त्वपूर्ण आहे. जागतिक अर्थव्यवस्थेत आपल्या धोरणात्मक स्थानासह, G20 मध्ये लैंगिक समानता आणि महिला सशक्तीकरण वाढवण्याची प्रचंड क्षमता आहे.
- भारत, त्याच्या G20 अध्यक्षतेखाली, G20 EMPOWER 2023 द्वारे महिलांच्या नेतृत्वाखालील विकास अजेंडा पुढे नेत आहे. तिरुवनंतपुरम, केरळ येथे होणाऱ्या दुसऱ्या EMPOWER बैठकीची थीम Women's Empowerment: A Win-Win for Equity and Economy ही आहे.

IAT कानपूर येथे जगभरातील 1200 हून अधिक प्रतिनिधी नाविन्यपूर्ण उपायांवर चर्चा करण्यासाठी एकत्र आले.

- IAT कानपूर, भारतातील तंत्रज्ञानातील प्रमुख संस्थांपैकी एक, 5 ते 6 एप्रिल 2023 या कालावधीत भारताच्या G20 अध्यक्षीय अंतर्गत युवा 20 सल्लामसलत आयोजित करेल. या कार्यक्रमात भारत आणि परदेशातील 1200 हून अधिक युवा प्रतिनिधी एकत्र येतील आणि जागतिक दबाव आणण्यासाठी नाविन्यपूर्ण उपायांवर चर्चा करतील. Youth20 Consultation हे भारत सरकारच्या युवा व्यवहार आणि क्रीडा मंत्रालयाने जगभरातील तरुणांना जोडण्यासाठी आणि भविष्यातील धोरणे तयार करण्यात मदत करण्यासाठी तयार केलेले व्यासपीठ आहे.

भारत-स्पेन जाईंट कमिशन फॉर इकॉनॉमिक कोऑपरेशन (JCEC) चे 12 वे अधिवेशन 13 एप्रिल रोजी झाले.

- भारत-स्पेन जाईंट कमिशन फॉर इकॉनॉमिक कोऑपरेशन (JCEC) चे 12 वे सत्र 13 एप्रिल रोजी झाले. बैठकीदरम्यान, दोन्ही बाजूंनी दोन्ही देशांमधील आर्थिक सहकार्याशी संबंधित विविध मुद्द्यांवर चर्चा केली.
- नूतनीकरणक्षम ऊर्जा, जहाजबांधणी, बंदरे, पर्यटन, पायाभूत सुविधा, अन्न प्रक्रिया, औषधनिर्माण आणि संरक्षण यासह अनेक प्रमुख क्षेत्रांमध्ये भारत आणि स्पॅनिश सरकारांनी अलीकडेच त्यांचे सहकार्य मजबूत करण्याचे मान्य केले आहे. वाणिज्य सचिव सुनील बर्थवाल आणि स्पेन सरकारच्या व्यापार राज्य सचिव झियाना मेंडेझ यांनी या विषयांवर चर्चा करण्यासाठी आणि दोन्ही राष्ट्रांमधील सहकार्य वाढवण्याच्या संधी शोधण्यासाठी एक बैठक घेतली

भारत, आर्मेनिया आणि इराण यांच्या परराष्ट्र व्यवहार मंत्रालयांमधील पहिली त्रिपक्षीय चर्चा येरेवन येथे झाली.

- भारत, आर्मेनिया आणि इराण यांच्या परराष्ट्र व्यवहार मंत्रालयांमधील पहिली त्रिपक्षीय चर्चा येरेवन येथे झाली. आर्मेनियाचे उप परराष्ट्र मंत्री मनत्सकान सफार्यान, इराणच्या परराष्ट्र मंत्र्यांचे सहाय्यक सय्यद रसूल मौसावी आणि भारताच्या परराष्ट्र व्यवहार मंत्रालयाचे संयुक्त सचिव जेपी सिंग यांनी आपापल्या शिष्टमंडळाचे नेतृत्व केले. भारत, आर्मेनिया आणि इराण यांच्यातील त्रिपक्षीय बैठकीदरम्यान, सहभागींनी आंतरराष्ट्रीय उत्तर-दक्षिण वाहतूक कॉरिडॉर (INSTC) वर देखील चर्चा केली. हा एक मालवाहतूक कॉरिडॉर आहे.

ऑस्ट्रेलिया तिसऱ्या व्यक्तीगत क्राड समिटचे आयोजन करणार आहे.

- सिडनी येथे होणारी आगामी क्राड शिखर परिषद इंडो-पॅसिफिक प्रदेशातील चार लोकशाही देशांमधील वाढत्या सहकार्यामध्ये महत्त्वपूर्ण मैलाचा दगड ठरणार आहे. युनायटेड स्टेट्स, जपान, भारत आणि ऑस्ट्रेलिया यांचा समावेश असलेला क्राड, सागरी सुरक्षा, पायाभूत सुविधांचा विकास आणि आर्थिक एकात्मता यावर लक्ष केंद्रित करून मुक्त आणि मुक्त इंडो-पॅसिफिकला प्रोत्साहन देण्याचा प्रयत्न करत आहे.

भारत 3-4 जुलै रोजी नवी दिल्ली येथे SCO शिखर परिषदेचे आयोजन करेल.

- भारत 3-4 जुलै रोजी नवी दिल्ली येथे शांघाय कोऑपरेशन ऑर्गनायझेशन (SCO) शिखर परिषदेचे आयोजन करणार आहे, ही युकेनमधील संघर्षानंतर रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन यांची पहिली भेट असेल. दहशतवादविरोधी, अफगाण स्थैर्य, चाबहार बंदर आणि INSTC यासह सर्वसमावेशक कनेक्टिव्हिटी प्रयत्नांवर केंद्रस्थानी राहून युरेशियापर्यंत भारताचा विस्तार याशिवाय शिखर परिषदेचा अजेंडा पुढील आठवड्यात गोव्यात 4 - 5 रोजी होणाऱ्या SCO परराष्ट्र मंत्र्यांच्या बैठकीत निश्चित केला जाईल.

आर्थिक वास्तुकलाच्या सुधारणेवर भारत राष्ट्रकुल गटाचे अध्यक्षपद भूषवणार आहे.

- वॉशिंग्टन डीसी येथे झालेल्या कॉमनवेल्थ अर्थमंत्र्यांच्या उच्च-स्तरीय कार्यगटाच्या बैठकीत, अनेक राष्ट्रकुल राष्ट्रांच्या अर्थमंत्र्यांनी असुरक्षित देशांसाठी विकास वित्तपुरवठा उपलब्धता सुधारण्यासाठी जागतिक आर्थिक वास्तुकलाचा व्यापक फेरबदल करण्याचे आवाहन केले आहे. जागतिक आर्थिक वास्तुकलाच्या सुधारणेसाठी राष्ट्रकुल कॉलसाठी वित्त मंत्र्यांच्या कार्यगटाचे अध्यक्ष म्हणून भारताची आणि नायजेरियाची उप-अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्याचेही त्यांनी मान्य केले आहे.

G7 ने हवामान बदलाचा सामना करण्याचे वचन दिले आहे, परंतु तज्ञांचे म्हणणे आहे की वचनबद्धता पुरेशी नाही.

- जपानमधील सपोरो येथे नुकत्याच झालेल्या G7 मंत्र्यांच्या हवामान, ऊर्जा आणि पर्यावरणावरील बैठकीत प्रगत अर्थव्यवस्था कशा प्रकारे हवामान संकटाचा सामना करण्यासाठी महत्त्वपूर्ण परिणाम करू शकतात यावर लक्ष केंद्रित केले. या अर्थव्यवस्थेचा या समस्येत मोठा वाटा असल्याने, त्यांची वेळीच पावले उचलणे महत्त्वाचे आहे. या बैठकीचे उद्दिष्ट हवामानविषयक कृतीवरील जागतिक अजेंडा चालवणे आणि त्यावर उपाय सुचवणे यासारख्या महत्त्वाच्या मुद्द्यांचे निराकरण करणे हा आहे.

ग्लोबल बुद्धिस्त समिटीच्या उद्घाटन सत्राला पंतप्रधान दिल्लीत संबोधित केले.

- 20 एप्रिल रोजी, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी जागतिक बौद्ध शिखर परिषदेच्या उद्घाटन सत्रात भाषण केले, जे सांस्कृतिक मंत्रालय आणि आंतरराष्ट्रीय बुद्धिस्त कॉन्फेडरेशनद्वारे दोन दिवस आयोजित केले जात आहे. बौद्ध आणि वैश्विक समस्यांवर चर्चा करण्यासाठी जगभरातील प्रमुख बौद्ध व्यक्ती आणि तज्ञांना एकत्र आणणे आणि त्यांना एकत्रितपणे सोडवण्यासाठी धोरणात्मक शिफारसी तयार करणे हे या शिखर परिषदेचे उद्दिष्ट आहे.

भारत आणि युनायटेड किंगडम यांनी विज्ञान आणि नवोन्मेषाच्या सहकार्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.

- भारत आणि युनायटेड किंगडम यांनी विज्ञान आणि नवोपक्रमाच्या सहकार्यासाठी सामंजस्य करार (MOU) वर स्वाक्षरी केली आहे. यूकेचे विज्ञान मंत्री जॉर्ज फ्रीमन आणि भारताचे विज्ञान आणि तंत्रज्ञान राज्यमंत्री डॉ जितेंद्र सिंग यांच्या अध्यक्षतेखाली यूके -इंडिया सायन्स इनोव्हेशन कौन्सिलच्या बैठकीत या करारावर स्वाक्षरी करण्यात आली. या सामंजस्य कराराचे उद्दिष्ट दोन्ही देशांमधील विज्ञानातील सहकार्य वाढवणे आणि आर्थिक वाढ, रोजगार निर्मिती आणि जगभरातील लोकांचे जीवन सुधारणे हे आहे.

शेतक-यांचा आर्थिक समावेश करण्यासाठी Arya.ag ने शिवालिक स्मॉल फायनान्स बँकेसोबत भागीदारीची घोषणा केली.

- शिवालिक स्मॉल फायनान्स बँकेने लहान शेतकऱ्यांना वेअरहाऊसच्या पावत्यांवर वित्तपुरवठा करण्यासाठी Arya.ag या धान्य वाणिज्य व्यासपीठासह धोरणात्मक भागीदारीची घोषणा केली आहे. सहयोगामुळे Arya.ag ला भारतातील शेतकरी आणि शेतकरी उत्पादक संस्था (FPOs) यांच्यासाठी आर्थिक समावेशाचे ध्येय पुढे

नेण्यात मदत होईल. भागीदारीद्वारे, शिवालिक स्मॉल फायनान्स बँक शेतकरी आणि FPOs यांना वेअरहाऊस रिसिए फायनान्स अंतर्गत कर्ज देऊ करेल, साठवलेल्या पिकांचा तारण म्हणून वापर करून. व्यवसाय प्रतिनिधी मॉडेल भागीदारी कर्ज वितरण, क्रेडिट मूल्यांकन, दस्तऐवजीकरण आणि पुनर्प्राप्ती सुलभ करेल.

'नेट झिरो' इनोव्हेशन व्हर्च्युअल सेंटर भारत-यूकेद्वारे संयुक्तपणे तयार केले जाणार आहे.

- केंद्रीय मंत्री डॉ जितेंद्र सिंग यांच्या अध्यक्षतेखाली आणि UK मंत्री जॉर्ज फ्रीमन यांच्या उपस्थितीत झालेल्या भारत-यूके विज्ञान आणि नवोन्मेष परिषदेच्या बैठकीदरम्यान, भारत-यूके "नेट झिरो" इनोव्हेशन व्हर्च्युअल सेंटरची स्थापना करण्यासाठी दोन्ही देश सहयोग करतील अशी घोषणा करण्यात आली.

व्यवसाय बातम्या

अदानी पॉवर लिमिटेडने झारखंडमध्ये एक नवीन ऊर्जा प्रकल्प उघडला जो बांगलादेशला वीज पुरवठा करेल.

- अदानी पॉवर लिमिटेड ने अलीकडेच झारखंड, भारत येथे एक नवीन ऊर्जा प्रकल्प उघडला. या अत्याधुनिक पॉवर प्लांटची क्षमता 1,600 मेगावॉट आहे आणि बांगलादेशला वीज पुरवठा करणे अपेक्षित आहे. नवीन पॉवर प्लांट झारखंडच्या गोड्डा जिल्ह्यात स्थित आहे आणि अदानी समूहाच्या वीज निर्मिती क्षमतेचा विस्तार करण्याच्या आणि शेजारच्या देशांना वीजपुरवठा करण्याच्या धोरणाचा एक भाग आहे. हा प्लांट सुपरक्रिटिकल तंत्रज्ञानाने सुसज्ज आहे, जे पारंपारिक वीज निर्मिती तंत्रज्ञानापेक्षा अधिक कार्यक्षम आणि पर्यावरणास अनुकूल आहे.

एशियन डेव्हलपमेंट बँकेने टाटा पॉवर दिल्ली वितरणाला रु. 150 कोटी देणार आहे.

- एशियन डेव्हलपमेंट बँकेने (ADB) टाटा पॉवर दिल्ली डिस्ट्रिब्युशन लिमिटेड (TPDDL) मध्ये 150 कोटी रुपयांच्या नॉन-कन्व्हर्टेबल डिबेंचरमध्ये गुंतवणूक करण्याची आपली योजना जाहीर केली आहे. या गुंतवणुकीचे उद्दिष्ट ग्रिड सुधारणांद्वारे दिल्लीचे वीज वितरण सुधारण्याचे आहे. याव्यतिरिक्त, ADB ने पायलट बॅटरी एनर्जी स्टोरेज सिस्टीम (BESS) च्या संपादन आणि एकत्रीकरणासाठी USD 2 दशलक्ष अनुदान मंजूर केले आहे. मनिला-आधारित निधी संस्थेने या घडामोडींची पुष्टी करणारे निवेदन जारी केले.

सोलर एनर्जी कॉर्पोरेशन ऑफ इंडियाला 'मिनीरत्न श्रेणी-1' दर्जा मिळाला आहे.

- एका निवेदनानुसार, नवीन आणि नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालयाने सरकारी मालकीच्या सोलर एनर्जी कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड (SECI) ला मिनीरत्न श्रेणी-1 सेंट्रल पब्लिक सेक्टर एंटरप्राइझ (CPSE) दर्जा मंजूर केला आहे. 2011 मध्ये स्थापन झालेली SECI ही भारताच्या आंतरराष्ट्रीय वचनबद्धतेची पूर्तता करण्याच्या उद्देशाने नवीन आणि नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालयाच्या अक्षय ऊर्जा योजना/प्रकल्पांसाठी प्राथमिक अंमलबजावणी करणारी संस्था आहे.

भारत आणि युनायटेड स्टेट्स यांच्यातील द्विपक्षीय व्यापार 7.65% ने वाढून 2022-23 या आर्थिक वर्षात \$128.55 बिलियनवर पोहोचला आहे.

- वाणिज्य मंत्रालयाच्या तात्पुरत्या आकडेवारीनुसार, भारत आणि युनायटेड स्टेट्समधील द्विपक्षीय व्यापार 7.65% ने वाढून 2022-23 या आर्थिक वर्षात \$128.55 बिलियनवर पोहोचला आहे, ज्यामुळे युनायटेड स्टेट्स भारताचा सर्वात मोठा व्यापारी भागीदार बनला आहे. हे मागील वर्षातील \$119.5 अब्ज आणि 2020-21 मध्ये \$80.51 अब्ज वरून वाढ दर्शवते, जे दोन्ही देशांमधील वाढत्या आर्थिक संबंधांचे संकेत देते.

आंतरराष्ट्रीय उड्डाण सुरक्षा मानकांमध्ये भारताचा अव्वल दर्जा कायम आहे.

- भारताचे आंतरराष्ट्रीय विमान वाहतूक सुरक्षा मूल्यांकन रेटिंग श्रेणी एक म्हणून पुष्टी केली गेली आहे, हे दर्शविते की देश विमान वाहतूक सुरक्षा निरीक्षणासाठी जागतिक मानकांचे समाधान करतो. युनायटेड स्टेट्सच्या फेडरल एव्हिएशन अॅडमिनिस्ट्रेशन (FAA) ने नागरी उड्डाण महासंचालनालयाचे (DGCA) विमान ऑपरेशन, हवाई पात्रता आणि कर्मचारी परवाना या क्षेत्रांमध्ये ऑडिट केले, ज्यानंतर भारताला श्रेणी एक दर्जा देण्यात आला. भारताच्या विमान वाहतूक व्यवस्थेची प्रभावी सुरक्षा पर्यवेक्षण सुनिश्चित करण्यासाठी DGCA ची वचनबद्धता FAA द्वारे ओळखली गेली, ज्याने भारताला एक श्रेणीचा दर्जा दिला.

MRF 'जगातील दुसरा सर्वात मजबूत टायर ब्रँड' म्हणून उदयास आला.

- ब्रँड फायनान्स, यूके-आधारित ब्रँड व्हॅल्युएशन कन्सल्टन्सीच्या अलीकडील अहवालानुसार, MRF Ltd. ला जगातील दुसरा-सशक्त टायर ब्रँड म्हणून स्थान देण्यात आले आहे. अहवालात विविध पॅरामीटर्सचे मूल्यमापन करण्यात आले, आणि MRF ने त्यापैकी सर्वाधिक गुण मिळवले, ज्यात जागतिक स्तरावर दुसरा सर्वात वेगाने वाढणारा टायर ब्रँड आहे. 100 पैकी 83.2 गुणांसह, MRF ला AAA-ब्रँड रेटिंग मिळाले.

टाटा स्टील मिथेनॉलसाठी पायलट प्लांट उभारणार आहे.

- टाटा स्टीलने ब्लास्ट फर्नेस फ्ल्यू गॅसेसचा वापर करून मिथेनॉल तयार करण्यासाठी ओडिशातील कलिंगनगर सुविधा येथे 10-टन-प्रति-दिवस पायलट प्लांटची स्थापना करण्याची योजना आखली आहे. या पायलट प्लांटच्या यशामुळे भारतात लक्षणीय मिथेनॉल उत्पादनाचा मार्ग मोकळा होऊ शकतो. स्टील मिलच्या ब्लास्ट फर्नेसमधील कार्बन डायऑक्साइड आणि इलेक्ट्रोलायझर्समधून हायड्रोजन एकत्र करून मिथेनॉल तयार करण्याची शक्यता तपासण्याचा या प्रकल्पाचा उद्देश आहे.

रशिया आता भारताला सर्वात मोठा तेल पुरवठादार आहे.

- पाश्चात्य किमतींवर प्रति बॅरल \$60 वर मर्यादा असतानाही, फेब्रुवारीमध्ये मूल्याच्या दृष्टीने रशिया भारताला कच्च्या तेलाचा सर्वात मोठा पुरवठादार राहिला असल्याचे अधिकृत आकडेवारीवरून दिसून आले. फेब्रुवारीमध्ये, भारताने रशियाकडून \$3.35 अब्ज किमतीचे कच्चे तेल आयात केले, सौदी अरेबिया \$2.30 अब्ज आणि इराक \$2.03 अब्ज सह दुसऱ्या क्रमांकावर आहे.

रेल विकास निगम लिमिटेडला नवरत्न कंपनीचा दर्जा मिळाला.

- सरकारी मालकीची रेल्वे कंपनी रेल विकास निगम लिमिटेड (RVNL) लक्ष केंद्रित करते कारण भारत सरकारने तिचा दर्जा 'नवरत्न' सेंट्रल पब्लिक सेक्टर एंटरप्राइझ (CPSE) मध्ये 'मिनीरत्न' श्रेणीतून श्रेणीसुधारित केला आहे. RVNL श्रेणीसुधारित करण्याच्या निर्णयाला अर्थमंत्र्यांनी मान्यता दिली होती आणि 26 एप्रिल 2023 पासून लागू होणार आहे.
- RVNL ही रेल्वे मंत्रालयाच्या अंतर्गत असलेली मिड-कॅप कंपनी आहे, ज्याची वार्षिक उलाढाल 19,381 कोटी रुपये आहे आणि 2021-22 या वर्षासाठी तिचा निव्वळ नफा 1,087 कोटी आहे. यामुळे भारतातील CPSEs मध्ये ती 13वी नवरत्न कंपनी बनली आहे.

कराराच्या बातम्या

टचलेस बायोमेट्रिक प्रणाली विकसित करण्यासाठी IIT-बॉम्बे आणि UIDAI यांनी करार केला.

- युनिक आयडेंटिफिकेशन अथॉरिटी ऑफ इंडिया (UIDAI) ने भारतीय तंत्रज्ञान संस्था-बॉम्बे (IIT-Bombay) सोबत एक टचलेस बायोमेट्रिक कॅप्चर प्रणाली विकसित करण्यासाठी भागीदारी केली आहे जी वापरण्यास सुलभ आणि कोटूनही प्रवेशयोग्य आहे. सहकार्यामध्ये मोबाईल फिंगरप्रिंट कॅप्चर सिस्टीम आणि कॅप्चर सिस्टीमसह एकत्रित केलेले लाईव्हनेस मॉडेल तयार करण्यासाठी दोन संस्थांमधील संयुक्त संशोधनाचा समावेश आहे.

IIT-कानपूर नावीन्यपूर्णतेवर लक्ष केंद्रित करण्यासाठी संरक्षण PSU सह भागीदारी करत आहे.

- IIT कानपूर येथील स्टार्टअप इनक्युबेशन आणि इनोव्हेशन सेंटर (SIIC) ने Advanced Weapons and Equipment India Limited सोबत कॉर्पोरेट सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटी (CSR) करार केला आहे. Advanced Weapons and Equipment India Limited हे सात नवीन संरक्षण सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम (PSUs) पैकी एक आहे जे आयुध निर्माणी मंडळाचे पूर्णपणे सरकारी मालकीच्या उपक्रमांमध्ये रूपांतर करून तयार केले गेले. आयुध निर्माणी कानपूर येथे IIT कानपूर, SIIC, आणि Advanced Weapons and Equipment India Limited (AW&EIL) च्या मान्यवरांच्या उपस्थितीत या करारावर स्वाक्षरी करण्यात आली.

नेपाळ आणि भारत क्रॉस-बॉर्डर डिजिटल पेमेंटसाठी करारावर स्वाक्षरी करणार आहे.

- नेपाळ आणि भारत ई-वॉलेटद्वारे क्रॉस-बॉर्डर डिजिटल पेमेंटला अनुमती देण्यासाठी करारावर स्वाक्षरी करण्याची तयारी करत आहेत, एक पाऊल ज्यामुळे चलन विनिमय समस्या दूर करून दोन्ही देशांमधील व्यापार आणि पर्यटनाला चालना मिळेल. नेपाळचे पंतप्रधान पुष्प कमल दहल यांच्या भारत भेटीदरम्यान या करारावर स्वाक्षरी होण्याची अपेक्षा आहे.

सिप्ला मधुमेहाच्या औषधासाठी नोव्हार्टिससोबत परवाना करार करत आहे.

- Cipla या प्रख्यात भारतीय औषध कंपनीने जाहीर केले की, तिने नोव्हार्टिस फार्मा AG (स्विट्झर्लंड) सोबत 1 जानेवारी 2026 पासून प्रभावी, टाइप 2 मधुमेहाच्या उपचारात वापरल्या जाणाऱ्या गॅल्व्हस श्रेणीचे उत्पादन आणि मार्केटिंग करण्यासाठी परवाना करार केला आहे.

भारतीय उद्योग परिसंघ (CII) ने भारत-EU व्यापार कराराच्या फायद्यांवर जोर दिला आहे, जो भारत-EU संबंध वाढवण्यासाठी उत्प्रेरक म्हणून काम करू शकतो.

- भारत आणि युरोपियन युनियन यांच्यातील मुक्त व्यापार करारावर स्वाक्षरी होणे हे दोन्ही प्रदेशांमधील आर्थिक संबंधांना चालना देण्याच्या दिशेने एक सकारात्मक पाऊल म्हणून पाहिले जाते. भारतीय उद्योग परिसंघ (CII) ने अशा कराराच्या फायद्यांवर जोर दिला आहे, जो भारत-EU संबंध वाढवण्यासाठी उत्प्रेरक म्हणून काम करू शकतो.

भारतीय लष्कर आणि तेजपूर विद्यापीठाने लष्करी जवानांसाठी चिनी भाषेच्या प्रशिक्षणासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.

- 19 एप्रिल 2023 रोजी, भारतीय लष्कर आणि तेजपूर विद्यापीठाने भारतीय लष्कराच्या जवानांना चिनी भाषेचे प्रशिक्षण देण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली. अभ्यासक्रमाचा कालावधी 16 आठवडे असेल आणि तो तेजपूर विद्यापीठात आयोजित केला जाईल. या सामंजस्य करारावर भारतीय लष्कराच्या मुख्यालय 4 कॉर्प्स आणि तेजपूर विद्यापीठाचे कुलसचिव प्रा. एस.एन. सिंग यांच्या उपस्थितीत स्वाक्षरी करण्यात आली.

आसाम-अरुणाचल प्रदेश सीमावाद लँडमार्क कराराद्वारे सोडवल्या गेला.

- केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांच्या उपस्थितीत आसाम आणि अरुणाचल प्रदेश यांच्यात 50 वर्षांहून अधिक काळ सुरू असलेला सीमावाद सोडवण्यासाठी करार करण्यात आला. या करारामुळे दोन ईशान्येकडील राज्यांनी सामायिक केलेल्या भागात असलेल्या 123 गावांचा तोडगा निघेल.

अहवाल व निर्देशांक बातम्या

इंडिया जस्टिस रिपोर्ट 2022 मध्ये कर्नाटक अव्वल आहे.

- भारत न्याय अहवाल (IJR) 2022 नुसार, जो न्याय वितरणाच्या बाबतीत राज्यांच्या कामगिरीचे मूल्यामापन करतो, कर्नाटक राज्याने एक कोटीपेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या 18 मोठ्या आणि मध्यम आकाराच्या राज्यांमध्ये अव्वल स्थान प्राप्त केले आहे. प्रत्येक राज्याच्या एकूण कामगिरीचे मूल्यांकन करण्यासाठी या अहवालात पोलीस, न्यायव्यवस्था, तुरुंग आणि कायदेशीर मदत यासारख्या अनेक बाबींचा विचार करण्यात आला आहे.

फोर्ब्स अब्जाधीश 2023 यादीत मुकेश अंबानी सर्वात श्रीमंत क्रीडा मालक बनले.

- फोर्ब्स अब्जाधीश 2023 च्या यादीत मुकेश अंबानी यांना \$83.4 अब्ज संपत्तीसह, लॉस एंजेलिस क्लिपर्सचे मालक, स्टीव्ह बाल्मर यांना मागे टाकले आहे, ज्यांची एकूण संपत्ती \$80.7 अब्ज आहे. हे लक्षात घेणे मनोरंजक आहे की गेल्या वर्षभरात रिलायन्स इंडस्ट्रीजच्या शेअर मूल्यात 3% घसरण झाली असली तरी, अंबानीची एकूण संपत्ती अजूनही वाढली आहे.

'यूएस फायनान्समधील 100 सर्वात प्रभावशाली महिला' यादीत 5 भारतीय वंशाच्या महिलांचा समावेश आहे.

- बॅरॉनच्या प्रतिष्ठित वार्षिक '100 मोस्ट इन्फ्लुएन्शियल वूमन इन यूएस फायनान्स' या यादीमध्ये पाच भारतीय वंशाच्या महिला अधिकाऱ्यांचा समावेश आहे ज्यांनी वित्तीय सेवा उद्योगात प्रमुख पदे प्राप्त केली आहेत आणि त्यांचे भविष्य घडवण्यात भूमिका बजावली आहे. या महिला आहेत जेपी मॉर्गनच्या अनु अध्यक्षार, एरियल इन्व्हेस्टमेंट्सच्या रुपल जे. भन्साळी, फ्रँकलिन टेम्पलटनच्या सोनल देसाई, गोल्डमन सॅक्सच्या मीना प्लिन आणि बँक ऑफ अमेरिकाच्या सविता सुब्रमण्यम. गेल्या महिन्यात प्रसिद्ध झालेल्या यादीच्या चौथ्या वार्षिक आवृत्तीने या महिला आणि इतर 95 जणांना त्यांच्या यशासाठी आणि यूएस फायनान्स उद्योगातील प्रभावासाठी ओळखले.

शाहरुख खान 2023 च्या TIME100 रीडर पोलमध्ये अव्वल आहे.

- ब्लॉकबस्टर 'पठान' या चित्रपटाच्या यशाचा गौरव करत बॉलीवूडचा सुपरस्टार शाहरुख खानने तोच अंतिम राजा असल्याचे सिद्ध केले आहे. या अभिनेत्याने 2023 चा TIME100 रीडर पोल जिंकला आणि रॉयल जोडप्याला प्रिन्स हॅरी आणि मेघन मार्कल, अर्जेन्टिनाचा खेळाडू लिओनेल मेस्सी आणि मेटा संस्थापक मार्क झुकरबर्ग यांना मागे टाकले.

दिल्ली विमानतळ आता जगातील 9 व्या क्रमांकावर आहे.

- एअरपोर्ट्स कौन्सिल इंटरनॅशनल (ACI) वर्ल्डच्या मते, दिल्लीच्या इंदिरा गांधी इंटरनॅशनल (IGI) विमानतळाला 2022 मध्ये जगातील नववे सर्वात व्यस्त विमानतळ म्हणून स्थान देण्यात आले आहे, जे दरवर्षी अंदाजे 59.5 दशलक्ष प्रवासी हाताळतात. IGI विमानतळासाठी ही एक उल्लेखनीय कामगिरी आहे कारण याने 2021 मध्ये 13 वे स्थान आणि 2019 मध्ये 17 वे स्थान मिळविले होते. एका वेगळ्या प्रकाशनात, दिल्ली इंटरनॅशनल एअरपोर्ट लिमिटेड (DIAL) ने सांगितले की, दक्षिण आणि दक्षिण पूर्व आशियातील शीर्ष 10 यादीत स्थान मिळवणारे हे एकमेव विमानतळ आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी जाहीर केलेल्या ताज्या व्याघ्रगणनेच्या आकडेवारीनुसार, 2022 मध्ये भारतात वाघांची संख्या 3,167 वर पोहोचली आहे.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी जाहीर केलेल्या ताज्या व्याघ्र गणनेच्या आकडेवारीनुसार, 2022 मध्ये भारतातील वाघांची संख्या 3,167 वर पोहोचली आहे, जी 2006 मध्ये 1,411, 2010 मध्ये 1,706, 2014 मध्ये 2,226, 2014 मध्ये 1,411 आणि 2018 मध्ये 2,967 होती. या पूर्वीच्या जनगणनेच्या तुलनेत 2022 मध्ये लक्षणीय वाढ आहे. 'प्रोजेक्ट टायगर'च्या 50 वर्षांच्या स्मरणार्थ उद्घाटनावेळी पंतप्रधानांनी 'इंटरनॅशनल बिग कॅट अलायन्स' सुरू केले.

भारतातील वाघांची सर्वाधिक लोकसंख्या असलेली शीर्ष 10 राज्ये

राज्य	वाघांची संख्या
मध्यप्रदेश	526
कर्नाटक	524
उत्तराखंड	442
महाराष्ट्र	312
तामिळनाडू	264
आसाम	190
केरळा	190
उत्तर प्रदेश	173
पश्चिम बंगाल	88
राजस्थान	69

जगातील सर्वोत्तम सार्वजनिक वाहतूक असलेल्या 19 शहरांमध्ये मुंबईचा समावेश आहे.

- हॉस्पिटॅलिटी उद्योगात माहिर असलेल्या आणि शहरी जीवनासाठी वचनबद्ध असलेला जागतिक ब्रँड म्हणून स्वतःची ओळख असलेल्या लंडनस्थित मीडिया आउटलेट टाइम आउटने केलेल्या सर्वेक्षणानुसार, जर्मनीतील बर्लिनला जागतिक स्तरावर सर्वात अपवादात्मक सार्वजनिक वाहतूक व्यवस्था असलेले शहर म्हणून नाव देण्यात आले आहे. झेक प्रजासत्ताकची राजधानी प्राग दुसऱ्या क्रमांकावर आहे.

ऊर्जा मंत्री आर के सिंह यांनी राज्य ऊर्जा कार्यक्षमता निर्देशांक 2021-22 अहवाल सादर केला.

- 2021-22 साठी राज्य ऊर्जा कार्यक्षमता निर्देशांक (SEEI) सूचित करतो की आंध्र प्रदेश, कर्नाटक, केरळ, राजस्थान आणि तेलंगणा ही राज्य-स्तरीय ऊर्जा कार्यक्षमतेचे मूल्यांकन करण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या विविध पॅरामीटर्सवर 60 पेक्षा जास्त गुणांसह सर्वोच्च कामगिरी करणारी राज्ये आहेत. उपक्रम केंद्रीय ऊर्जा मंत्री आर के सिंह यांनी राज्य ऊर्जा कार्यक्षमता निर्देशांक (SEEI) 2021-22 अहवाल लॉंच केला.

सर्वाधिक AI गुंतवणूक असलेल्या देशांमध्ये भारत 5 व्या क्रमांकावर आहे.

- स्टॅनफोर्ड युनिव्हर्सिटीच्या एआय इंडेक्स अहवालात असे नमूद केले आहे की 2022 मध्ये एआय-आधारित उत्पादने आणि सेवा ऑफर करणाऱ्या स्टार्टअपकडून मिळालेल्या गुंतवणुकीच्या बाबतीत भारत पाचव्या क्रमांकावर आहे. भारतातील AI स्टार्टअप्सनी दक्षिण कोरिया, जर्मनी, कॅनडा सारख्या देशांना मागे टाकत एकूण \$3.24 अब्जची गुंतवणूक केली आहे.

जगातील 'मोस्ट क्रिमिनल कंट्रीज' क्रमवारीत भारत 77 स्थानावर आहे.

- वर्ल्ड ऑफ स्टॅटिस्टिक्सने जगातील "मोस्ट क्रिमिनल कंट्रीज" ची क्रमवारी शेअर केली आहे. या यादीत व्हेनेझुएला अव्वल क्रमांकावर आहे, त्यानंतर पापुआ न्यू गिनी (2), अफगाणिस्तान (3), दक्षिण आफ्रिका (4), होंडुरास (5), त्रिनिदाद (6), गयाना (7), सीरिया (8) यांचा क्रमांक लागतो. , सोमालिया (9) आणि जमैका (10) सह रेकॉर्ड केले. सर्वाधिक गुन्हेगारी देशांच्या यादीत भारत 77 व्या स्थानावर आहे तर अमेरिका (55 वे स्थान) आणि युनायटेड किंगडम (65 वे स्थान) देखील भारताच्या पुढे आहेत.

शाहरुख खान आणि 'एसएस राजामौली यांचा 2023 च्या टाईम मॅगझिनच्या वार्षिक 100 सर्वात प्रभावशाली व्यक्तींमध्ये समावेश करण्यात आला आहे.

- शाहरुख खान आणि 'RRR' दिग्दर्शक एसएस राजामौली यांचा 2023 च्या टाईम मॅगझिनच्या वार्षिक 100 सर्वात प्रभावशाली व्यक्तींमध्ये समावेश करण्यात आला आहे, या यादीत केवळ दोन भारतीय आहेत. टाईम मासिकाने प्रसिद्ध केलेल्या यादीत अमेरिकेचे अध्यक्ष जो बिडेन, किंग चार्ल्स, अब्जाधीश सीईओ एलोन मस्क, बेला हदीद आणि बेयॉन्से आदींचा समावेश आहे.

असोसिएशन फॉर डेमोक्रेटिक रिफॉर्म्स (ADR) च्या अहवालानुसार, 28 राज्यांचे मुख्यमंत्री आणि दोन केंद्रशासित प्रदेशांपैकी 29 भारतातील करोडपती आहेत.

- असोसिएशन फॉर डेमोक्रेटिक रिफॉर्म्स (ADR) च्या अहवालानुसार, 28 राज्यांचे मुख्यमंत्री आणि दोन केंद्रशासित प्रदेशांपैकी 29 भारतातील करोडपती आहेत. आंध्र प्रदेशातील जगन मोहन रेड्डी ₹ 510 कोटींच्या मालमत्तेसह त्यापैकी सर्वात श्रीमंत आहेत, तर पश्चिम बंगालच्या मुख्यमंत्री ममता बॅनर्जी यांच्याकडे 15 लाख रुपयांची सर्वात कमी मालमत्ता आहे.

भारत चीनला मागे टाकून जगातील सर्वाधिक लोकसंख्येचे राष्ट्र बनले.

- संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या ताज्या आकडेवारीनुसार भारताने 142.86 कोटी लोकसंख्येसह चीनला मागे टाकून जगातील सर्वाधिक लोकसंख्या असलेला देश बनला आहे. ताज्या आकडेवारीनुसार, चीनची लोकसंख्या 142.57 कोटी असून, तो दुसऱ्या क्रमांकाचा सर्वाधिक लोकसंख्या असलेला देश बनला आहे.

2022 मध्ये चेन्नई डिजिटल पेमेंट व्यवहारांमध्ये टॉप 5 मध्ये आहे.

- पेमेंट सर्व्हिसेस फर्म वर्ल्डलाइन इंडियाच्या अहवालानुसार, 2022 मध्ये चेन्नई हे डिजिटल पेमेंट व्यवहारांसाठी देशातील आघाडीचे शहर बनले आहे. अहवालानुसार, राजधानी शहराने एकूण USD 35.5 अब्ज मूल्याचे 14.3 दशलक्ष व्यवहार केले आहेत. पेमेंट सर्व्हिसेस फर्म वर्ल्डलाइन इंडियाच्या अहवालात असेही म्हटले आहे की 2022 मध्ये बेंगळुरू हे डिजिटल पेमेंट व्यवहारांसाठी अव्वल शहर म्हणून उदयास आले आहे, ज्यामध्ये USD 65 अब्ज किमतीचे 29 दशलक्ष व्यवहार झाले आहेत.

भारत 68 युनिकॉर्नसह तिसरे-मोठे हब म्हणून उदयास आला.

- हुरून रिसर्च इन्स्टिट्यूटच्या ग्लोबल युनिकॉर्न इंडेक्स 2023 नुसार, स्टार्टअप युनिकॉर्नसाठी भारताने तिसरे सर्वात मोठे केंद्र म्हणून आपले स्थान मजबूत केले आहे, एकूण 68 कंपन्यांचे मूल्य \$ 1 बिलियन पेक्षा जास्त आहे. Edtech जायंट BYJU'S ने भारतामध्ये \$22 अब्ज मुल्यांकनासह आघाडीवर आहे, त्यानंतर फूड डिलिव्हरी आणि क्विक कॉमर्स स्टार्टअप स्विगी आणि फॅन्टसी स्पोर्ट्स प्लॅटफॉर्म Dream11, दोन्ही \$8 अब्ज किमतीचे आहे टॉप 10 ग्लोबल स्टार्टअप्सच्या यादीत कोणत्याही भारतीय स्टार्टअपचा समावेश नसताना, लॉजिस्टिक युनिकॉर्न दिल्लीवरीने गेल्या वर्षी टॉप IPO च्या यादीत 14 वे स्थान मिळवले.

2023 च्या जगातील सर्वात श्रीमंत शहरांच्या यादीत न्यूयॉर्क शहर अव्वल स्थानावर आहे.

- लंडनस्थित सल्लागार कंपनी हेन्ली अँड पार्टनर्सच्या अलीकडील अहवालानुसार, 2023 मध्ये न्यूयॉर्क शहराला जगातील सर्वात श्रीमंत शहर म्हणून स्थान देण्यात आले आहे. जपानमधील टोकियो आणि सिलिकॉन व्हॅलीच्या बे एरियाने अनुक्रमे दुसऱ्या आणि तिसऱ्या स्थानावर दावा केला आहे. उल्लेखनीय म्हणजे, मुंबईने 21 व्या स्थानावर स्थान मिळविले तर दिल्ली, बॅंगळूरू, कोलकाता आणि हैदराबादचाही अहवालात उल्लेख करण्यात आला आहे.

जागतिक बँकेच्या लॉजिस्टिक परफॉर्मन्स इंडेक्समध्ये भारत 38व्या क्रमांकावर आहे.

- भारताने जागतिक बँकेच्या लॉजिस्टिक परफॉर्मन्स इंडेक्समध्ये लक्षणीय झेप घेतली आहे, 2023 च्या क्रमवारीत 139 देशांपैकी सहा स्थानांनी पुढे सरकत 38व्या स्थानावर आहे. ही सुधारणा देशाच्या हार्ड आणि सॉफ्ट इन्फ्रास्ट्रक्चरमध्ये तसेच तंत्रज्ञानामध्ये केलेल्या भरीव गुंतवणुकीचा परिणाम आहे. 2018 मध्ये, भारत निर्देशांकात 44 व्या क्रमांकावर होता आणि 2014 मधील त्याच्या 54 व्या क्रमांकावरून सध्याच्या स्थितीत लक्षणीय सुधारणा झाली आहे.

जलशक्ती मंत्रालयाने पहिल्यावहिल्या जलसाठ्याची जनगणना प्रसिद्ध केली आहे.

- जलशक्ती मंत्रालयाने पहिल्यावहिल्या जलसाठ्याची जनगणना प्रसिद्ध केली आहे, ज्यामध्ये असे दिसून आले आहे की पश्चिम बंगालमध्ये भारतात सर्वाधिक जलसाठे आहेत, तर सिक्कीममध्ये सर्वात कमी आहे. ही जनगणना जलशक्ती मंत्रालयाने सुरू केलेल्या सिंचन जनगणना योजनेतर्गत 6वी लघुसिंचन गणनेशी एकरूप होऊन करण्यात आली आहे.

जागतिक लष्करी खर्चात भारत चौथ्या क्रमांकावर आहे.

- वर्ल्ड स्टॉकहोम इंटरनॅशनल पीस रिसर्च इन्स्टिट्यूट (SIPRI) च्या मते, जागतिक लष्करी खर्च \$2240 अब्ज डॉलर्सच्या नवीन विक्रमी उच्चांकावर पोहोचला आहे, 2022 मध्ये वास्तविक अर्थाने 3.7% ने वाढ झाली आहे. युरोपने किमान 30 वर्षांमध्ये लष्करी खर्चात वर्षभरातील सर्वात लक्षणीय वाढ पाहिली. युनायटेड स्टेट्स, चीन आणि रशिया, जे तीन सर्वात मोठे लष्करी खर्च करणारे आहेत.

इंडेक्स ऑफ इकॉनॉमिक फ्रिडम 2023 प्रकाशित झाले.

- इंडेक्स ऑफ इकॉनॉमिक फ्रीडम हा वार्षिक अहवाल आहे जो जगभरातील देशांमधील आर्थिक स्वातंत्र्याची पातळी मोजतो. वॉल स्ट्रीट जर्नलच्या भागीदारीत वॉशिंग्टन डीसी स्थित पुराणमतवादी विचार टाकी द हेरिटेज फाउंडेशनने हा निर्देशांक प्रकाशित केला आहे. 0 ते 100 च्या स्केलवर देशांची रँक करण्यासाठी निर्देशांक गुणात्मक आणि परिमाणात्मक डेटाचा वापर करते, ज्यामध्ये 100 आर्थिक स्वातंत्र्याच्या सर्वोच्च पातळीचे प्रतिनिधित्व करतात.

Top 10 Countries in the Index of Economic Freedom

Rank	Country Name	Score
1	Singapore	89.7
2	New Zealand	83.9
3	Australia	82.4
4	Switzerland	81.9
5	Ireland	81.4
6	Taiwan	78.6
7	United Kingdom	78.4
8	Estonia	78.2
9	Canada	77.9
10	Denmark	77.8

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या

भारतीय वंशाचे अमित क्षत्रिय यांची नासाच्या नव्याने स्थापन झालेल्या चंद्र ते मंगळ कार्यक्रमाचे प्रमुख झाले.

- सॉफ्टवेअर आणि रोबोटिक्समध्ये निपुण असलेले भारतीय-अमेरिकन अभियंता अमित क्षत्रिय यांची नासाच्या नव्याने स्थापन झालेल्या चंद्र ते मंगळ कार्यक्रमाचे उद्घाटन प्रमुख म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. चंद्रावर दीर्घकालीन उपस्थिती प्रस्थापित करण्यासाठी हा कार्यक्रम तयार करण्यात आला आहे, जो मंगळावर भविष्यातील मोहिमांच्या तयारीसाठी महत्त्वपूर्ण आहे. क्षत्रिय हे नासाचे पहिले कार्यालय प्रमुख म्हणून काम करतील.

आपल्या कॉस्मिक बँकयार्डमध्ये पृथ्वीच्या सर्वात जवळचे ब्लॅक होल सापडले.

- शास्त्रज्ञांनी खगोलशास्त्रात एक उल्लेखनीय शोध लावला आहे, ज्याने आपल्या ग्रहाच्या सर्वात जवळील कृष्णविवर ओळखले आहे, जे अंतराळात जवळ आहे. हा उल्लेखनीय शोध या रहस्यमय घटकांचा अभ्यास करण्यासाठी आणि ब्रह्मांडाच्या संरचनेवर त्यांचा प्रभाव समजून घेण्यासाठी नवीन शक्यता सादर करतो.

ISRO या भारतीय अंतराळ संशोधन संस्थेने रीयुजेबल लॉन्च व्हेईकल-टेक्नॉलॉजी प्रात्यक्षिक (RLV-TD) कार्यक्रमाचा लँडिंग प्रयोग यशस्वीपणे पूर्ण केला आहे.

- ISRO ने कर्नाटकातील चित्रदुर्ग येथील एरोनॉटिकल टेस्ट रेंज (ATR) येथे रीयुजेबल लॉन्च व्हेईकल ऑटोनॉमस लँडिंग मिशन (RLV LEX) पूर्ण केले आहे. भारतीय वायुसेनेच्या एका चिन्कूक हेलिकॉप्टरने RLV ला खाली उतरवले आणि 4.5 किमी उंचीवर उड्डाण केले. पूर्वनिर्धारित पिलबॉक्स पॅरामीटर्स पूर्ण झाल्यावर, RLV स्वायत्तपणे मध्य-हवेत, 4.6 किमी डाउनरेंजवर सोडण्यात आले. त्यानंतर RLV ने एकात्मिक नेव्हिगेशन, मार्गदर्शन आणि नियंत्रण प्रणाली वापरून दृष्टीकोन आणि लँडिंग युक्ती यशस्वीरित्या पार पाडली आणि स्वायत्तपणे ATR हवाई पट्टीवर उतरले. हे यश ISRO द्वारे अंतराळ वाहनाचे यशस्वी स्वायत्त लँडिंग आहे.

आर्टेमिस II मून मिशनसाठी NASA ने प्रथम महिला आणि कृष्णवर्णीय पुरुषाची निवड केली.

- 50 वर्षांच्या विश्रांतीनंतर, नासाने चार अंतराळवीरांची नावे जाहीर केली आहेत जे मानवांना आर्टेमिस II मून मिशनवर परत घेऊन जातील. पहिल्यांदाच महिला अंतराळवीर क्रिस्टीना कोच आणि कृष्णवर्णीय अंतराळवीर व्हिक्टर ग्लोव्हर चंद्र मोहिमेचा भाग असणार आहेत. रीड वायझमन आणि जेरेमी हॅन्सन यांच्यासह टीम 2022 च्या उत्तरार्धात किंवा 2025 च्या सुरुवातीला कॅप्सूलमध्ये चंद्राभोवती प्रदक्षिणा घालेल. ते चंद्रावर उतरणार नसले तरी त्यांचे मिशन भविष्यातील कूसाठी टचडाउन करण्यासाठी मार्ग तयार करेल.

केंद्र सरकारने अंतराळ विभागाची भूमिका वाढवण्यासाठी भारतीय अंतराळ धोरण 2023 ला मान्यता दिली.

- केंद्र सरकारने अलीकडेच भारतीय अंतराळ धोरण 2023 मंजूर केले आहे, ज्याचा उद्देश अवकाश विभागाची भूमिका वाढवणे आणि भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) च्या क्रियाकलापांना चालना देणे आहे. हे धोरण भारताच्या अंतराळ क्षेत्राला बळकट करण्यासाठी आणि अंतराळ तंत्रज्ञानामध्ये आत्मनिर्भरता प्राप्त करण्याच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.

KSINC ने भारतातील पहिली सौरऊर्जेवर चालणारी पर्यटक बोट लॉंच केली.

- केरळ स्टेट इनलॅंड नॅव्हिगेशन कॉर्पोरेशन (KSINC) ने सौर ऊर्जेवर चालणारी पर्यटक नौका सूर्याशू लॉंच केली आहे जी 27 किलोवॉट ऊर्जा निर्माण करू शकते. बोट जनरेटरसह सुसज्ज देखील आहे, जे पॅसेंजर लिफ्ट सिस्टम आणि एअर कंडिशनरला उर्जा देण्यास मदत करेल. सौर पॅनेल जहाजाच्या उर्जेच्या सुमारे 75% गरजा पुरवतील, तर उर्वरित जनरेटरद्वारे पूर्ण केले जातील.

नासाचे हाय-रिझोल्यूशन एअर क्वालिटी कंट्रोल इन्स्ट्रुमेंट लॉन्च झाले.

- NASA चे Tropospheric Emissions: Monitoring of Pollution (TEMPO) साधन यशस्वीरित्या लॉंच झाले आहे, जे प्रमुख वायू प्रदूषकांच्या देखरेखीसाठी एक महत्त्वपूर्ण पाऊल पुढे टाकत आहे. हे इन्स्ट्रुमेंट अभूतपूर्व रिझोल्यूशन प्रदान करेल, ज्यामुळे शास्त्रज्ञांना अंतराळातून हवेच्या गुणवत्तेचे अचूकतेने फक्त चार चौरस मैलांपर्यंत निरीक्षण करता येईल. टेम्पो मिशनचे उद्दिष्ट हवेच्या गुणवत्तेचे परीक्षण करण्याच्या पद्धतीमध्ये क्रांती घडवून आणणे आहे, ज्यामुळे पृथ्वीवरील जीवन सुधारण्यात मदत होईल.

व्हॉट्सअॅपने ऑनलाइन सुरक्षिततेबद्दल शिक्षित करण्यासाठी 'स्टे सेफ' मोहीम सुरू केली आहे.

- व्हॉट्सअॅपने 'स्टे सेफ विथ व्हॉट्सअॅप' नावाची सुरक्षा मोहीम सुरू केली आहे, ज्याचा उद्देश वापरकर्त्यांना उत्पादन वैशिष्ट्यांबद्दल शिक्षित करणे आहे जे त्यांना त्यांची ऑनलाइन सुरक्षितता राखण्यात आणि त्यांचा संदेशवहन अनुभव सुधारण्यात मदत करू शकतात. कंपनीने म्हटले आहे की, तीन महिने चालणारी ही मोहीम व्हॉट्सअॅपची सुरक्षा वैशिष्ट्ये सक्रिय करण्यासाठी सरळ पद्धतींवर भर देईल जे वापरकर्त्यांना त्यांच्या दैनंदिन जीवनात ऑनलाइन अधिक वेळ घालवल्यामुळे संरक्षणाचे विविध स्तर प्रदान करू शकतात.

SpaceX सध्या अस्तित्वात असलेले सर्वात शक्तिशाली रॉकेट असलेल्या त्याच्या ग्राउंडब्रेकिंग स्टारशिपची अभूतपूर्व चाचणी उड्डाण करण्याची तयारी करत आहे.

- इलॉन मस्कने स्थापन केलेली SpaceX, सध्या अस्तित्वात असलेले सर्वात शक्तिशाली रॉकेट असलेल्या स्टारशिपची अभूतपूर्व चाचणी उड्डाण करण्याची तयारी करत आहे. SpaceX त्याच्या स्टारशिप रॉकेटचे प्रात्यक्षिक उड्डाण करत आहे. ही पहिलीच वेळ आहे जेव्हा सुपर हेवी फर्स्ट-स्टेज
- रॉकेट बूस्टर आणि सहा इंजिन असलेले स्पेसक्राफ्ट दोन्ही एकत्र उड्डाण करतील. 2021 मध्ये शेवटी सरळ उतरण्यापूर्वी वरच्या टप्प्यातील अंतराळयानाची अनेक अयशस्वी उड्डाणे होती. SpaceX रॉकेट किंवा स्पेसक्राफ्टचा कोणताही भाग पुनर्प्राप्त करण्याचा प्रयत्न करणार नाही. सर्व काही समुद्रात पडेल. स्टारशिपमध्ये 16.7 दशलक्ष पौंडांच्या एकत्रित जोरासह 33 मुख्य इंजिन आहेत.

युरोपियन स्पेस एजन्सीचे ज्यूस मिशन गुरूच्या चंद्रांवर जीवसृष्टीचा शोध घेण्यासाठी प्रक्षेपित झाले.

- युरोपियन स्पेस एजन्सी (ESA) ने शुक्रवार, 14 एप्रिल रोजी सकाळी 8:14 ET वाजता कौरौ, फ्रेंच गायाना येथील युरोपच्या स्पेसपोर्टवरून Ariane 5 रॉकेट वापरून ज्युपिटर बर्फाळ चंद्र एक्सप्लोरर मिशन (ज्यूस) लॉंच केले. ज्यूसचे उद्दिष्ट गुरू आणि त्याचे तीन सर्वात मोठे चंद्र शोधण्याचे आहे. एरियन 5 रॉकेटपासून यशस्वी विभक्त झाल्यानंतर, प्रक्षेपणानंतर सुमारे एक तासानंतर ESA ला ज्यूसकडून सिग्नल प्राप्त झाला, ज्याने वाहन आणि पृथ्वी-आधारित मिशन नियंत्रण यांच्यातील संवाद स्थापित झाल्याची पुष्टी केली.

आयआयटी हैदराबाद येथे डीआरडीओ इंडस्ट्री अकादमी सेंटर ऑफ एक्सलन्सचे उद्घाटन करण्यात आले.

- डिफेन्स रिसर्च अँड डेव्हलपमेंट ऑर्गनायझेशन (DRDO) इंडस्ट्री अँकॅडेमिया सेंटर ऑफ एक्सलन्स (DIA-CoE) चे उद्घाटन इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी-हैदराबाद येथे झाले, ज्यामुळे ही देशातील सर्वात मोठी सुविधा बनली. DRDO चे अध्यक्ष, डॉ समीर व्ही कामत यांनी तेलंगणातील IIT-हैदराबाद कॅम्पसमध्ये सुविधेचे उद्घाटन केले आणि सांगितले की केंद्र DRDO ला आवश्यक दीर्घकालीन संशोधनासाठी भविष्यवादी प्रकल्प हाती घेईल. DIA-CoE IITM हे देशातील सर्व 15 CoEs मध्ये सर्वात मोठे आहे, आणि DRDO टीम प्रत्येक डोमेनमधील लक्ष्य प्रकल्प ओळखण्यासाठी आणि 3-5 वर्षांच्या कालावधीत ते कार्यान्वित करण्यासाठी IIT-M सह सहयोग करेल.

कमी किमतीचा कॅमेरा सेटअप विकसित करण्यासाठी IIT-I NASA सोबत करार केला.

- IIT इंदूर, NASA-Caltech आणि स्वीडनमधील गोथेनबर्ग विद्यापीठ यांच्या भागीदारीत, एक स्वस्त कॅमेरा सेटअप तयार केला आहे जो एकाच DSLR कॅमेरा वापरून चार रासायनिक प्रजातींच्या बहुस्पेक्ट्रल प्रतिमा एका ज्वालामध्ये कॅप्चर करू शकतो. पूर्वी, अशा प्रतिमा कॅप्चर करण्यासाठी चार कॅमेऱ्यांसह क्लिष्ट प्रणाली आवश्यक होती, परंतु या नवीन सेटअपमध्ये एकाच वेळी केवळ एक DSLR कॅमेरा वापरून चार रासायनिक प्रजातींच्या एकाधिक वर्णक्रमीय त्रि-आयामी प्रतिमा कॅप्चर करू शकतात.

एलोन मस्कने टेक दिग्गजांशी स्पर्धा करण्यासाठी "TruthGPT" AI प्लॅटफॉर्म लॉन्च करण्याची योजना जाहीर केली.

- सोमवारी, एलोन मस्कने मायक्रोसॉफ्ट आणि Google च्या सध्याच्या ऑफरशी स्पर्धा करण्यासाठी "TruthGPT" नावाचे AI प्लॅटफॉर्म लॉन्च करण्याची त्यांची योजना जाहीर केली. फॉक्स न्यूज चॅनेलच्या टकर कार्लसनला दिलेल्या मुलाखतीत, मस्कने मायक्रोसॉफ्ट-समर्थित ओपनएआयवर "एआयला खोटे बोलण्याचे प्रशिक्षण दिल्याबद्दल" टीका केली आणि गुगलचे सह-संस्थापक लॅरी पेज यांनी एआय सुरक्षा गांभीर्याने न घेतल्याचा आरोप केला.

चीनने फेंग्युन-3 उपग्रह प्रक्षेपित केला.

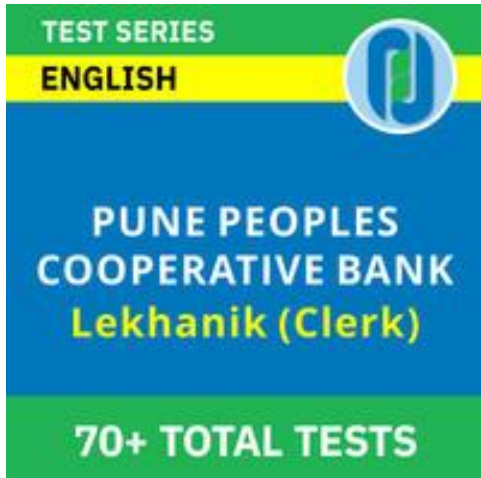
- चीनने 16 एप्रिल 2023 रोजी फेंग्युन-3 हवामानशास्त्रीय उपग्रहाचे यशस्वी प्रक्षेपण करून एक महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला आहे. गान्सू प्रांतातील जिउकान कॉस्मोड्रोम येथून चांग झेंग-4बी वाहक रॉकेट वापरून उपग्रह प्रक्षेपित करण्यात आला. Fengyun-3 उपग्रह प्रामुख्याने भूस्खलन आणि पूर यांसारख्या नैसर्गिक आपत्तींना कारणीभूत ठरू शकणाऱ्या अतिवृष्टीसह गंभीर हवामान परिस्थितीवर लक्ष ठेवण्यासाठी आणि महत्त्वपूर्ण माहिती प्रदान करण्यासाठी डिझाइन केले गेले आहे. या यशस्वी मोहिमेने चांग झेंग रॉकेट कुटुंबासाठी 471 वे प्रक्षेपण केले, ज्याने जागतिक स्तरावर सर्वात विश्वासाह आणि सातत्यपूर्ण रॉकेट कुटुंबांपैकी एक म्हणून त्यांची प्रतिष्ठा वाढवली.

ISRO 22 एप्रिल 2023 रोजी सिंगापूरचा TeLEOS-2 उपग्रह प्रक्षेपित करणार आहे.

- ISRO, भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था, त्याच्या आगामी व्यावसायिक मोहिमेसाठी सज्ज आहे, जो TeLEOS-2 नावाचा सिंगापूरचा पृथ्वी निरीक्षण उपग्रह प्रक्षेपित करण्यासाठी सज्ज आहे. प्रक्षेपण 22 एप्रिल रोजी नियोजित आहे आणि ISRO च्या ध्रुवीय उपग्रह प्रक्षेपण वाहनावर (PSLV), रॉकेटच्या 55 व्या मोहिमेला चिन्हांकित केले जाईल.

केनियाने आपला पहिला ऑपरेशनल पृथ्वी निरीक्षण उपग्रह "Taifa-1" प्रक्षेपित केला.

- केनियाचा पहिला कार्यरत पृथ्वी निरीक्षण उपग्रह, "Taifa-1", इलॉन मस्कच्या रॉकेट कंपनी, SpaceX च्या रॉकेटचा वापर करून, 15 एप्रिल, 2023 रोजी अवकाशात यशस्वीरित्या प्रक्षेपित करण्यात आला. कॅलिफोर्नियातील वॅन्डनबर्ग बेस येथून हे प्रक्षेपण झाले. स्पेसएक्सच्या राइडशेअर कार्यक्रमांतर्गत तुर्कीसह विविध देशांतील 50 पेलोडही रॉकेटने वाहून नेले.

इस्रोच्या PSLV-C55 ने सिंगापूरचे 2 उपग्रह कक्षेत यशस्वीरित्या तैनात केले.

- TeLEOS-2 आणि Lumelite-4, दोन सिंगापूरचे उपग्रह, विश्वसनीय ध्रुवीय उपग्रह प्रक्षेपण वाहन (PSLV) द्वारे यशस्वीरित्या कक्षेत प्रक्षेपित केले गेले, तर PS4 वरच्या टप्प्याशी जोडलेले इतर सात पेलोड प्रयोगांसाठी वापरले गेले.

महत्त्वाचे मुद्दे

- सतीश धवन अंतराळ केंद्राने प्रक्षेपणाचे आयोजन केले होते.
- प्रक्षेपण 57 व्या PSLV उड्डाणाचे प्रतिनिधित्व करते आणि PSLV कोर अलोन कॉन्फिगरेशनचा वापर करून 16 व्या मिशनचे प्रतिनिधित्व करते, प्रक्षेपण वाहनाची सर्वात हलकी रचना आहे कारण त्यात फक्त चार कोर टप्पे आहेत आणि अतिरिक्त थ्रस्ट ऑफर करण्यासाठी कोणतेही स्ट्रॅप-ऑन बूस्टर नाहीत.
- TeLEOS-2 ला PSLV-C55 द्वारे पृथ्वीपासून 586 किलोमीटर उंचीच्या कक्षेत ठेवण्यात आले, ज्याला प्रक्षेपण होण्यासाठी सुमारे 20 मिनिटे लागली.
- 16 किलोग्रॅमचे Lumelite-4 नंतर कक्षेतही पाठवण्यात आले. सिंगापूरची संरक्षण विज्ञान आणि तंत्रज्ञान एजन्सी आणि ST अभियांत्रिकी, सिंगापूरची तंत्रज्ञान आणि अभियांत्रिकी कंपनी, यांनी TeLEOS-2 उपग्रहाच्या विकासासाठी सहकार्य केले

डार्विनचा उत्क्रांतीचा सिद्धांत काढून टाकण्याच्या NCERT च्या निर्णयाचा शास्त्रज्ञांनी निषेध केला.

- भारतातील 1800 हून अधिक शास्त्रज्ञ, शिक्षक आणि वैज्ञानिक उत्साहींनी नॅशनल कौन्सिल ऑफ एज्युकेशनल रिसर्च अँड ट्रेनिंग (NCERT) च्या इयत्ता 9 आणि 10 च्या विज्ञानाच्या पाठ्यपुस्तकांमधून डार्विनचा उत्क्रांतीचा सिद्धांत काढून टाकण्याच्या निर्णयावर टीका केली आहे.

नासाने चंद्राच्या मातीच्या सिम्युलंटमधून ऑक्सिजन यशस्वीपणे काढला.

- नासाच्या शास्त्रज्ञांनी व्हॅक्यूम वातावरणात सिम्युलेटेड चंद्राच्या मातीतून ऑक्सिजन यशस्वीरित्या काढला आहे, ज्यामुळे चंद्रावर भविष्यातील मानवी वसाहतींचा मार्ग मोकळा होऊ शकतो. चंद्राच्या मातीतून ऑक्सिजन काढण्याची क्षमता अंतराळवीरांना श्वास घेण्यायोग्य हवा देण्यासाठी महत्त्वपूर्ण आहे आणि वाहतूक आणि अंतराळ संशोधनासाठी प्रणोदक म्हणून देखील वापरली जाऊ शकते.

एमिरेट्सने जगातील पहिला रोबोट चेक-इन असिस्टंट सादर केला आहे.

- सारा, जगातील पहिली रोबोटिक चेक-इन असिस्टंट, दुबई-आधारित एअरलाइन एमिरेट्सने अनावरण केले आहे. सारा ही दुबईच्या आर्थिक जिल्ह्यात अलीकडेच उघडलेल्या नवीन सिटी चेक-इन आणि ट्रॅव्हल स्टोरचा भाग आहे. हा रोबो ग्राहकांचे चेहरे स्कॅन केलेल्या पासपोर्टशी जुळण्यासाठी, त्यांना चेक इन करण्यासाठी आणि सामान सोडण्याच्या ठिकाणी मार्गदर्शन करण्यासाठी चेहर्यावरील ओळख तंत्रज्ञानाचा वापर करतो.

आयआयटी बॉम्बेच्या शुन्याने अमेरिकेतील सोलर डेकॅथलॉन बिल्ड चॅलेंजमध्ये दुसरे स्थान पटकावले.

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (IIT) बॉम्बे मधील SHUNYA संघाने यूएस मध्ये आयोजित सोलर डेकॅथलॉन बिल्ड चॅलेंजमध्ये दुसरे स्थान मिळविले. त्यांनी मुंबईच्या उष्ण आणि दमट हवामानात वायू प्रदूषणाच्या समस्यांना तोंड देण्यासाठी शून्य-ऊर्जा घराची रचना केली. शुन्या हा IIT बॉम्बे मधील विद्यार्थ्यांचा एक गट आहे जो शाश्वत भविष्य घडवण्यासाठी वचनबद्ध आहे.

पुरस्कार बातम्या

युक्रेनच्या राष्ट्राध्यक्षांना पोलंडच्या सर्वोच्च पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

- पोलंडची सर्वोच्च सजावट, ऑर्डर ऑफ द व्हाईट ईगल, युक्रेनचे राष्ट्राध्यक्ष व्होलोडिमिर झेलेन्स्की यांना पोलंडचे राष्ट्राध्यक्ष आंद्रेझ दुडा यांनी वॉर्सा येथील अध्यक्षीय राजवाड्यात दोन्ही नेत्यांच्या भेटीदरम्यान सादर केले.

भारतीय-अमेरिकन फिजिशियन डॉ. नित्या अब्राहम यांना यंग युरोलॉजिस्ट ऑफ द इयर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

- भारतीय-अमेरिकन डॉक्टर आणि प्राध्यापक डॉ. नित्या अब्राहम यांना अमेरिकन युरोलॉजिकल असोसिएशन (AUA) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या यंग युरोलॉजिस्ट ऑफ द इयर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. डॉ. अब्राहम हे अल्बर्ट आइन्स्टाईन कॉलेज ऑफ मेडिसिन येथे सहयोगी प्राध्यापक आहेत आणि मॉन्टेफिओर युरोलॉजी रेसिडेन्सी प्रोग्रामचे कार्यक्रम संचालक आहेत.

प्रसिद्ध संगीतकार आणि जागतिक कीर्तीचे सितार वादक पंडित रविशंकर, भारतीय संगीताला जागतिक स्तरावर लोकप्रिय करण्यात त्यांच्या महत्त्वपूर्ण योगदानाबद्दल सर्वत्र गौरवले गेले.

- पंडित रविशंकर, एक जगप्रसिद्ध सितार वादक आणि संगीतकार, जगभरात भारतीय संगीताचा प्रसार करणारी सर्वात महत्वाची व्यक्ती म्हणून ओळखली जाते. 7 एप्रिल रोजी त्यांची 103 वी जयंती साजरी होत आहे. जगातील विविध भागांतील संगीतकारांशी सहयोग करून भारतीय शास्त्रीय संगीतासाठी त्यांनी पाश्चात्य प्रेक्षकांमध्ये प्रचंड लोकप्रियता मिळवली. संगीतातील त्यांच्या योगदानाची भारत सरकारने कबुली दिली, ज्याने त्यांना 1999 मध्ये भारतरत्न हा देशाचा सर्वोच्च नागरी पुरस्कार प्रदान केला.

ई-प्रोक्वोरमेंटसाठी ईशान्येकडील सर्वोत्कृष्ट कामगिरी करणारे राज्य म्हणून त्रिपुराला नुकताच मिळालेला पुरस्कार ही राज्यासाठी एक महत्त्वपूर्ण कामगिरी आहे.

- ई-प्रोक्वोरमेंटसाठी ईशान्येकडील सर्वोत्कृष्ट कामगिरी करणारे राज्य म्हणून त्रिपुराला नुकताच मिळालेला पुरस्कार ही राज्यासाठी एक महत्त्वपूर्ण कामगिरी आहे. केंद्रीय वित्त मंत्रालय आणि इलेक्ट्रॉनिक आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालयाने मार्च 2023 मध्ये नवी दिल्लीतील इंडिया हॅबिटॅट सेंटर येथे आयोजित केलेल्या ई-प्रोक्वोरमेंटवरील राष्ट्रीय कार्यशाळेत हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

- हा पुरस्कार हा ई-प्रोक्वोरमेंटला चालना देण्यासाठी राज्याच्या सततच्या प्रयत्नांची ओळख आहे, ज्यामुळे खरेदी उपक्रम राबविण्याच्या पद्धतीत लक्षणीय बदल झाला आहे. ई-प्रोक्वोरमेंटने खरेदी प्रक्रियेत अधिक कार्यक्षमता, पारदर्शकता आणि किफायतशीरपणा आणला आहे.

सीआर राव यांनी इंटरनॅशनल प्राईझ ऑफ स्टॅटिस्टिक 2023 पारितोषिक जिंकले.

- इंटरनॅशनल प्राईझ ऑफ स्टॅटिस्टिक 2023 जो सांख्यिकीतील नोबेल पारितोषिकाच्या समतुल्य मानला जातो, कॅल्यमपुडी राधाकृष्ण राव या भारतीय-अमेरिकन सांख्यिकीशास्त्रज्ञ यांना प्रदान करण्यात आला आहे. 2016 मध्ये स्थापित केलेले पारितोषिक, सांख्यिकीच्या वापराद्वारे विज्ञान, तंत्रज्ञान आणि मानव हितासाठी महत्त्वपूर्ण योगदान देणा-या व्यक्ती किंवा संघाला दर दोन वर्षांनी एकदा दिले जाते.

भारत बायोटेकने जागतिक लस काँग्रेस 2023 मध्ये पुरस्कार जिंकला.

- 3 ते 6 एप्रिल दरम्यान वॉशिंग्टन, यूएसए येथे आयोजित जागतिक लस काँग्रेस 2023 मध्ये लस उद्योग उत्कृष्टता (ViE) पुरस्कारांचा एक भाग म्हणून भारत बायोटेकला सर्वोत्कृष्ट उत्पादन/प्रक्रिया विकास पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.
- हैदराबाद-मुख्यालय असलेली भारत बायोटेक ही सर्वोत्कृष्ट क्लिनिकल ट्रायल कंपनी, सर्वोत्कृष्ट क्लिनिकल ट्रायल नेटवर्क, सर्वोत्कृष्ट केंद्रीय/विशेष प्रयोगशाळा, सर्वोत्कृष्ट कंत्राटी संशोधन संस्था आणि सर्वोत्तम उत्पादन/प्रक्रिया विकास इत्यादी व्यापक श्रेणींमध्ये VIE पुरस्कार नामांकित व्यक्तींमध्ये एकमेव भारतीय कंपनी होती. भारत बायोटेक ही जगातील पहिली इंट्रानासल COVID-19 लस, INCOVAC आणि तिची इंट्रामस्क्युलर लस, COVAXIN विकसित करण्यासाठी ओळखली जाते,

नीलेश सांबरे यांना 'मराठा उद्योगरत्न 2023' पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

- जिजाऊ एज्युकेशनल अँड सोशल फाऊंडेशनचे संस्थापक नीलेश भगवान सांबरे यांना नुकतेच "मराठा उद्योजक परिषद 2023" मध्ये "मराठा उद्योग रत्न" पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. "मराठा उद्योजक विकास आणि मार्गदर्शन संस्था महाराष्ट्र राज्य" तर्फे ही परिषद आयोजित करण्यात आली होती. नीलेश सांबरे यांना उद्योग क्षेत्रातील उल्लेखनीय कामगिरी आणि पालघरसारख्या दुर्गम भागात समर्पित कार्यासाठी हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. नीलेश भगवान सांबरे, ज्यांना अप्पा म्हणूनही ओळखले जाते, त्यांना सुरेश हावरे, पुरुषोत्तम खेडेकर, निर्मलकुमार देशमुख, डॉ. सचिन भदाणे आणि विजय घोरे यांच्यासह महाराष्ट्रातील नामवंत उद्योजकांकडून पुरस्कार मिळाला.

कुमार मंगलम बिर्ला यांना AIMA चा 'बिझनेस लीडर ऑफ द डिकेड' पुरस्कार मिळाला.

- ऑल इंडिया मॅनेजमेंट असोसिएशन (AIMA) द्वारे आयोजित 13 व्या मॅनेजिंग इंडिया पुरस्कार सोहळ्यात, आदित्य बिर्ला समूहाचे अध्यक्ष कुमार मंगलम बिर्ला यांना भारतीय उद्योगातील त्यांच्या योगदानाबद्दल 'बिझनेस लीडर ऑफ द डिकेड' पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. दहा वर्षे वैविध्यपूर्ण गटाच्या कार्याचे एकत्रिकरण आणि सुव्यवस्थित करण्याच्या त्यांच्या नेतृत्वासाठी बिर्ला ओळखले गेले. 'AIMA-JRD टाटा कॉर्पोरेट लीडरशिप' पुरस्कार टाटा स्टीलचे अध्यक्ष टीव्ही नरेंद्रन यांना देण्यात आला.

नंदिनी गुप्ता फेमिना मिस इंडिया 2023 ची विजेती आहे.

- राजस्थानमधील नंदिनी गुप्ता हिला नुकत्याच झालेल्या एका भव्य समारंभात फेमिना मिस इंडिया वर्ल्ड 2023 चा मुकुट देण्यात आला, ज्यामुळे ती सौंदर्य स्पर्धेच्या 59 व्या आवृत्तीची विजेती ठरली. पहिली उपविजेती दिल्लीची श्रेया पुंजा आणि दुसरी उपविजेती मणिपूरची थौनाओजम स्ट्रेला लुवांग होती. या कार्यक्रमात कार्तिक आर्यन, अनन्या पांडे यांनी चमकदार कामगिरी केली आणि मनीष पॉल आणि भूमी पेडनाकर यांनी सूत्रसंचालन केले. संयुक्त अरब अमिरातीमध्ये होणाऱ्या ७१व्या मिस वर्ल्ड स्पर्धेत नंदिनी भारताचे प्रतिनिधित्व करणार आहे.

राज सुब्रमण्यम यांचा प्रवासी भारतीय सन्मानाने गौरवण्यात आले.

- प्रसिद्ध जागतिक वाहतूक कंपनी, FedEx चे CEO आणि भारतीय-अमेरिकन राज सुब्रमण्यम यांना अलीकडेच प्रतिष्ठित प्रवासी भारतीय सन्मान पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. हा पुरस्कार भारतीय वंशाच्या आणि भारतीय डायस्पोरा व्यक्तींना भारताने दिलेला सर्वोच्च नागरी सन्मान आहे. प्रवासी निर्बंधांमुळे, सुब्रमण्यम, वय 55, यांनी या वर्षाच्या सुरुवातीला भारतात स्वीकारण्याऐवजी शनिवारी इंडिया हाऊस येथे आयोजित समारंभात अमेरिकेतील भारताचे राजदूत तरनजीत सिंग संधू यांच्याकडून हा पुरस्कार स्वीकारला.

उत्सा पटनाईकची माल्कम अडिसेशिया पुरस्कार 2023 साठी निवड करण्यात आली.

- राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील प्रसिद्ध अर्थशास्त्रज्ञ उत्सा पटनायक यांची प्रतिष्ठित माल्कम अडिसेशिया पुरस्कार 2023 साठी निवड करण्यात आली आहे. हा पुरस्कार दरवर्षी माल्कम आणि एलिझाबेथ अडिसेशिया ट्रस्ट द्वारे प्रदान केला जातो, उत्कृष्ट सामाजिक शास्त्रज्ञांना राष्ट्रीय स्तरावर मान्यता दिली जाते. प्राप्त झालेल्या नामांकनांमधून ज्युरी. पुरस्कार प्राप्तकर्त्याला चेन्नई येथे होणाऱ्या समारंभात प्रशस्तीपत्र आणि ₹2 लाखांचे रोख पारितोषिक दिले जाईल, ज्याची तारीख ट्रस्टकडून लवकरच जाहीर केली जाईल. 2022 मध्ये हा पुरस्कार भारतीय अर्थशास्त्रज्ञ प्रभात पटनायक यांना प्रदान करण्यात आला.

आशा भोसले यांना लता दीनानाथ मंगेशकर पुरस्कार मिळाला.

- लता मंगेशकर यांच्या स्मृतीप्रियर्थ मंगेशकर कुटुंबीय आणि ट्रस्टने स्थापन केलेल्या लता दीनानाथ मंगेशकर पुरस्काराने सुप्रसिद्ध गायिका आशा भोसले यांना सन्मानित करण्यात येणार आहे. 24 एप्रिलला त्यांच्या वडिलांच्या पुण्यतिथीनिमित्त हा पुरस्कार सोहळा होणार आहे. लता मंगेशकर यांची धाकटी बहीण आशा भोसले या पुरस्काराच्या मानकरी असतील.
- मंगेशकर परिवाराने प्रेस नोटनुसार, भारतीय संगीतासाठी वरिष्ठ गजल गायक पंकज उधास को मास्टर दीनानाथ मंगेशकर पुरस्कार; प्रशांत डामले फॅन फाउंडेशन के गौरी थिएटर को वर्षाच्या सर्वोत्कृष्ट नाटकासाठी ("नियम व अति लगू"); सद्गुरु सेवा संघ ट्रस्ट सामाजिक सेवा; ग्रंथाली प्रकाशनाच्या साहित्यात वाग्विलासिनी पुरस्कार; अभिनेता-दिग्दर्शक प्रसाद ओक चित्रपट आणि नाटकासाठी विशेष पुरस्कार आणि विद्या बालन चित्रपटांमध्ये विशेष पुरस्कार प्रदान केला जाईल.

सोनम वांगचुक यांना प्रतिष्ठित संतोक्बा मानवतावादी पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

- सोनम वांगचुक, एक प्रतिष्ठित अभियंता, नवोदित, शिक्षणतज्ज्ञ आणि शाश्वत विकास सुधारणावादी यांना प्रतिष्ठित संतोक्बा मानवतावादी पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. हिरा हस्तकला आणि निर्यातीतील अग्रगण्य कंपनी श्री रामकृष्ण एक्सपोर्ट्स (SRK) आणि तिची परोपकारी शाखा श्री रामकृष्ण नॉलेज फाउंडेशन (SRKKF) यांनी हा पुरस्कार सुरू केला आहे. वांगचुक हे स्टुडंट्स एज्युकेशनल अँड कल्चरल मूव्हमेंट ऑफ लडाख (SECMOL) चे संस्थापक-संचालक आहेत.

फसल विमा योजनेसाठी कर्नाटकला राष्ट्रीय पुरस्कार मिळाला.

- छत्तीसगडमधील राष्ट्रीय परिषदेदरम्यान, कर्नाटकला प्रधानमंत्री फसल विमा योजना (PMFBY) योजना लागू करण्यात आघाडीचे राज्य म्हणून ओळखले गेले. सरकारच्या कृषी विभागाचे सचिव शिवयोगी कलसाड यांनी हा पुरस्कार स्वीकारला. कृषी विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, रु. 2018 पासून प्रलंबित दावे असलेल्या 5.66 लाख शेतकऱ्यांसाठी 687.4 कोटी रुपयांचा निपटारा करण्यात आला आहे.

PM गतिशक्ती राष्ट्रीय मास्टर प्लॅनने सार्वजनिक प्रशासनातील उत्कृष्टतेसाठी पुरस्कार जिंकला.

- 16 व्या नागरी सेवा दिन सोहळ्यात, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 'इनोव्हेशन (केंद्रीय)' श्रेणीतील पीएम गति शक्ती राष्ट्रीय मास्टर प्लॅनला सार्वजनिक प्रशासनातील उत्कृष्टता-2022 पुरस्कार प्रदान केला. लॉजिस्टिक खर्च कमी करण्यासाठी आणि महत्त्वपूर्ण पायाभूत सुविधा प्रकल्पांना सुव्यवस्थित करण्यासाठी ही योजना ऑक्टोबर 2021 मध्ये सुरू करण्यात आली होती. हा पुरस्कार देशाच्या पायाभूत सुविधांमध्ये सुधारणा करण्याच्या दिशेने योजनेच्या नाविन्यपूर्ण दृष्टिकोनाला आणि सार्वजनिक प्रशासनावर त्याचा प्रभाव ओळखतो.

दलाई लामा यांना 64 वर्षांनंतर 1959 चा रॅमन मॅगसेसे पुरस्कार मिळाला.

- 64 वर्षांच्या प्रतिक्षेनंतर, रॅमन मॅगसेसे पुरस्कार प्रतिष्ठानच्या सदस्यांनी वैयक्तिकरित्या दलाई लामा यांना त्यांच्या निवासस्थानी 1959 चा रॅमन मॅगसेसे पुरस्कार प्रदान केला. तिबेटी समुदायाच्या त्यांच्या संस्कृतीचा आणि जीवनपद्धतीचा पाया म्हणून काम करणाऱ्या तिबेटी समुदायाच्या त्यांच्या पवित्र धर्माचे रक्षण करण्यासाठी त्यांच्या साहसी लढ्यासाठी अध्यात्मिक नेत्याला दिलेली ही पहिली आंतरराष्ट्रीय मान्यता होती. फिलिपाइन्समधील रॅमन मॅगसेसे अवॉर्ड फाउंडेशनने ऑगस्ट 1959 मध्ये हा पुरस्कार प्रदान केला.

तेलुगू असोसिएशन ऑफ लंडन पुरस्काराने सर्जन डॉ. रघुराम सन्मानित करण्यात आले.

- प्रख्यात सर्जन डॉ. रघुराम पिल्लरीसेट्टी यांना तेलगू असोसिएशन ऑफ लंडनतर्फे जीवनगौरव पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. हैदराबाद येथे असलेल्या AKIMS-उषालक्ष्मी सेंटर फॉर ब्रेस्ट डिजीजेसचे ते संस्थापक संचालक आहेत. तुलनेने तरुण वय असूनही, डॉ. रघुराम हा पुरस्कार मिळवणाऱ्या मोजक्या लोकांपैकी एक बनले आहेत. हा सन्मान मिळविणारे ते यूकेबाहेर राहणारे एकमेव भारतीय आहेत.

टाटा सन्सचे अध्यक्ष रतन टाटा यांना ऑस्ट्रेलियाचा सर्वोच्च नागरी सन्मान प्रदान करण्यात आला.

- टाटा सन्सचे अध्यक्ष एमेरिटस रतन टाटा यांना ऑर्डर ऑफ ऑस्ट्रेलिया (AO) ने सन्मानित करण्यात आले आहे, जो ऑस्ट्रेलियाचा सर्वोच्च नागरी सन्मान आहे. ऑस्ट्रेलियाचे भारतातील उच्चायुक्त बॅरी ओफेरेल यांनी ही घोषणा केली. भारत आणि ऑस्ट्रेलिया यांच्यातील द्विपक्षीय संबंध मजबूत करण्यासाठी टाटा यांच्या योगदानाबद्दल त्यांना हा पुरस्कार देण्यात आला. टाटा 2022 च्या भारत-ऑस्ट्रेलिया आर्थिक सहकार्य आणि व्यापार कराराचा खंबीर समर्थक आहे आणि टाटा कन्सल्टन्सी सर्व्हिसेस (TCS) कडे जवळपास 17,000 कर्मचाऱ्यांसह ऑस्ट्रेलियातील कोणत्याही भारतीय कंपनीचे सर्वात मोठे कर्मचारी असल्याचे म्हटले जाते.

अॅमेझॉनच्या अॅलेसेन्झा कोरपने गोल्डमन एन्व्हायर्नमेंट प्राइज जिंकला.

- ब्राझीलच्या Amazon मधील अलेसांद्रा कोरप या स्थानिक मुंडुरुकु महिलेला 2023 च्या गोल्डमन पर्यावरण पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे, जो पर्यावरणाच्या रक्षणासाठी तळागाळात काम करणाऱ्या सहा खंडांतील सहा कार्यकर्त्यांच्या प्रयत्नांची कबुली देणारा सन्माननीय पुरस्कार आहे. 1989 मध्ये त्याची स्थापना झाल्यापासून, गोल्डमन पुरस्काराने अशा नेत्यांचा गौरव केला आहे जे स्थानिक उपक्रमांमध्ये सहभागी होतात ज्यामुळे नागरिक किंवा समुदायाच्या सहभागातून सकारात्मक पर्यावरणीय बदल होतात.

शकीराला बिलबोर्डचा उद्घाटक लॅटिन वुमन ऑफ द इयर पुरस्कार मिळाला.

- प्रसिद्ध कोलंबियन गायिका शकीरा हिला बिलबोर्डने आयोजित केलेल्या उद्घाटक लॅटिन विमेन इन म्युझिक गालामध्ये प्रतिष्ठित 'लॅटिन वुमन ऑफ द इयर' पुरस्काराने सन्मानित केले जाईल. तीन दशकांहून अधिक काळ पसरलेल्या तिच्या अपवादात्मक संगीत योगदानामुळे, शकीराला 'लॅटिन संगीताची राणी' म्हणून शीर्षक देण्यात आले आहे. दोन तासांचा हा कार्यक्रम संगीत उद्योगातील प्रमुख लॅटिन महिलांच्या कर्तृत्वाचा उत्सव साजरा करेल आणि आयव्ही क्रीन आणि जॅकलीन ब्रॅकमॉन्टेस यांनी होस्ट केलेल्या मियामीच्या वॉटस्को सेंटरमध्ये रेकॉर्ड केले जाईल.

PGCIL ने CSR कार्यासाठी बल गोल्ड अवॉर्डने सन्मानित केले आहे.

- ग्रीन ऑर्गनायझेशनने पॉवर ग्रिड कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड (PGCIL), भारत सरकारच्या उर्जा मंत्रालयाच्या महारत्न CPSU ला त्यांच्या कॉर्पोरेट सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटी (CSR) कार्यासाठी ग्लोबल गोल्ड पुरस्काराने सन्मानित केले आहे. मियामी, यूएसए येथे आयोजित ग्रीन वर्ल्ड अवॉर्ड्स 2023 समारंभात ही मान्यता देण्यात आली. हा पुरस्कार ओडिशातील कालाहंडी जिल्ह्यातील जयपतना ब्लॉकमधील 10 गावांमध्ये पाणलोट व्यवस्थापन, समुदाय सहभाग आणि चांगल्या पीक व्यवस्थापन पद्धतीद्वारे कृषी उत्पादकता आणि ग्रामीण जीवनमान सुधारण्यासाठी PGCIL च्या प्रयत्नांची ओळख आहे.

नीली बेंदापुडीला इमिग्रंट अचिव्हमेंट अवॉर्ड 2023 मिळाला.

- पेन स्टेट युनिव्हर्सिटीच्या विद्यमान अध्यक्षा नीली बेंदापुडी यांना युनायटेड स्टेट्समधील उच्च शिक्षणातील महत्त्वपूर्ण योगदानाबद्दल इमिग्रंट अचिव्हमेंट अवॉर्ड मिळणार आहे. हा पुरस्कार स्थलांतरितांना ओळखतो ज्यांनी त्यांच्या समुदायांमध्ये आणि व्यवसायांमध्ये महत्त्वपूर्ण योगदान दिले आहे आणि बेंदापुडीचे नाविन्यपूर्ण नेतृत्व आणि शैक्षणिक क्षेत्रातील व्यापक कारकीर्दीमुळे तिला ही प्रतिष्ठित ओळख मिळाली आहे.

68 वा फिल्मफेअर पुरस्कार 2023 घोषित करण्यात आला.

- 27 एप्रिल 2023 रोजी, Hyundai फिल्मफेअर पुरस्कारांची 68 वी आवृत्ती मुंबईतील Jio वर्ल्ड कन्व्हेन्शनल सेंटरमध्ये झाली. या वर्षीचा सोहळा सलमान खान, आयुष्मान खुराना आणि मनीष पॉल यांनी सह-होस्ट केला होता, सलमान खान पहिल्यांदाच या कार्यक्रमासाठी यजमान होता. महाराष्ट्र टुरिझमच्या सहकार्याने हे पुरस्कार प्रदान करण्यात आले.

श्रेणी	विजेते
सर्वोत्कृष्ट चित्रपट	गंगुबाई काठियावाडी
सर्वोत्कृष्ट चित्रपट (समीक्षक)	वाढाई करा
सर्वोत्कृष्ट अभिनेता (पुरुष)	'बधाई दो'साठी राजकुमार राव
सर्वोत्कृष्ट अभिनेता (महिला)	गंगुबाई काठियावाडीसाठी आलिया भट्ट
सर्वोत्कृष्ट अभिनेता (समीक्षक)	वधसाठी संजय मिश्रा
सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री (समीक्षक)	'बधाई दो'साठी भूमि पेडणेकर आणि 'भूल भुलैया २'साठी तब्बू
सर्वोत्कृष्ट दिग्दर्शक	गंगुबाई काठियावाडीसाठी संजय लीला भन्साळी
सहाय्यक भूमिकेतील सर्वोत्कृष्ट अभिनेता (पुरुष)	'जुग जुग जीयो'साठी अनिल कपूर
सहाय्यक भूमिकेतील सर्वोत्कृष्ट अभिनेता (महिला)	बधाई दो साठी शीबा चड्ढा
सर्वोत्कृष्ट संगीत अल्बम	ब्रह्मास्तासाठी प्रीतम: भाग एक - शिव
उत्तम संवाद	गंगुबाई काठियावाडीसाठी प्रकाश कपाडिया आणि उत्कर्षिणी वशिष्ठ
सर्वोत्कृष्ट पटकथा	'बधाई दो'साठी अक्षत घिलडियाल, सुमन अधिकारी आणि हर्षवर्धन कुलकर्णी
सर्वोत्तम कथा	'बधाई दो'साठी अक्षत घिलडियाल आणि सुमन अधिकारी
सर्वोत्कृष्ट पदार्पण (पुरुष)	झुंड यांच्यासाठी अंकुश गेडाम
सर्वोत्कृष्ट पदार्पण (महिला)	अनेक साठी एंड्रिया केविचुसा

श्रेणी	विजेते
सर्वोत्कृष्ट पदार्पण दिग्दर्शक	वधसाठी जसपालसिंग संधू आणि राजीव बर्नवाल
जीवनगौरव पुरस्कार	प्रेम चोप्रा
सर्वोत्कृष्ट गीत	ब्रह्मास्त्र मधील केसरीयासाठी अमिताभ भट्टाचार्य: भाग एक - शिव
सर्वोत्कृष्ट पार्श्वगायक (पुरुष)	ब्रह्मास्त्रमधील केसरीयासाठी अरिजित सिंग: भाग एक - शिव
सर्वोत्कृष्ट पार्श्वगायक (महिला)	जुग जुग जीयो मधील रंगिसारीसाठी कविता सेठ
आगामी संगीत प्रतिभेसाठी आरडी बर्मन पुरस्कार	गंगुबाई काठियावाडीतील ढोलीडासाठी जान्हवी श्रीमानकर
सर्वोत्तम VFX	ब्रह्मास्त्रासाठी डीएनईजी आणि पुन्हा परिभाषित करा: भाग एक - शिव
सर्वोत्तम संपादन	निनाद खानोलकर
सर्वोत्तम पोशाख डिझाइन	गंगुबाई काठियावाडीसाठी शीतल शर्मा
सर्वोत्तम उत्पादन डिझाइन	गंगुबाई काठियावाडीसाठी सुब्रत चक्रवर्ती आणि अमित रे
सर्वोत्तम ध्वनी डिझाइन	ब्रह्मास्त्रसाठी विश्वदीप दीपक चॅटर्जी: भाग एक - शिव
सर्वोत्तम पार्श्वभूमी स्कोअर	गंगुबाई काठियावाडीसाठी संचित बल्हारा आणि अंकित बल्हारा
सर्वोत्कृष्ट नृत्यदिग्दर्शन	गंगुबाई काठियावाडीतील ढोलिडासाठी कृती महेश
सर्वोत्कृष्ट सिनेमॅटोग्राफी	गंगुबाई काठियावाडीसाठी सुदीप चॅटर्जी
सर्वोत्तम कृती	विक्रम वेधसाठी परवेझ शेख

A

सरळ सेवा महापॅक

तलाठी / पोलीस भरती / ग्रामसेवक /
MIDC / MTS / Banking /
आरोग्य भरती पदांसाठी उपयुक्त

आता तयारी झाली एकदम सोपी

Marathi

क्रीडा बातम्या

श्रीलंका आयसीसी क्रिकेट विश्वचषक 2023 साठी थेट पात्र ठरू शकला नाही.

- MRF टायर्स ICC पुरुष क्रिकेट विश्वचषक सुपर लीग टेबलमध्ये आठव्या स्थानावर जाण्याचा श्रीलंकेचा प्रयत्न अयशस्वी ठरला आहे, कारण हॅमिल्टन येथे झालेल्या तिसऱ्या एकदिवसीय सामन्यात त्यांना न्यूझीलंडकडून पराभव पत्करावा लागला. सुपर लीग 2023 क्रिकेट विश्वचषक स्पर्धेसाठी पात्रता स्पर्धा म्हणून वापरली जात आहे, ज्यामध्ये 10 संघ सहभागी होतील. या स्पर्धेत सात संघांनी आधीच आपले स्थान निश्चित केले आहे, परंतु श्रीलंकेचा पराभव म्हणजे ते सुपर लीग क्रमवारीत अव्वल आठव्या बाहेर राहतील आणि पात्रतेसाठी लढत राहणे आवश्यक आहे.

रशियन सुपरस्टार डॅनिल मेदवेदेवने मेडेन मियामी ओपन्स 2023 चे विजेतेपद जिंकले.

- रशियन टेनिस स्टार डॅनिल मेदवेदेवने मियामी ओपन्स 2023 मध्ये जवळून लढलेल्या अंतिम सामन्यात जॅनिक सिनरचा पराभव करून वर्षातील चौथ्या विजेतेपदाचा दावा केला. एकेकाळी जगातील अव्वल क्रमांकाचा खेळाडू असलेल्या मेदवेदेवने आता त्याच्या शेवटच्या पैकी 24 जिंकले आहेत. प्रतिष्ठित मियामी ओपनमधील त्याच्या नवीनतम विजयासह 25 सामने. या विजयामुळे मियामी ओपनमधील त्याचे पहिले विजेतेपद ठरले. मेदवेदेवने या मोसमात प्रभावी फॉर्ममध्ये असलेल्या सिनरला 7-5, 6-3 अशा गुणांसह हरवून त्याचे पाचवे मास्टर्स 1000 आणि एकूण 19वे विजेतेपद पटकावले.

रेड बुलच्या मॅक्स व्हर्स्टेपेनने त्याच्या पहिल्या ऑस्ट्रेलियन ग्रांड प्रीक्स 2023 जिंकले.

- रेड बुलच्या मॅक्स व्हर्स्टेपेनने त्याच्या पहिल्या ऑस्ट्रेलियन ग्रांप्री 2023 वर दावा केला आहे. सात वेळचा विश्वविजेता लुईस हॅमिल्टन, ज्याने त्याच्या मर्सिडीजमध्ये उत्कृष्ट गाडी चालवली, तो दुसरा, तर अँस्टन मार्टिनच्या फर्नांडो अलोन्सोने पोडियमवर तिसरे स्थान पटकावले. केव्हिन मॅग्युसेनच्या हासच्या ढिगाऱ्याने तीन लॉप बाकी असताना शर्यतीत जारी केलेल्या तीन लाल ध्वजांपैकी दुसरा भाग पाडला तेव्हा व्हर्स्टेपेन आठ-सेकंदांच्या आघाडीसह विजयाकडे वाटचाल करत असल्याचे दिसून आले.

भारतीय पुरुष आणि महिलांनी चौथ्या आशियाई खो खो विजेतेपद पटकावले.

- उत्तर-मध्य आसामच्या बक्सा जिल्ह्यातील बोडोलँड टेरिटोरियल रीजन (BTR) मध्ये असलेल्या तामुलपूर येथे झालेल्या चौथ्या आशियाई खो खो चॅम्पियनशिपमध्ये भारत पुरुष आणि महिला दोन्ही गटात विजेते म्हणून उदयास आला. अंतिम फेरीत, भारतीय पुरुष संघाने नेपाळचा 6 पॉईंट्स आणि एका इनिंग फरकाने पराभव केला, तर भारतीय महिला संघाने त्यांच्या नेपाळी प्रतिस्पर्ध्यांना 33 पॉईंट्स आणि एका इनिंग मागे टाकले.

इंडोनेशियन बॅडमिंटनपटू ग्रेगोरिया मारिस्का तुनजुंगने माद्रिद स्पेन मास्टर्स 2023 फायनलमध्ये महिला एकेरी गटात विजय मिळवला.

- इंडोनेशियन बॅडमिंटनपटू ग्रेगोरिया मारिस्का तुनजुंगने माद्रिद स्पेन मास्टर्स 2023 फायनलमध्ये महिला एकेरी गटात विजय मिळवला. तिने भारतातील पीव्ही सिंधूचा पराभव करून तिचे पहिले बीडब्ल्यूएफ वर्ल्ड टूर विजेतेपद आणि आठ सामन्यांमध्ये पीव्ही सिंधूवर पहिला विजय मिळवला. स्पेन मास्टर्स चॅम्पियनशिपचा एक भाग म्हणून ही स्पर्धा 28 मार्च ते 2 एप्रिल 2023 दरम्यान माद्रिद, स्पेनमधील सेंट्रो डेपोर्टिवो म्युनिसिपल गॅलूर येथे झाली. 2023 स्पेन मास्टर्स ही 2023 BWF वर्ल्ड टूरची आठवी स्पर्धा होती.

कॉमनवेल्थ चॅम्पियन वेटलिफ्टर संजिता चानूर NADA ने 4 वर्षांची बंदी घातली आहे.

- दोन वेळा कॉमनवेल्थ गेम्स जिंकणारी भारताची वेटलिफ्टर संजिता चानू हिच्यावर बंदी घातलेल्या औषधांची चाचणी पॉझिटिव्ह आढळल्याने भारताच्या राष्ट्रीय उत्तेजक विरोधी संस्थेने (NADA) तिच्यावर चार वर्षांची बंदी घातली आहे. ही चाचणी सप्टेंबर-ऑक्टोबर 2022 मध्ये गुजरातमध्ये झालेल्या राष्ट्रीय खेळांदरम्यान झाली आणि परिणामांमध्ये जागतिक उत्तेजक विरोधी एजन्सी (WADA) द्वारे प्रतिबंधित अॅनाबॉलिक-अँड्रोजेनिक स्टिरोइड ड्रोस्टॅनोलोनची उपस्थिती दिसून आली.

धोनी, युवराज यांना एमसीसीचे मानद आजीवन सदस्यत्व देण्यात आले.

- MS धोनी, भारतीय क्रिकेट संघाचा माजी कर्णधार ज्याने संघाला T20 आणि एकदिवसीय विश्वचषक आणि 2013 चॅम्पियन्स ट्रॉफीमध्ये विजय मिळवून दिला आणि 2011 च्या एकदिवसीय विश्वचषकात टूर्नामेंटचा सर्वोत्तम खेळाडू युवराज सिंग याच्यासोबतमेरीलेबोन क्रिकेट क्लब (MCC) चे मानद आजीवन सदस्यत्व बहाल करण्यात आलेल्या पाच भारतीयांपैकी. धोनी, जो एक यष्टीरक्षक-फलंदाज देखील होता.

FIFA ने घोषित केले की त्यांनी FIFA U-17 विश्वचषक 2023 चे पेरूचे यजमान हक्क काढून घेतले

- FIFA ने FIFA U-17 विश्वचषक 2023 चे पेरूचे यजमान हक्क काढून घेतल्याची घोषणा केली. FIFA आणि पेरूव्हियन फुटबॉल फेडरेशन (FPF) यांच्यातील व्यापक चर्चेनंतर हा निर्णय घेण्यात आला आहे. पेरूचे यजमान हक्क काढून घेण्याचे कारण लगेच स्पष्ट झाले नाही, परंतु फिफा अधिकाऱ्यांनी अशा मोठ्या स्पर्धेचे आयोजन करण्याच्या गरजा पूर्ण करण्याच्या देशाच्या क्षमतेबद्दल चिंता व्यक्त केली.

न्यूझीलंडची किम कॉटन पुरुषांच्या T20I सामन्यात अंपायर करणारी पहिली महिला पंच बनली.

- 5 एप्रिल रोजी, ड्युनेडिन येथे श्रीलंका आणि न्यूझीलंड यांच्यातील दुसऱ्या T20I सामन्यादरम्यान, किम कॉटन ही दोन पूर्ण-सदस्यीय संघांमधील पुरुषांच्या आंतरराष्ट्रीय सामन्यात मैदानी पंच म्हणून काम करणारी पहिली महिला ठरली आणि इतिहास घडवला. कॉटनने यापूर्वी 54 महिला T20I आणि 24 महिला एकदिवसीय सामने तसेच 2018 ते 2023 या कालावधीत महिला T20 आणि ODI विश्वचषकांमध्ये ऑन-फिल्ड आणि टीव्ही पंच म्हणून काम केले आहे.

ब्राझिलियन दांते अकिरा उवाईने गॅंगवॉन 2024 साठी मेडल डिझाइन स्पर्धा जिंकली.

- ब्राझिलियन कलाकार दांते अकिरा उवाईने हिवाळी युवा ऑलिम्पिक गेम्स गॅंगवॉन 2024 पदक डिझाइन स्पर्धा जिंकली आहे. आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समिती स्पर्धेसाठी सहा आठवडे आणि 3,000 हून अधिक सबमिशननंतर, अकिरा उवाईची निर्मिती - 'अ स्पार्कलिंग फ्यूचर' - ऑलिंपियन लॉरेन रॉस, माजी विजेती झाकेआ पेज, IOC यंग रिपोर्टर्स, यंग लीडर आणि गॅंगवॉन यांच्यासह न्यायाधीशांच्या पॅनेलने निवडली.

फिफा क्रमवारीत भारताचा फुटबॉल संघ 101 वर पोहोचला आहे.

- FIFA च्या ताज्या क्रमवारीनुसार, भारतीय पुरुष फुटबॉल संघ पाच स्थानांनी वर चढला आहे आणि आता तो 101 व्या क्रमांकावर आहे. संघाच्या क्रमवारीतील वरच्या वाटचालीचे श्रेय त्रिदेशीय स्पर्धेत म्यानमार आणि किर्गिझस्तानविरुद्धच्या अलीकडील विजयामुळे दिले जाऊ शकते. त्यांना 8.57 रेटिंग गुण मिळविण्यात मदत केली. गेल्या महिन्यात इंफाळ येथे झालेल्या सामन्यांमध्ये म्यानमार आणि किर्गिस्तानविरुद्ध अनुक्रमे 1-0 आणि 2-0 अशा गुणांसह विजय मिळवण्यात आला. वर्तमान रँकिंग चार्ट हा वर्षातील पहिला आहे, मार्गील 22 डिसेंबर रोजी प्रकाशित केला जात आहे.

डेव्हिड वॉर्नर आयपीएलमध्ये सर्वात जलद 6000 धावा करणारा ठरला आहे.

- गुवाहाटी येथील बरसापारा स्टेडियमवर राजस्थान रॉयल्सविरुद्धच्या सामन्यादरम्यान, दिल्ली कॅपिटल्सचा कर्णधार डेव्हिड वॉर्नर इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) मध्ये सर्वात जलद 6000 धावा करणारा फलंदाज ठरला. रॉयल चॅलेंजर्स बंगळुरूचा विराट कोहली आणि पंजाब किंग्जचा कर्णधार शिखर धवन यांच्यानंतर ही कामगिरी करणारा तो आता तिसरा खेळाडू आहे. हा टप्पा गाठण्यासाठी वॉर्नरला 165 डाव लागले, तर कोहली आणि धवन यांनी अनुक्रमे 188 आणि 199 डावांमध्ये हे लक्ष्य गाठले.

भारतीय ग्रँडमास्टर डी गुकेशने जागतिक बुद्धिबळ आर्मगेडन आशिया आणि ओशनिया स्पर्धेत विजेतेपद पटकावले.

- जागतिक बुद्धिबळ आर्मगेडन आशिया आणि ओशनिया स्पर्धेत, भारतीय ग्रँडमास्टर डी गुकेश, जो किशोरवयीन आहे, त्याने अंतिम फेरीत उझबेकिस्तानच्या माजी जागतिक जलद विजेत्या नोदिरबेक अब्दुसतोरोव्हाचा पराभव करून मोठा पराभव केला. चढ-उतारांनी भरलेल्या थरारक शिखर लढतीत गुकेश विजेता म्हणून उदयास आला.

शाकिब आणि इशिमवे यांनी मार्च 2023 साठी ICC प्लेयर ऑफ द मंथ पुरस्कार जिंकले.

- ICC ने मार्च 2023 साठी ICC प्लेयर ऑफ द मंथ पुरस्कार विजेते जाहीर केले आहेत, बांगलादेशच्या शाकीब अल हसनला ICC पुरूष खेळाडू म्हणून निवडण्यात आले आहे, तर रवांडाच्या हेन्रिएट इशिमवेची ICC महिला खेळाडू म्हणून निवड करण्यात आली आहे. प्लेअर ऑफ द मंथचा पुरस्कार जिंकण्याची शाकिबची ही दुसरी वेळ आहे, त्याचा पहिला विजय जुलै 2021 मध्ये होता.

- शाकिब अल हसन या अनुभवी अष्टपैलू खेळाडूला त्याच्या उत्कृष्ट कामगिरीमुळे मार्च 2023 साठी प्रतिष्ठित ICC पुरूष खेळाडूचा महिना पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. ICC ने रवांडाच्या हेन्रिएट इशिमवे हिला मार्च 2023 साठी ICC महिला खेळाडू म्हणून घोषित केले आहे. इशिमवेने PNG मधील सिबोना जिमी आणि रविनी ओआ यांच्यासह इतर प्रबळ दावेदारांना मागे टाकून पुरस्कार जिंकला. अवघ्या 19 वर्षांच्या इशिमवेने रवांडासाठी जवळपास 50 टी-20 सामने खेळले आहेत आणि मार्चमध्ये तिचे अष्टपैलू कौशल्य दाखवले आहे.

कागिसो रबाडा आयपीएलमध्ये सर्वात जलद 100 विकेट घेणारा खेळाडू ठरला आहे.

- IS बिंद्रा स्टेडियमवर पंजाब किंग्ज आणि गुजरात टायटन्स यांच्यातील सामन्यादरम्यान, कागिसो रबाडाने इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) मध्ये 100 वी विकेट घेऊन एक महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला. खेळल्या गेलेल्या सामन्यांच्या बाबतीत हा टप्पा गाठणारा तो सर्वात वेगवान गोलंदाज ठरला आणि त्याने 64व्या आयपीएल सामन्यात हा टप्पा पूर्ण केला.

IPL मध्ये सर्वात जलद 100 विकेट्स

गोलंदाज	मॅचेस	तारीख
कागिसो रबाडा	64	13 एप्रिल 2023
लसिथ मलिंगा	70	18 मे 2013
भुवनेश्वर कुमार	81	17 एप्रिल 2017
राशिद खान	83	23 एप्रिल 2022
अमित मिश्रा	83	10 मे 2014
आशिष नेहरा	83	05 एप्रिल 2017
युझवेंद्र चहल	84	04 मे 2019

आशियाई कुस्ती स्पर्धा 2023 मध्ये अमन सेहरावतने भारताचे पहिले सुवर्णपदक जिंकले.

- फ्रीस्टाईल कुस्तीपटू अमन सेहरावतने आशियाई कुस्ती चॅम्पियनशिप 2023 मध्ये पुरुषांच्या 57 किलो फ्री स्टाईल प्रकारात भारताचे पहिले सुवर्णपदक जिंकले. भारताने 14 पदके (एक सुवर्ण, तीन रौप्य आणि 10 कांस्य) जिंकली आहेत आणि एकूण पदकतालिकेत 7व्या क्रमांकावर आहे. पदकतालिकेत कझाकस्तान अव्वल, त्यानंतर जपान आणि इराणचा क्रमांक लागतो.

Medals for India:

Category	Name	Medal
Men's freestyle	Aman Sehrawat (57kg)	Gold
	Deepak Mirka (79kg) & Anirudh Gulia (125 kg)	Bronze
Men's Greco-Roman wrestling	Rupin Gahlawat (55kg)	Silver
	Neeraj Chhikara (63 kg)	
	Vikas Dalal (72 kg)	Bronze
		Sunil Kumar (87kg)
Women's Wrestling	Antim Panghal (53kg)	Silver
	Nisha Dahiya (68kg)	
	Anshu Malik (57kg)	Bronze
	Sonam Malik (62kg)	
	Reetika Hooda (72kg)	
		Priya Malik (76kg)

हरमनप्रीत कौर आणि सूर्यकुमार यादव यांची 2022 ची विस्डेन T20I खेळाडू म्हणून निवड झाली.

- सूर्यकुमार यादव आणि हरमनप्रीत कौर या भारतीय जोडीने विस्डेन अल्मनॅकचा जागतिक पुरस्कार मिळविल्यानंतर त्यांच्या उत्कृष्ट मुकुटात आणखी एक वाढ झाली आहे. सूर्यकुमारने विस्डेन अल्मनॅकच्या आघाडीच्या T20I क्रिकेटपटूचा मान पटकावला तर हरमनप्रीत कौर ही वर्षातील सर्वोत्तम क्रिकेटपटूचा पुरस्कार जिंकणारी पहिली भारतीय महिला ठरली.

बोस्टन मॅरेथॉनमध्ये केनियाचे चेबेट, ओबिरीचे वर्चस्व आहे.

- केनियाच्या इव्हान्स चेबेटने शेवटची रेषा ओलांडली आणि बोस्टन, मॅसेच्युसेट्स येथे 127 व्या बोस्टन मॅरेथॉनमध्ये व्यावसायिक पुरुष विभागात प्रथम स्थान मिळविले. इव्हान्स चेबेट आणि हेलन ओबिरी यांनी बोस्टन मॅरेथॉनमध्ये पुरुष आणि महिलांच्या शर्यतींमध्ये विजय मिळवून लांब पल्ल्याच्या धावण्याच्या शोपीसच्या 127 व्या आवृत्तीत सलग तिसरे केनियन दुहेरी पूर्ण केले. चेबेटने 2 तास 5 मिनिट 54 सेकंदात पूर्ण केले, टांझानियाचा गॅब्रिएल गेय 2:06:04 मध्ये दुसरा आणि चेबेटचा प्रशिक्षण भागीदार आणि सहकारी केनियाचा बेन्सन किप्रुटो 2:06:04 मध्ये तिसरा राहिला.

ओडिशाचे भुवनेश्वर जूनमध्ये 2023 इंटरकॉन्टिनेंटल कपचे आयोजन करणार आहे.

- 9 ते 18 जून या कालावधीत भुवनेश्वर येथे चार संघांचा आंतरखंडीय फुटबॉल चषक होणार आहे. या स्पर्धेची ही तिसरी आवृत्ती असेल आणि याआधीचे दोन सामने मुंबई (2018) आणि अहमदाबाद (2019) येथे आयोजित करण्यात आले होते. या स्पर्धेत यजमान भारतासह लेबनॉन, मंगोलिया आणि वानुआतु यांचा समावेश असेल. भारतीय पुरुष राष्ट्रीय संघ यापूर्वी कधीही मंगोलिया आणि वानुआतुविरुद्ध खेळला नव्हता. लेबनॉनविरुद्ध यजमानांच्या नावावर सहा सामने खेळण्याचा विक्रम आहे.

गॅरी बॅलेन्स यांनी सर्व प्रकारच्या क्रिकेटमधून निवृत्ती घेतली.

- डावखुरा फलंदाज गॅरी बॅलेन्सने सर्व प्रकारच्या क्रिकेटमधून निवृत्ती जाहीर केली आहे. त्याने सुरुवातीला झिम्बाब्वेसाठी पदार्पण केले आणि दोन वर्षांच्या कराराखाली तो खेळले. नंतर तो इंग्लंडकडून खेळला आणि 23 कसोटी सामन्यांमध्ये दिसले. याव्यतिरिक्त, त्याने झिम्बाब्वेसाठी एक कसोटी, एक T20I आणि पाच एकदिवसीय सामने खेळले, ज्या दरम्यान त्याने वेस्ट इंडिजविरुद्ध 137 धावांसह पाच कसोटी शतके झळकावली.

FIFA ने 20 वर्षांखालील फुटबॉल विश्वचषकाच्या यजमानपदासाठी अर्जेन्टिनाची निवड केली आहे.

- इंडोनेशियाकडून यजमानपदाचे हक्क काढून घेत FIFA ने 20 वर्षांखालील फुटबॉल विश्वचषकाच्या यजमानपदासाठी अर्जेन्टिनाची निवड केली आहे. राज्यपालांनी इस्त्रायलच्या संघाचे यजमानपद नाकारल्यामुळे इंडोनेशियाच्या फुटबॉल संघटनेने बाली येथे होणारा डॉ रद्द केल्यानंतर हा निर्णय घेण्यात आला.

डेव्हिड वॉर्नर आयपीएलमध्ये सर्वाधिक कॅचन करणारा परदेशी कर्णधार बनला.

- डेव्हिड वॉर्नर इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) इतिहासातील सर्वात जास्त कॅच केलेला परदेशी कर्णधार बनला जेव्हा तो दिल्लीतील आयपीएल 2023 च्या खेळादरम्यान कोलकाता नाइट रायडर्स विरुद्ध दिल्ली कॅपिटल्ससाठी नाणेफेकसाठी बाहेर पडला. 36 वर्षीय वॉर्नरने आयपीएलमध्ये कर्णधार म्हणून 75 व्या स्थानासह देशबांधव अँडम गिलख्रिस्टला मागे टाकले.

सचिन तेंडुलकर, ब्रायन लारा नावाच्या गेट्सचे अनावरण करण्यात आले.

- मास्टर ब्लास्टर सचिन तेंडुलकर यावर्षी 24 एप्रिल रोजी 50 वर्षांचा झाला आहे आणि त्याच्या सन्मानार्थ ऑस्ट्रेलियातील प्रतिष्ठित सिडनी क्रिकेट ग्राउंडने त्याच्या नावाच्या गेट्सच्या संचाचे अनावरण केले आहे. त्याच्यासोबत, SCG ने आणखी एक क्रिकेटपटू ब्रायन लारा यांचे नाव देखील जोडले आहे, जो सचिन तेंडुलकरसोबत हा सन्मान सामायिक करणार आहे. तेंडुलकरचा 50 वा वाढदिवस आणि लाराच्या 30 व्या वर्धापन दिनानिमित्त SCG येथे गेटचे अनावरण करण्यात आले, ज्यात त्याने जानेवारी 1993 मध्ये खेळल्या गेलेल्या कसोटीत शतक झळकावले होते. या नवीन सन्मानाने, दोन्ही दिग्गज महान डोनाल्डच्या लीगमध्ये सामील होतील.

ओडिशा FC ने बेंगळूरु FC वर 2-1 असा विजय मिळवून हिरो सुपर कप 2023 जिंकला.

- वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालयाच्या मते, जागतिक बँकेच्या लॉजिस्टिक परफॉर्मन्स इंडेक्स 2023 च्या 7 व्या आवृत्तीमध्ये भारताच्या क्रमवारीत 6 स्थानांनी सुधारणा झाली आहे आणि ते आता 139 देशांमध्ये 38 व्या स्थानावर आहे. मंत्रालयाने पुढे सांगितले की भारताने 6 पैकी 4 एलपीआय निर्देशकांमध्ये लक्षणीय प्रगती दर्शविली आहे.

ब्रिटिश F4 चॅम्पियनशिपमध्ये पोडियमवर पूर्ण करणारा जडेन पॅरिएट पहिला भारतीय ठरला.

- अर्जेटी मोटरस्पोर्टचे प्रतिनिधीत्व करणाऱ्या तरुण भारतीय रेसिंग टॅलेंट जडेन पॅरिएटने डोनिंगटन पार्क येथे आयोजित ROKiT ब्रिटिश F4 चॅम्पियनशिपच्या पहिल्या फेरीत पोडियम स्थान मिळवून आपले अपवादात्मक कौशल्य दाखवले आहे. 2017 मध्ये कुश मैनीच्या पराक्रमानंतर Tatuus F4 कारमध्ये आंतरराष्ट्रीय पोडियम मिळवणारा तो दुसरा भारतीय रेसर ठरला आहे.

पुस्तके आणि लेखक बातम्या

नंदिनी दास यांचे "कोर्टिंग इंडिया: इंग्लंड, मुघल इंडिया अँड द ओरिजिन ऑफ एम्पायर" हे पुस्तक प्रकाशित झाले.

- "कोर्टिंग इंडिया: इंग्लंड, मुघल इंडिया अँड द ओरिजिन ऑफ एम्पायर" हे लिहणारे विद्यापीठातील इंग्रजी साहित्याच्या प्राध्यापिका नंदिनी दास यांनी लिहिलेले पुस्तक आहे. हे पुस्तक सुरुवातीच्या आधुनिक काळातील इंग्लंड आणि मुघल भारत यांच्यातील गुंतागुंतीचे संबंध यात दर्शविण्यात आले आहे.

पियुष बेबले यांनी लिहिलेले "गांधी: सियासत और संप्रदायिकता" हे नवीन पुस्तक प्रकाशित झाले.

- गांधी: सियासत और सांप्रदायिकता नावाचे हिंदीतील एक नवीन पुस्तक पत्रकार-लेखक पियुष बाबले यांनी लिहिलेले आहे, जे सध्या मध्य प्रदेश काँग्रेसच्या मीडिया विभागाचे प्रमुख आहेत. त्यांनी डॉ. आंबेडकरांच्या पाकिस्तान ऑर द पार्टीशन ऑफ इंडिया या पुस्तकातील उतारा आणि इतर स्तोतांचा हवाला दिला आणि "1947 मध्ये भारताच्या फाळणीपर्यंतच्या घडामोडींचा संदर्भ देण्यासाठी महात्मा गांधी फाळणीसाठी जबाबदार असल्याचा हिंदू उजव्या विचारसरणीने पसरवलेला भ्रम दूर करण्याचा दावा केला.

पट्टाभी राम आणि सब्यसाची डॅश यांनी "द ग्रेट बँक रॉबरी: एनपीए, स्कॅम अँड फ्युचर रेग्युलेशन" नावाचे नवीन पुस्तक सह-लेखन केले आहे.

- पट्टाभी राम आणि सब्यसाची डॅश यांनी "द ग्रेट बँक रॉबरी: एनपीए, स्कॅम अँड फ्युचर रेग्युलेशन" नावाचे एक नवीन पुस्तक सह-लेखन केले आहे ज्यात भारताच्या स्वातंत्र्यानंतर (1947) 11 घोट्यांच्या चर्चा केली आहे. हे पुस्तक रुपा पब्लिकेशन इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेडने प्रकाशित केले आहे.

स्टेट बँक ऑफ इंडियाने आपले कॉफी टेबल बुक "द बँकर टू एव्हरी इंडियन" लॉन्च केले.

- मुंबई (महाराष्ट्र) येथे मुख्यालय असलेल्या स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) ने "द बँकर टू एव्हरी इंडियन" हे कॉफी टेबल बुक लॉन्च केल्याची घोषणा केली जी भारतीय स्वातंत्र्याची 75 वर्षे साजरी करते आणि 1955 मध्ये स्थापन झालेल्या SBI चा 200 वर्षांचा इतिहास साजरे करते. कॉफी टेबल बुकमध्ये बँकेच्या स्वातंत्र्यापासूनच्या इतिहासाचा तपशील देण्यात आला आहे.

सचिन तेंडुलकरच्या 50 व्या जन्मानिमित्त 'सचिन@50 - सेलिब्रेटिंग अ मेस्ट्रो' या नवीन पुस्तकाचे अनावरण करण्यात आले.

- प्रसिद्ध क्रीडा इतिहासकार आणि लोकप्रिय टीव्ही शो होस्ट बोरिया मजुमदार यांनी महान क्रिकेटपटू सचिन तेंडुलकरच्या 50 व्या वाढदिवसानिमित्त 'सचिन@50 - सेलिब्रेटिंग अ मेस्ट्रो' या नवीन पुस्तकाचे अनावरण केले. गुलजार यांनी लिहिलेल्या विशेष बँक कव्हर नोटसह पुस्तकाची संकल्पनात्मक रचना आणि क्युरेटिंग मजुमदार यांनी केली आहे. तेंडुलकरच्या 50 व्या वाढदिवसादिवशी हे अधिकृतपणे प्रसिद्ध केले जाईल, जो 24 एप्रिल 2023 रोजी येतो. या पुस्तकात सचिनच्या किशोरवयीन पदार्पणापासून सुरू झालेल्या यशापर्यंतच्या प्रवासाचा समावेश आहे, जेथे 1989 मध्ये पाकिस्तानमध्ये झालेल्या रक्तरंजित घटनेनंतर तो जागतिक स्तरावर ओळखला गेला. ते कसे हायलाइट करते. खेळाच्या सीमा ओलांडून तो महान फलंदाजी संवेदना बनला.

टेनिस दिग्गज जयदीप मुखर्जी यांनी त्यांचे आत्मचरित्र "क्रॉसकोर्ट" लॉन्च केले.

- प्रसिद्ध टेनिसपटू जयदीप मुखर्जी यांनी रमेश कृष्णन आणि सोमदेव देववर्मन यांसारख्या प्रख्यात भारतीय टेनिसपटूंच्या उपस्थितीत "क्रॉसकोर्ट" नावाचे त्यांचे आत्मचरित्र लॉन्च केले. हे पुस्तक मुखर्जी यांच्या प्रवासाचे वर्णन करते आणि एक यशस्वी टेनिसपटू म्हणून त्यांच्या जीवनाची माहिती देते. "क्रॉसकोर्ट" फक्त टेनिसबद्दल नाही तर त्याच्या वैयक्तिक जीवनातील विविध पैलूंचा समावेश आहे.

सचिन तेंडुलकरच्या 50 व्या जन्मानिमित्त 'सचिन@50 - सेलिब्रेटिंग अ मेस्ट्रो' या नवीन पुस्तकाचे अनावरण करण्यात आले.

- प्रसिद्ध क्रीडा इतिहासकार आणि लोकप्रिय टीव्ही शो होस्ट बोरिया मजुमदार यांनी महान क्रिकेटपटू सचिन तेंडुलकरच्या 50 व्या वाढदिवसानिमित्त 'सचिन@50 - सेलिब्रेटिंग अ मेस्ट्रो' या नवीन पुस्तकाचे अनावरण केले. गुलजार यांनी लिहिलेल्या विशेष बँक कव्हर नोटसह पुस्तकाची संकल्पनात्मक रचना आणि क्युरेटिंग मजुमदार यांनी केली आहे. तेंडुलकरच्या 50 व्या वाढदिवसादिवशी

हे अधिकृतपणे प्रसिद्ध केले जाईल, जो 24 एप्रिल 2023 रोजी येतो. या पुस्तकात सचिनच्या किशोरवयीन पदार्पणापासून सुरू झालेल्या यशापर्यंतच्या प्रवासाचा समावेश आहे, जेथे 1989 मध्ये पाकिस्तानमध्ये झालेल्या रक्तरंजित घटनेनंतर तो जागतिक स्तरावर ओळखला गेला. ते कसे हायलाइट करते. खेळाच्या सीमा ओलांडून तो महान फलंदाजी संवेदना बनला.

टेनिस दिग्गज जयदीप मुखर्जी यांनी त्यांचे आत्मचरित्र "क्रॉसकोर्ट" लॉन्च केले.

- प्रसिद्ध टेनिसपटू जयदीप मुखर्जी यांनी रमेश कृष्णन आणि सोमदेव देववर्मन यांसारख्या प्रख्यात भारतीय टेनिसपटूंच्या उपस्थितीत "क्रॉसकोर्ट" नावाचे त्यांचे आत्मचरित्र लॉन्च केले. हे पुस्तक मुखर्जी यांच्या प्रवासाचे वर्णन करते आणि एक यशस्वी टेनिसपटू म्हणून त्यांच्या जीवनाची माहिती देते. "क्रॉसकोर्ट" फक्त टेनिसबद्दल नाही तर त्याच्या वैयक्तिक जीवनातील विविध पैलूंचा समावेश आहे.

अमिताव घोष यांचे नवीन नॉन-फिक्शन पुस्तक 'स्मोक अँड अँशेस' जुलै 2023 मध्ये रिलीज होणार आहे.

- 15 जुलै रोजी, हार्वर्ड कॉलेज फोर्थ इस्टेट अमिताव घोष यांचे "स्मोक अँड अँशेस: अ रायटर्स जर्नी थ्रू ओपियम हिडन हिस्ट्रीज" हे पुस्तक प्रकाशित करेल. हे पुस्तक एक संस्मरण, प्रवासवर्णन आणि अफूच्या आर्थिक आणि सांस्कृतिक इतिहासात खोल डोकावणारा एक संयोजन आहे. एकंदरीत, "स्मोक अँड अँशेस" इतिहास आणि समाजावर अफूच्या प्रभावाच्या लपलेल्या आणि अनेकदा दुर्लक्षित केलेल्या पैलूंचा शोध घेते.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 'सौराष्ट्र-तमिळ संगमप्रशस्ती' या पुस्तकाचे प्रकाशन केले.

- 'सौराष्ट्र तमिळ संगम' कार्यक्रमाच्या शेवटी, भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी सोमनाथ संस्कृत विद्यापीठाने लिहिलेल्या 'सौराष्ट्र तमिळ संगम प्रशस्ती' या पुस्तकाचे प्रकाशन केले. अनेक शतकांपूर्वी सौराष्ट्र प्रदेशातून तामिळनाडूमध्ये अनेक लोक स्थलांतरित झाल्यामुळे हा संगम गुजरात आणि तामिळनाडू यांच्यातील सांस्कृतिक आणि ऐतिहासिक संबंध साजरा करतो. पंतप्रधान कार्यालयाने दिलेल्या निवेदानानुसार, सौराष्ट्र तमिळ संगम कार्यक्रमामुळे सौराष्ट्रीय तमिळनाडू यांच्या पूर्वजांच्या मुळाशी पुन्हा जोडण्याची परवानगी मिळाली.

अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी 'रिफ्लेक्शन्स' लॉन्च केले.

- केंद्रीय अर्थ आणि कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्री, निर्मला सीतारामन यांनी मुंबईत "रिफ्लेक्शन्स" नावाच्या पुस्तकाचे प्रकाशन केले. पुस्तकाचे लेखक नारायणन वाघुल हे सुप्रसिद्ध बँकर आहेत आणि ते अनेक दशकांतील भारताच्या आर्थिक परिदृश्यातील त्यांच्या अनुभवांची तपशीलवार माहिती देते. सीतारामन यांनी वाघुल यांचे नेतृत्व गुण आणि बँकिंगमधील व्यापक अनुभव तसेच मार्गदर्शक नेत्यांच्या योगदानाबद्दल त्यांचे कौतुक केले

संरक्षण बातम्या

व्हाईस अँडमिरल संजय जसजित सिंग हे नौदलाचे नवे उपप्रमुख आहेत.

- 2 एप्रिल रोजी, व्हाईस-अँडमिरल संजय जसजित सिंग यांनी भारतीय नौदलातील उच्च-स्तरीय बदलांच्या मालिकेचा भाग म्हणून नौदल कर्मचारी (VCNS) चे उप-प्रमुख पद स्वीकारले. व्हाईस अँडमिरल सिंग यांनी पुण्यातील राष्ट्रीय संरक्षण अकादमीमधून पदवी प्राप्त केली आणि 1986 मध्ये भारतीय नौदलाच्या कार्यकारी शाखेत रुजू झाले. त्यांच्या 37 वर्षांच्या कारकिर्दीत त्यांनी विविध प्रकारच्या जहाजांवर काम केले आहे आणि सहाय्यक नौदल प्रमुख (CSNCO) यासह अनेक नेतृत्वाची भूमिका बजावली आहे.

10वा भारतीय-श्रीलंका द्विपक्षीय सागरी सराव SLINEX-2023 सुरू झाला.

- भारत आणि श्रीलंका यांच्यातील 10 व्या वार्षिक SLINEX-2023 द्विपक्षीय सागरी सराव कोलंबो, श्रीलंकेत सुरू झाला आहे. हा व्यायाम हार्बर फेज आणि सी फेज अशा दोन टप्प्यात विभागला गेला आहे, प्रत्येक तीन दिवस चालतो. भारतीय नौदलाचे प्रतिनिधित्व INS किल्लान आणि INS सावित्री करतात, तर श्रीलंकेच्या नौदलाचे प्रतिनिधित्व SLNS विजयबाहू आणि SLNS समुद्रा करतात. याशिवाय, या सरावात भारतीय नौदलाचे चेतक हेलिकॉप्टर आणि डॉर्नियर मेरीटाईम पेट्रोल एअरक्राफ्ट तसेच श्रीलंका हवाई दलाच्या डॉर्नियर आणि BEL 412 हेलिकॉप्टरचाही सहभाग आहे. या सरावात दोन्ही नौदलाचे विशेष दल एकत्र काम करणार आहेत.

शीनू झावर या TiE राजस्थानच्या पहिल्या महिला अध्यक्ष झाल्या आहेत.

- Indus Entrepreneurs (TiE) राजस्थानने 2023 ते 2025 या दोन वर्षांच्या कालावधीसाठी डॉ. शीनू झावर यांची नवीन अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली आहे. हा एक ऐतिहासिक क्षण आहे कारण डॉ. शीनू झावर या 21 वर्षांत हे पद भूषवणाऱ्या पहिल्या महिला ठरल्या आहेत. TiE राजस्थानचा वर्षाचा इतिहास. तिने डॉ. रवी मोदानी यांच्याकडून पदभार स्वीकारला, जे 2021 पासून या प्रकरणाचे प्रभावीपणे नेतृत्व करत होते. TiE राजस्थान हा TiE ग्लोबल चा एक भाग आहे आणि 2021 मध्ये तो सर्वोत्कृष्ट अध्याय म्हणून ओळखला गेला. 2002 मध्ये त्याची स्थापना झाल्यापासून, TiE राजस्थान राजस्थान राज्यात एक अग्रणी आहे.

अमेरिका आणि भारतीय हवाई दल 'कोप इंडिया' लढाऊ प्रशिक्षण सरावात सहभागी होणार आहेत.

- पुढील आठवड्यात, भारताचे सुखोई-30, जे रशियामध्ये बनलेले आहेत, 'कोप इंडिया' नावाच्या सरावात सहभागी होतील ज्यात अमेरिकन F-15 स्ट्राइक ईगल लढाऊ विमानांसह डॉगफाइटिंगचा समावेश आहे. कोविड-19 महामारीमुळे हा सराव पुढे ढकलण्यात आला होता आणि चार वर्षांच्या अंतरानंतर तो होत आहे.
- आगामी कोप इंडिया या युद्ध खेळांच्या मालिकेत भारताचे सुखोई-३०एमकेआय लढाऊ विमान यूएस वायुसेनेच्या एफ-15 स्ट्राइक ईगल लढाऊ विमानांसह डॉगफाइटमध्ये सहभागी होणार आहे. कोविड-19 महामारीमुळे पुढे ढकलण्यात आलेला हा सराव चार वर्षांच्या अंतरानंतर होणार आहे.

अंदमान आणि निकोबार कमांडने मोठ्या प्रमाणावर संयुक्त लष्करी सराव 'कवच' आयोजित केला आहे.

- 5 एप्रिल, 2023 रोजी, अंदमान आणि निकोबार कमांड, जे भारताचे एकमेव त्रि-सेवा युनिट आहे, ने 'कवच' नावाचा एक सहयोगी लष्करी कवायत आयोजित केला. सैनिकांनी उभयचर लॉडिंग, एअर लॉडिंग ऑपरेशन्स, हेलिबॉर्न ऑपरेशन्स आणि स्पेशल फोर्स कमांडोजचा वेगवान समावेश यासारखे अनेक सराव केले.

भारतीय राफेल नाटो सहयोगी देशांसोबत फ्रेंच लष्करी सरावात सहभागी होणार आहे.

- भारतीय हवाई दलाची राफेल लढाऊ विमाने फ्रान्समध्ये होणाऱ्या लष्करी सरावात सहभागी होणार आहेत ज्यात हजारो नाटो सैनिकांचा समावेश आहे. ओरियन 23 मध्ये भाग घेण्यासाठी जेट्स एप्रिलच्या मध्यात फ्रान्समध्ये येण्याची अपेक्षा आहे, एक मोठ्या प्रमाणात युद्ध खेळ ज्यामध्ये जमिनीवरील सैन्य, युद्धनौका, विमानवाहू वाहक आणि लढाऊ विमाने यासारख्या अनेक आयामांचा समावेश आहे. फेब्रुवारीमध्ये सुरू झालेला हा सराव मे महिन्याच्या सुरुवातीला संपणार आहे.

INS विक्रांतला त्याची 'ओरिजिनल' 1961 ची बेल परत मिळाली.

- INS विक्रांत या भारतातील पहिल्या स्वदेशी विमानवाहू जहाजाला 1961 मध्ये कार्यान्वित झालेल्या त्याच नावाच्या पहिल्या वाहकाकडून मूळ घंटाच्या रूपात विशेष भेट देण्यात आली होती. ही बेल नुकतेच निवृत्त झालेले व्हाईस अँडमिरल एस.एन. घोरमाडे यांनी दिली होती. आयएनएस विक्रांतने वर्तमान आणि भविष्यातील अधिकारी आणि खलाशांना युद्धनौकेच्या महत्त्वपूर्ण इतिहासाबद्दल प्रेरित करण्यासाठी वाहकावर मूळ बेल प्रदर्शित करणे अपेक्षित आहे. 1961 मध्ये, भारताने HMS हर्क्युलस ही ब्रिटिश विमानवाहू युद्धनौका ताब्यात घेतल्यानंतर पहिल्या INS विक्रांत वाहकावर ही बेल बसवण्यात आली आणि तिचे नाव बदलले

12 एप्रिल 2023 रोजी, संरक्षण मंत्रालयाने (वित्त) संरक्षण वित्त आणि अर्थशास्त्रावरील आंतरराष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन केले होते.

- 12 एप्रिल 2023 रोजी, संरक्षण मंत्रालयाने (अर्थ) संरक्षण वित्त आणि अर्थशास्त्र या विषयावरील आंतरराष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन भारत आणि इतर दोन्ही देशांतील प्रमुख धोरणकर्ते, शिक्षणतज्ज्ञ आणि सरकारी अधिकारी यांच्यात चर्चा आणि भागीदारी सुलभ करण्याच्या उद्देशाने केले होते. 12 एप्रिल रोजी, 2023 मध्ये, संरक्षण मंत्रालयाने (अर्थ) संरक्षण वित्त आणि अर्थशास्त्र या विषयावरील आंतरराष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन केले होते, ज्याचे उद्दिष्ट भारत आणि इतर दोन्ही देशांतील प्रमुख धोरणकर्ते, शिक्षणतज्ज्ञ आणि सरकारी अधिकारी यांच्यात चर्चा आणि भागीदारी सुलभ करण्यासाठी होते.

चीनच्या वाढत्या खंबीरपणाला तोंड देण्यासाठी संयुक्त कवायतीमध्ये 18,000 सैनिक सहभागी झाले.

- फिलीपिन्स आणि युनायटेड स्टेट्सने त्यांचा आतापर्यंतचा सर्वात मोठा संयुक्त लष्करी सराव सुरू केला आहे, ज्याला बालिकाटन म्हणतात, ज्यामध्ये या प्रदेशात चीनच्या वाढत्या ठामपणाला तोंड देण्यासाठी सुमारे 18,000 सैनिकांचा समावेश आहे. वार्षिक कवायती, ज्यात दक्षिण चीन समुद्रात थेट-अग्नी सराव समाविष्ट आहे, प्रथमच अध्यक्ष फर्डिनांड मार्कोस यांच्या नेतृत्वाखाली आयोजित केले जात आहेत, जे अमेरिकेशी संबंध मजबूत करण्याचा प्रयत्न करित आहेत. फिलीपिन्सच्या लुझोन बेटावर लष्करी हेलिकॉप्टर उतरणे आणि उभयचर सैन्याने बेट पुन्हा ताब्यात घेणे या युक्तींचा समावेश आहे.

यूके आणि भारत यांनी मेरीटाइम इलेक्ट्रिक प्रोपल्शन सिस्टम्सवर तांत्रिक सहकार्यावर चर्चा केली.

- भारतीय युद्धनौकांच्या भविष्यातील गरजा पूर्ण करण्यासाठी युके आणि भारत सागरी विद्युत प्रणोदन प्रणालीवरील तांत्रिक कौशल्य आणि अनुभव सामायिक करण्यावर चर्चा करत आहेत. यूकेचे संरक्षण कर्मचारी चीफ अँडमिरल सर टोनी रडाकिन यांनी सांगितले की, दोन्ही राष्ट्रे लॉजिस्टिक, तंत्रज्ञान आणि माहितीच्या देवाणघेवाणीमध्ये वाढत्या सहकार्याचा शोध घेत आहेत आणि प्रशिक्षण कराराच्या संदर्भातही चर्चा करत आहेत ज्यामुळे त्यांच्या सशस्त्र दलांना समान नैतिकता सामायिक करता येईल.

विंग कमांडर दीपिका मिश्रा शौर्य पुरस्कार प्राप्त करणारी पहिली IAF महिला अधिकारी आहे.

- शौर्य पदक मिळवणारी पहिली महिला हवाई दल अधिकारी म्हणून विंग कमांडर दीपिका मिश्राने इतिहास रचला आहे. त्यांना मागील वर्षी स्वातंत्र्यदिनी भारताच्या राष्ट्रपतींच्या हस्ते शौर्यासाठी वायु सेवा पदक प्रदान करण्यात आले होते आणि अलीकडेच नवी दिल्ली येथे झालेल्या एका समारंभात भारतीय वायुसेनेच्या एअर चीफ मार्शलकडून त्यांना हा पुरस्कार मिळाला होता.

2023 लॉकड शील्ड्स सायबर-संरक्षण सराव टॅलिनमध्ये नाटोद्वारे आयोजित करण्यात आले.

- नॉर्थ अटलांटिक ट्रीटी ऑर्गनायझेशन (NATO) सहयोगी आणि भागीदारांसह - 38 देशांतील 3000 हून अधिक सहभागींनी - Tallinn (एस्टोनिया) मधील NATO सहकारी सायबर डिफेन्स सेंटर ऑफ एक्सलन्सद्वारे आयोजित "लॉक शील्ड्स" या वार्षिक सराव 2023 च्या आवृत्तीत भाग घेतला. "लॉक शील्ड्स" हा जगातील सर्वात मोठा सायबर संरक्षण सराव आहे. हे 18 एप्रिल 2023 रोजी सुरू झाले आणि रीअल-टाइम हल्ल्यांपासून संगणक प्रणालीचे संरक्षण करणे आणि गंभीर परिस्थितीत सामरिक आणि धोरणात्मक निर्णयांचे अनुकरण करणे समाविष्ट आहे.

सुदानमधून भारतीयांना बाहेर काढण्यासाठी ऑपरेशन कावेरी सुरू करण्यात आले.

- अशांतताग्रस्त सुदानमधून आपल्या नागरिकांना बाहेर काढण्यासाठी भारताने ऑपरेशन कावेरी सुरू केले. परराष्ट्र मंत्री एस जयशंकर यांच्या ट्विटनुसार, ऑपरेशन सध्या प्रगतीपथावर आहे आणि सुमारे 500 भारतीय आधीच पोर्ट सुदान येथे पोहोचले आहेत.

मुख्य मुद्दे:

- ऑपरेशन कावेरी हे भारताने आपले नागरिक आणि मित्र राष्ट्रांच्या नागरिकांना युद्ध क्षेत्रातून सोडवण्यासाठी सुरू केलेले नवीनतम निर्वासन ऑपरेशन आहे.
- सुदानमध्ये अडकलेल्या भारतीयांना सुरक्षित बाहेर काढण्यासाठी परराष्ट्र मंत्रालयाने दोन C-130s विमाने आणि INS सुमेधाची स्टँडबाय स्थिती जाहीर केली होती.
- अधिकृत आकडेवारी सांगते की सुदानमध्ये अंदाजे 4,000 भारतीय आहेत.

सुदानमधून भारतीयांना बाहेर काढण्यासाठी ऑपरेशन कावेरी सुरू करण्यात आले.

- अशांतताग्रस्त सुदानमधून आपल्या नागरिकांना बाहेर काढण्यासाठी भारताने ऑपरेशन कावेरी सुरू केले. परराष्ट्र मंत्री एस जयशंकर यांच्या ट्विटनुसार, ऑपरेशन सध्या प्रगतीपथावर आहे आणि सुमारे 500 भारतीय आधीच पोर्ट सुदान येथे पोहोचले आहेत. ऑपरेशन कावेरी हे भारताने आपले नागरिक आणि मित्र राष्ट्रांच्या नागरिकांना युद्ध क्षेत्रातून सोडवण्यासाठी सुरू केलेले नवीनतम निर्वासन ऑपरेशन आहे.
- सुदानमध्ये अडकलेल्या भारतीयांना सुरक्षित बाहेर काढण्यासाठी परराष्ट्र मंत्रालयाने दोन C-130s विमाने आणि INS सुमेधाची स्टँडबाय स्थिती जाहीर केली होती.

अजय वॉरिअर या संयुक्त लष्करी सरावाची 7 वी आवृत्ती सध्या युनायटेड किंगडममधील सॅलिस्बरी प्लेन्स येथे सुरू आहे.

- संयुक्त लष्करी सराव "अजय वॉरिअर-23" ची 7 वी आवृत्ती सध्या 27 एप्रिल ते 11 मे 2023 या कालावधीत युनायटेड किंगडममधील सॅलिस्बरी प्लेन्स येथे सुरू आहे. युनायटेड किंगडम आणि भारत यांच्यातील पर्यायी युनायटेड किंगडमसह हा द्विवार्षिक प्रशिक्षण कार्यक्रम, आणि शेवटची आवृत्ती चौबटिया, उत्तराखंड येथे ऑक्टोबर 2021 मध्ये आयोजित करण्यात आली होती.

महत्वाचे दिवस

दरवर्षी जागतिक ऑटिझम जागरूकता दिवस 2 एप्रिल रोजी साजरा करण्यात आला.

- ऑटिझम स्पीक्स, ऑटिझम असलेल्या व्यक्तींसाठी वकिली करणारी संस्था आहे, 2 एप्रिल रोजी जागतिक ऑटिझम जागरूकता दिवसापासून सुरू होणारा जागतिक ऑटिझम महिना दर एप्रिलमध्ये साजरा करते. या वर्षी या दिवसाचा 16 वा वर्धापन दिन आहे, ज्याला संयुक्त राष्ट्रांनी मान्यता दिली आहे आणि ऑटिझम असलेल्या लोकांच्या हक्कांसाठी जागरूकता आणि वकिलीचा प्रचार करणे हे उद्दिष्ट आहे. ऑटिझम ही एक अशी स्थिती आहे जी सहसा बालपणापासून सुरू होते आणि प्रौढत्वापर्यंत चालू राहू शकते.
- Contribution of Autistic Individuals at Home, at Work, in the Arts, and Policymaking ही दरवर्षी जागतिक ऑटिझम जागरूकता दिवस 2023 ची थीम आहे.

भारत सरकार अंधत्वाची कारणे आणि प्रतिबंध याबाबत जागरूकता निर्माण करण्यासाठी दरवर्षी 1 ते 7 एप्रिल दरम्यान अंधत्व प्रतिबंध सप्ताहाचे आयोजन करते.

- भारत सरकार अंधत्वाची कारणे आणि प्रतिबंध याबाबत जागरूकता निर्माण करण्यासाठी दरवर्षी 1 ते 7 एप्रिल दरम्यान अंधत्व प्रतिबंध सप्ताहाचे आयोजन करते . वार्षिक कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट दृष्टिदोष असलेल्या व्यक्तींना आधार देणे आणि नेत्र निगा सेवांमध्ये प्रवेशास प्रोत्साहन देणे हा आहे. भारत सरकार अंधत्वास कारणीभूत असलेल्या अनेक घटकांवर प्रकाश टाकण्यासाठी अनेक कार्यक्रमांचे आयोजन करते.

आंतरराष्ट्रीय खाण जागरूकता दिवस 4 एप्रिल रोजी साजरा करण्यात आला.

- स्फोटक खाणींच्या धोक्यांबद्दल जागरूकता निर्माण करणे आणि त्या नष्ट करण्याच्या उद्देशाने प्रयत्नांना पाठिंबा निर्माण करणे या उद्देशाने दरवर्षी 4 एप्रिल रोजी, जग खाण कृतीत जागृती आणि मदतीचा आंतरराष्ट्रीय दिवस पाळतो. UN माइन अॅक्शन सर्व्हिस (UNMAS) खाण कृती समुदायाचे नेतृत्व करते, जी खाण कारवाईची उद्दिष्टे साध्य करण्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावते.

राष्ट्रीय सागरी दिवस 05 एप्रिल रोजी साजरा करण्यात आला.

- भारतात, राष्ट्रीय सागरी सप्ताह 30 मार्च रोजी सुरू होतो आणि 5 एप्रिल रोजी राष्ट्रीय सागरी दिन साजरा करण्यात येतो. या वर्षी या कार्यक्रमाचा 60 वा वर्धापनदिन आहे, ज्याचा उद्देश सागरी उद्योगात भारताचे महत्त्वपूर्ण योगदान आणि त्याचा इतिहास म्हणून ओळखणे आहे. समुद्रपर्यटन करणारे राष्ट्र. राष्ट्रीय सागरी दिन भारताच्या सागरी वारसा आणि देशाच्या अर्थव्यवस्थेला पाठिंबा देण्यासाठी सध्याच्या भूमिकेबद्दल जागरूकता वाढविण्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतो. Amrit Kaal in Shipping ही या दिनाची थीम आहे.

शांतता वाढवण्यासाठी 5 एप्रिल रोजी आंतरराष्ट्रीय विवेक दिवस साजरा केला जातो.

- शांतता वाढवण्यासाठी 5 एप्रिल रोजी आंतरराष्ट्रीय विवेक दिवस साजरा केला जातो. प्रामाणिक जीवन जगण्यासाठी, एखाद्याने मानवी हक्क आणि प्रतिष्ठेचा आदर केला पाहिजे तसेच इतर सजीवांचे संरक्षण केले पाहिजे. आंतरराष्ट्रीय विवेक दिन हा तुलनेने नवीन साजरा केला जातो, जो 2019 मध्ये युनायटेड नेशन्स जनरल असेंब्लीद्वारे स्थापित केला गेला आहे. हा दिवस दरवर्षी 5 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो आणि विवेकाचे महत्त्व आणि वैयक्तिक निर्णय घेण्यामध्ये त्याची भूमिका याबद्दल जागरूकता वाढवणे हा आहे.

विकास आणि शांततेसाठी आंतरराष्ट्रीय क्रीडा दिन 06 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो.

- 6 एप्रिल रोजी, जगभरातील आपल्या वैयक्तिक जीवनात आणि समुदायांमध्ये क्रीडा आणि शारीरिक क्रियाकलापांचे महत्त्व ओळखण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय क्रीडा दिन विकास आणि शांतता (IDSDP) साजरा केला जातो. खेळ आपल्या समाजात आपल्याला शारीरिकदृष्ट्या सक्रिय ठेवून, स्पर्धला चालना देऊन आणि आपला एकंदर फिटनेस सुधारण्यासाठी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतात. खेळांमध्ये भाग घेतल्याने आत्मविश्वास वाढू शकतो आणि जीवनाचे मौल्यवान धडे मिळू शकतात.

जागतिक आरोग्य दिन 7 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो.

- दरवर्षी 7 एप्रिल रोजी जागतिक आरोग्य दिन जगभरातील लोकांवर परिणाम करणाऱ्या विशिष्ट आरोग्य समस्यांकडे जागतिक लक्ष वेधण्यासाठी साजरा केला जातो. 1948 मध्ये जागतिक आरोग्य संघटनेच्या (WHO) स्थापना दिनासोबत हा दिवस देखील महत्त्वाचा आहे. या वर्षी WHO चा 75 वा वर्धापन दिन आहे. दरवर्षी, WHO जागतिक आरोग्य दिनासाठी एक थीम निवडते आणि या समस्येबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी विविध उपक्रम आणि कार्यक्रम आयोजित केले जातात. सरकार, संस्था आणि व्यक्तींना जागतिक आरोग्य आणि कल्याण सुधारण्यासाठी कृती करण्यास प्रोत्साहित करणे हा यामागचा उद्देश आहे.

जागतिक होमिओपॅथी दिन 10 एप्रिल रोजी साजरा करण्यात आला.

- होमिओपॅथीचे संस्थापक आणि जर्मन वैद्य सॅम्युअल हॅनेमन यांच्या जयंतीनिमित्त दरवर्षी 10 एप्रिल रोजी जागतिक होमिओपॅथी दिन साजरा केला जातो. हा दिवस आरोग्य सेवेच्या क्षेत्रात होमिओपॅथीच्या अमूल्य योगदानाची ओळख करून देण्यासाठी समर्पित आहे. यंदा सॅम्युअल हॅनेमन यांची 268 वी जयंती आहे.
- जागतिक होमिओपॅथी दिन 2023 ची थीम वन हेल्थ वन फॅमिली ही आहे.

राष्ट्रीय सुरक्षित मातृत्व दिवस 2023 11 एप्रिल रोजी साजरा करण्यात आला.

- योग्य आरोग्य सेवेबद्दल जागरूकता वाढवून माता आणि गरोदर मातांचे कल्याण आणि सुरक्षितता वाढवण्याच्या उद्देशाने दरवर्षी 11 एप्रिल रोजी राष्ट्रीय सुरक्षित मातृत्व दिवस साजरा केल्या जातो. भारत सरकारने सुरू केलेल्या या उपक्रमाचा उद्देश माता आणि नवजात मृत्यूची संख्या कमी करणे आहे. भूतकाळात, भारताला प्रसूतीसाठी सर्वात धोकादायक देशांपैकी एक म्हणून ओळखले जात होते, जे जगभरातील सर्व मातृ मृत्यूंपैकी 15% साठी जबाबदार होते.

आंतरराष्ट्रीय मानव अंतराळ उड्डाण दिन 12 एप्रिल रोजी साजरा करण्यात आला.

- मानवी अंतराळ संशोधनाच्या सुरुवातीच्या स्मरणार्थ आणि बाह्य अवकाशाचा शांततापूर्ण वापर साध्य करण्यासाठी अंतराळ विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाच्या महत्त्वपूर्ण योगदानाची कबुली देण्यासाठी दरवर्षी 12 एप्रिल रोजी आंतरराष्ट्रीय मानवी अंतराळ उड्डाण दिन म्हणून सारा केल्या जातो. संयुक्त राष्ट्रांच्या आमसभेने 7 एप्रिल 2011 रोजी एक ठराव संमत केला, ज्यामध्ये 12 एप्रिल हा आंतरराष्ट्रीय मानव अंतराळ उड्डाण दिन म्हणून साजरा करण्याचे निश्चित केले.

जालियनवाला बाग हत्याकांडाची 104 वी जयंती 13 एप्रिल 2023 रोजी साजरी केल्या गेली.

- 13 एप्रिल 1919 रोजी पंजाबमधील अमृतसर येथे जालियनवाला बाग हत्याकांड घडले, जी एक दुःखद घटना म्हणून स्मरणात आहे आणि ब्रिटिश वसाहती काळात भारतीय लोकांवर झालेल्या अत्याचाराचे प्रतीक आहे. या हत्याकांडाने भारताच्या स्वातंत्र्याच्या लढ्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली, कारण त्यामुळे स्वराज्य मिळवण्याचा आणि ब्रिटीशांच्या ताब्यापासून मुक्त होण्याचा देशाचा निर्धार वाढला.

भारत 14 एप्रिल 2023 रोजी डॉ. भीमराव रामजी आंबेडकर यांची 132 वी जयंती साजरी करत आहे.

- भारत 14 एप्रिल 2023 रोजी डॉ. भीमराव रामजी आंबेडकर यांची 132 वी जयंती आंबेडकर जयंती म्हणून साजरी करत आहे. आंबेडकरांचे जीवन आणि वारसा लक्षात ठेवण्याची आणि साजरी करण्याची आणि त्यांनी त्यांच्या संपूर्ण कारकिर्दीत चॅम्पियन केलेल्या सामाजिक न्याय आणि समानतेच्या तत्वांप्रती आमची बांधिलकी नूतनीकरण करण्याची ही संधी आहे. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या बद्दल माहिती मिळवण्यासाठी खाली दिलेल्या लिंक वर क्लिक करा.

Dr. Babasaheb Ambedkar Jayanti 2023

जागतिक चागस रोग दिवस 14 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो.

- दरवर्षी 14 एप्रिल रोजी जागतिक चागस रोग दिवस पाळला जातो ज्यामुळे गंभीर हृदय आणि पाचन समस्या उद्भवू शकतात अशा जीवघेण्या आजाराबद्दल जागरूकता निर्माण केली जाते. हा रोग, ज्याला अमेरिकन ट्रायपॅनोसोमियासिस, सायलेंट डिसीज किंवा सायलेन्स डिसीज असेही म्हणतात, हा ट्रायपॅनोसोमा कूझी परजीवीमुळे होतो, जो ट्रायटोमाइन बग द्वारे मानवांमध्ये प्रसारित होतो.

वर्ल्ड आर्ट डे 15 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो.

- UNESCO च्या जनरल कॉन्फरन्सने सर्जनशीलता, सांस्कृतिक विविधता आणि माहितीची देवाणघेवाण करण्यासाठी कलेचे महत्त्व ओळखून लिओनार्डो दा विंची यांच्या वाढदिवसानिमित्त 15 एप्रिल हा जागतिक कला दिवस म्हणून घोषित केला. कलेने नेहमीच नवनिर्मितीला प्रोत्साहन दिले आहे आणि जगभरातील व्यक्तींमध्ये चर्चा सुरू केली आहे. तथापि, कलात्मक स्वातंत्र्य जपण्यासाठी, कलाकारांना समर्थन आणि संरक्षण देणाऱ्या परिस्थितीचे रक्षण करणे महत्त्वाचे आहे. हा उत्सव दरवर्षी कलेचा विकास, वितरण आणि आनंद घेण्यासाठी प्रोत्साहित करण्याची संधी आहे.

जागतिक आवाज दिन 16 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक आवाज दिन (WVD) हा आपल्या दैनंदिन जीवनात मानवी आवाजाचे महत्त्व ओळखण्यासाठी आणि त्याची प्रशंसा करण्यासाठी दरवर्षी 16 एप्रिल रोजी साजरा केला जाणारा आंतरराष्ट्रीय कार्यक्रम आहे. प्रभावी संप्रेषण हे निरोगी आणि चांगले कार्य करणाऱ्या आवाजावर अवलंबून असते. WVD चा उद्देश आवाज-संबंधित समस्या टाळण्यासाठी, कलात्मक आवाजाचे प्रशिक्षण, खराब झालेल्या किंवा असामान्य आवाजांचे पुनर्वसन आणि आवाजाचे कार्य आणि अनुप्रयोग यावर संशोधन करण्याच्या महत्त्वाबद्दल जागतिक जागरूकता वाढवणे आहे.

16 एप्रिल रोजी सेव्ह द एलिफंट डे 2023 साजरा केला जातो.

- दरवर्षी 16 एप्रिल रोजी, जगभरातील लोक हत्ती वाचवा दिवस साजरा करतात, ज्याचा उद्देश हत्तींना भेडसावणाऱ्या समस्यांबद्दल जागरूकता वाढवणे आणि या भव्य प्राण्यांचे संरक्षण करण्यासाठी प्रयत्नांना प्रेरणा देणे हा आहे. हा दिवस हत्तींचे महत्त्व, त्यांच्यासमोर येणारी आव्हाने आणि त्यांच्या अस्तित्वाचे रक्षण करण्यासाठी केलेल्या कृतींवर प्रकाश टाकण्याची संधी देतो.

जागतिक हिमोफिलिया दिवस 17 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक हिमोफिलिया दिन दरवर्षी 17 एप्रिल रोजी जागतिक हिमोफिलिया फेडरेशनची स्थापना करणाऱ्या फ्रँक श्रबेल यांच्या जयंतीनिमित्त साजरा केला जातो. हिमोफिलिया आणि इतर रक्तस्त्राव विकारांबद्दल जागरूकता वाढवणे आणि माहिती देणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे. हिमोफिलिया ही एक दुर्मिळ वैद्यकीय स्थिती आहे जिथे रक्त गोठण्यास विशिष्ट घटकांच्या कमतरतेमुळे योग्यरित्या गुठळ्या होऊ शकत नाहीत. यामुळे दीर्घकाळापर्यंत रक्तस्त्राव होतो, जो काही परिस्थितींमध्ये धोकादायक आणि जीवघेणा असू शकतो.
- जागतिक हिमोफिलिया दिन 2023 ची थीम "Access for All: Partnership, Policy, Progress – Engaging Governments to Integrate Inherited Bleeding Disorders into National Policy" ही आहे.

जागतिक वारसा दिवस 18 एप्रिल रोजी साजरा करण्यात आला.

- 18 एप्रिल हा जागतिक वारसा दिन साजरा केला जातो, ज्याला स्मारके आणि स्थळांसाठी आंतरराष्ट्रीय दिवस म्हणूनही संबोधले जाते. ऐतिहासिक वास्तू, खुणा आणि पुरातत्वीय स्थानांसह सांस्कृतिक वारशाचे रक्षण करण्याच्या महत्त्वाविषयी जागरूकता निर्माण करणे आणि विविध जागतिक वारसा साजरा करणे हा या दिवसाचा मुख्य उद्देश आहे. या दिवसाचा उद्देश सांस्कृतिक वारसा जतन करण्याच्या मूल्याची ओळख वाढवणे आणि व्यक्तींना जागतिक वारशाच्या बहुविधतेचे कौतुक करण्यासाठी प्रोत्साहित करणे आणि त्याचे संवर्धन आणि संरक्षणामध्ये सक्रियपणे सहभाग घेणे आहे.

जागतिक यकृत दिन 19 एप्रिल रोजी जगभरात साजरा केला जातो.

- यकृताशी संबंधित आजारांबाबत जनजागृती करण्यासाठी 19 एप्रिल रोजी जागतिक यकृत दिन पाळला जातो. यकृत हा मानवी शरीरातील सर्वात जटिल अवयवांपैकी एक आहे. हे आपल्या शरीराची प्रतिकारशक्ती, पचन आणि चयापचय मध्ये महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावते. शिवाय, ते विषारी पदार्थांचे गाळण्याचे काम देखील करते, जीवनसत्त्वे आणि खनिजे साठवते आणि पित्त तयार करते, इतर कार्यांसह. यकृताच्या आरोग्याला चालना देण्यासाठी आणि यकृताच्या आजारांपासून बचाव करण्यासाठी या दिवशी जगभरात विविध जागरूकता मोहिमा, शैक्षणिक कार्यक्रम आणि आरोग्य उपक्रम आयोजित केले जाण्याची शक्यता आहे.
- Be vigilant, do a regular liver check-up, fatty liver can affect anyone ही जागतिक यकृत दिन 2023 ची थीम आहे.

20 एप्रिल रोजी चीनी भाषा दिन साजरा केला जातो.

- सांस्कृतिक विविधतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि संस्थेतील सर्व सहा अधिकृत भाषांच्या वापरस प्रोत्साहन देण्यासाठी संयुक्त राष्ट्र भाषा दिवस साजरे करते. चीनी भाषा दिन 24 सौर शब्दांपैकी 6 तारखेला साजरा केला जातो, ज्याला गुयू म्हणतात, जो सामान्यतः ग्रेगोरियन कॅलेंडरमध्ये 20 एप्रिलच्या आसपास येतो. हा दिवस चीनी पात्रांचा शोध लावणारा कांग्जी आणि देवता आणि भूतांच्या आक्रोशात आणि बाजरीच्या पावसात पात्रे निर्माण करण्याच्या त्याच्या आख्यायिकेचा सन्मान करण्यासाठी समर्पित आहे.

राष्ट्रीय नागरी सेवा दिवस 21 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो.

- भारतामध्ये, 21 एप्रिल हा राष्ट्रीय नागरी सेवा दिवस म्हणून साजरा केला जातो, राष्ट्राच्या प्रगती आणि उन्नतीमध्ये नागरी सेवकांनी बजावलेल्या महत्त्वपूर्ण भूमिकेची ओळख आणि प्रशंसा करण्यासाठी. हा दिवस नागरी सेवकांनी समाजासाठी केलेल्या योगदानाबद्दल कृतज्ञता व्यक्त करण्याची संधी देतो.

22 एप्रिल रोजी आंतरराष्ट्रीय मातृ वसुंधरा दिन साजरा केला जातो.

- बोलिव्हिया राज्याने प्रस्तावित केलेल्या आणि 50 हून अधिक सदस्य देशांनी समर्थित केलेल्या ठरावानंतर, 22 एप्रिल 2009 रोजी संयुक्त राष्ट्रसंघाद्वारे आंतरराष्ट्रीय मंदर वर्ध दिवस सुरू करण्यात आला. "मंदर अर्थ" हा शब्द मानव, इतर सजीव प्रजाती आणि आपण सर्व राहतो त्या ग्रहामध्ये असलेल्या परस्परावलंबनावर जोर देण्यासाठी वापरला जातो.

पृथ्वी दिन 22 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो.

- पृथ्वी दिन दरवर्षी 22 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो. प्रदूषण, हवामान बदल आणि पर्यावरणाला हानी पोहोचवणाऱ्या आणि आपल्या ग्रहाचे अस्तित्व धोक्यात आणणाऱ्या इतर परिस्थितींबाबत वेगाने वाढणाऱ्या पातळीबद्दल जागरूकता निर्माण करणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे. वृक्ष लागवड, पुनर्वापर मोहीम, स्वच्छता मोहीम आणि पर्यावरण शिक्षण कार्यक्रम यासारख्या विविध उपक्रमांद्वारे हा दिवस साजरा केला जातो.

21 एप्रिल रोजी जागतिक सर्जनशीलता आणि नवोन्मेष दिन साजरा केला जातो.

- मानवी विकासात नावीन्य आणि सर्जनशीलता या महत्त्वाच्या भूमिकेबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी दरवर्षी 21 एप्रिल रोजी जागतिक सर्जनशीलता आणि नवोन्मेष दिन साजरा केला जातो. सर्जनशीलता म्हणजे कल्पनाशक्ती, विचार आणि कौशल्यांचा वापर नवीन कल्पना तयार करण्यासाठी, तर नवकल्पना ही विद्यमान कल्पना सुधारण्यासाठी किंवा नवीन उत्पादने विकसित करण्यासाठी सर्जनशीलता, ज्ञान आणि कौशल्ये वापरण्याची प्रक्रिया आहे.

दरवर्षी 23 एप्रिल रोजी जागतिक पुस्तक आणि कॉपीराइट दिन साजरा केल्या जातो.

- दरवर्षी 23 एप्रिल रोजी जागतिक पुस्तक आणि कॉपीराइट दिन पाळला जातो, विशेषतः तरुण पिढीमध्ये पुस्तक वाचनाला प्रोत्साहन देण्यासाठी. युनायटेड नेशन्स एज्युकेशनल, सायंटिफिक अँड कल्चरल ऑर्गनायझेशन (UNESCO) ने विविध स्त्रोतांकडून माहितीच्या अत्याधिक उपलब्धतेमुळे वाचनाला दिलेले कमी झालेले महत्त्व रोखण्याच्या उद्देशाने हा कार्यक्रम सुरू केला.

बहुपक्षीयता आणि शांततेसाठी मुत्सद्दीपणाचा आंतरराष्ट्रीय दिवस दरवर्षी 24 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो.

- बहुपक्षीयता आणि शांततेसाठी मुत्सद्दीपणाचा आंतरराष्ट्रीय दिवस दरवर्षी 24 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो. जागतिक आव्हाने आणि संघर्षांचे निराकरण करण्यासाठी बहुपक्षीयता आणि मुत्सद्दीगिरीच्या तत्वांना प्रोत्साहन देणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे.
- बहुपक्षीयता हे आंतरराष्ट्रीय संबंधांचे एक तत्वज्ञान किंवा दृष्टीकोन आहे जे जागतिक समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी आणि समान उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी अनेक देश आणि आंतरराष्ट्रीय संस्थांमधील सहकार्य आणि समन्वयाच्या गरजेवर जोर देते.

जागतिक लसीकरण सप्ताह 24 ते 30 एप्रिल 2023 दरम्यान साजरा करण्यात येणार आहे.

- एप्रिलच्या शेवटच्या आठवड्यात साजरा केला जाणारा जागतिक लसीकरण सप्ताह, लस-प्रतिबंधक रोगांपासून लोकांचे संरक्षण करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या सामूहिक कृतींवर प्रकाश टाकण्याचा उद्देश आहे. लसीकरणाच्या फायद्यांविषयी जागरूकता वाढवणे आणि लोकांना लसीकरणासाठी प्रोत्साहित करणे हा या सप्ताहाचा उद्देश आहे.

भारत 24 एप्रिल हा राष्ट्रीय पंचायती राज दिवस म्हणून साजरा करतो.

- भारत सरकार, मध्य प्रदेश सरकारच्या सहकार्याने, 24 एप्रिल 2023 रोजी मध्य प्रदेशातील रीवा येथे राष्ट्रीय पंचायती राज दिन साजरा करणार आहे. हा कार्यक्रम आज्ञादी का अमृत महोत्सव (AKAM) – समावेशी विकास (समावेशक विकास) मोहिमेचा एक भाग आहे, ज्याचा उद्देश लोककेंद्रित योजनांच्या संपृक्ततेमध्ये लोकांचा सहभाग साजरा करणे हा आहे. पंतप्रधान प्रमुख पाहुणे असतील आणि देशभरातील पंचायती राज संस्थांचे निवडून आलेले प्रतिनिधी आणि कार्यकर्ते तसेच विशेष ग्रामसभाना संबोधित करतील.

दरवर्षी 23 एप्रिल रोजी, जागतिक इंग्रजी दिवस साजरा केल्या जातो.

- दरवर्षी 23 एप्रिल रोजी जागतिक इंग्रजी दिन हा जगातील सर्वात सामान्यपणे बोलल्या जाणाऱ्या भाषेचा सन्मान करण्याचा एक मार्ग म्हणून साजरा केला जातो. या वर्षी देखील जागतिक इंग्रजी दिन 2023 23 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो. हा प्रसंग इंग्रजी भाषेचे महत्त्व आणि प्रभाव आणि आंतरराष्ट्रीय संप्रेषण आणि आकलनाला चालना देण्यासाठी तिची भूमिका मान्य करतो.
- जागतिक इंग्रजी दिवस 2023 ची थीम "इंग्रजी एक जागतिक भाषा म्हणून: संस्कृतींना जोडणे, जगाला जोडणे ही आहे.

दरवर्षी जागतिक मलेरिया दिवस 25 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक मलेरिया दिन (WMD) हा दरवर्षी 25 एप्रिल रोजी साजरा केला जाणारा आंतरराष्ट्रीय पाळला जातो आणि मलेरिया नियंत्रित करण्यासाठी जागतिक प्रयत्नांना मान्यता देतो. जागतिक मलेरिया दिनाचे उद्दिष्ट मलेरियाच्या विनाशकारी प्रभावाबद्दल जागरूकता वाढवणे आणि स्थानिक देशांमध्ये मलेरिया नियंत्रण आणि प्रतिबंध कार्यक्रमांसाठी संसाधने आणि समर्थन एकत्रित करणे हे आहे.

दरवर्षी 25 एप्रिल रोजी, आंतरराष्ट्रीय प्रतिनिधी दिन साजरा केल्या जातो.

- दरवर्षी 25 एप्रिल रोजी, आंतरराष्ट्रीय प्रतिनिधी दिन पाळला जातो जे प्रतिनिधी संयुक्त राष्ट्रांचा (UN) अविभाज्य भाग आहेत. हे प्रतिनिधी त्यांच्या संबंधित सरकारांचे प्रतिनिधित्व करतात आणि जागतिक आव्हानांना तोंड देण्यासाठी आणि बहुपक्षीय सहकार्य साध्य करण्यासाठी UN च्या चौकटीत एकत्र काम करण्यासाठी समर्पित आहेत. या प्रतिनिधींच्या प्रयत्नांशिवाय आणि योगदानाशिवाय, UN प्रभावीपणे कार्य करू शकणार नाही.

दरवर्षी 24 एप्रिल रोजी जागतिक प्रयोगशाळा प्राण्यांसाठी दिवस साजरा केला जातो.

- 24 एप्रिल रोजी प्रयोगशाळेतील प्राण्यांसाठी जागतिक दिवस प्रयोगशाळांमधील प्राण्यांच्या दुःखाचा अंत करण्यासाठी आणि त्यांच्या जागी प्रगत वैज्ञानिक गैर-प्राणी तंत्रांचा सल्ला देतो. जैववैद्यकीय संशोधनासाठी प्रयोगशाळेतील प्राण्यांचा उपयोग सौंदर्यप्रसाधन उद्योगात, रोगांची कारणे, निदान आणि उपचार शोधण्यासाठी केला जातो. चार दशकांहून अधिक काळापूर्वी नॅशनल अँटी-व्हिडिओसेक्शन सोसायटीने (NAVS) या दिवसाची स्थापना केली होती आणि तेव्हापासून या मोहिमेला प्रचंड लोकप्रियता आणि असंख्य समर्थक मिळाले आहेत.

दरवर्षी जागतिक बौद्धिक संपदा दिवस 26 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो.

- पेटंट, कॉपीराइट, ट्रेडमार्क आणि डिझाईन्सचा आपल्या दैनंदिन जीवनावर होणाऱ्या प्रभावाविषयी जागरूकता वाढवण्याच्या उद्देशाने 26 एप्रिल रोजी जागतिक बौद्धिक संपदा दिवस साजरा केला जातो. बौद्धिक संपदा (IP) अधिकारांचा उद्देश जगभरातील नावीन्य आणि सर्जनशीलतेला प्रोत्साहन देणे हा आहे
- जागतिक बौद्धिक संपदा दिवस 2023 ची थीम Women and IP: Accelerating Innovation and Creativity ही आहे.

आंतरराष्ट्रीय चेरनोबिल आपत्ती स्मरण दिन 26 एप्रिल रोजी साजरा केला.

- आंतरराष्ट्रीय चेरनोबिल आपत्ती स्मरण दिन दरवर्षी 26 एप्रिल रोजी, ज्यांनी आपले प्राण गमावले त्यांच्या स्मरणार्थ आणि सन्मानार्थ साजरा केला जातो. खाली आपत्तीबद्दल काही प्रमुख तथ्ये आहेत. व्लादिमीर लेनिन न्यूक्लियर पॉवर प्लांट, औपचारिकपणे व्लादिमीर लेनिन अणुऊर्जा प्रकल्प म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या चेरनोबिल अणुऊर्जा प्रकल्पात सिस्टीम चाचणीतील बिघाडाचा अनुभव आला त्या दुःखद दिवसाशी तो चिरंतन संबंधित असेल.

28 एप्रिल रोजी जागतिक सुरक्षा आणि आरोग्य दिन 2023 रोजी साजरा केला जातो.

- 28 एप्रिल हा जागतिक सुरक्षा आणि आरोग्य दिन 2023 रोजी साजरा केला जातो, ज्याचा उद्देश व्यावसायिक धोके, आजार आणि अपघातांपासून कामगारांचे संरक्षण करण्याच्या महत्त्वाबाबत जागरूकता वाढवणे. हा प्रसंग व्यक्ती आणि संस्थांना कामाच्या ठिकाणी असलेल्या वातावरणाचा प्रचार करण्याची संधी देतो जे कामगारांचे कल्याण आणि सुरक्षिततेला अत्यंत महत्त्व देते.

जागतिक नृत्य दिवस 29 एप्रिल रोजी साजरा करण्यात आला.

- जागतिक नृत्य दिवस, जो दरवर्षी 29 एप्रिल रोजी येतो, हा नृत्याचा वार्षिक उत्सव आहे ज्याचा उद्देश जगभरातील विविध संस्कृती आणि समाजांमध्ये त्याच्या महत्त्वाबद्दल जागरूकता वाढवणे आहे. आंतरराष्ट्रीय नृत्य दिवस म्हणूनही ओळखला जाणारा हा कार्यक्रम, समकालीन बॅलेचे जनक म्हणून ओळखले जाणारे फ्रेंच नृत्यांगना आणि बॅले प्रशिक्षक जीन-जॉर्जेस नोव्हेर यांच्या जयंतीनिमित्त सन्मानित केले जाते आणि या कलात्मक अभिव्यक्तीच्या जाहिरातीस प्रोत्साहन देते.

30 एप्रिल रोजी आंतरराष्ट्रीय जाझ दिवस 2023 साजरा केला जातो.

- युनायटेड नेशन्स एज्युकेशनल, सायंटिफिक अँड कल्चरल ऑर्गनायझेशन (UNESCO) ने जॅझकडे लक्ष वेधण्यासाठी आणि राजनयिक पद्धतीने जगभरातील लोकांना एकत्र आणण्याच्या क्षमतेकडे लक्ष वेधण्यासाठी 30 एप्रिल हा दिवस आंतरराष्ट्रीय जाझ दिन म्हणून नियुक्त केला आहे. UNESCO महासंचालक, Audrey Azoulay आणि प्रसिद्ध जॅझ पियानोवादक आणि संगीतकार, Herbie Hancock, जे आंतरसांस्कृतिक संवादासाठी UNESCO राजदूत आणि जॅझच्या Herbie Hancock Institute चे अध्यक्ष देखील आहेत, आंतरराष्ट्रीय जाझ दिनाचे नेतृत्व आणि देखरेख करण्यासाठी जबाबदार आहेत. संस्था, एक ना-नफा संस्था, या वार्षिक उत्सवाचे आयोजन, प्रचार आणि अंमलबजावणी करण्याचे काम करते.

जागतिक पशुवैद्यकीय दिन हा एप्रिलच्या शेवटच्या शनिवारी साजरा केल्या जातो.

- जागतिक पशुवैद्यक दिन हा एप्रिल महिन्याच्या शेवटच्या शनिवारी साजरा केला जाणारा वार्षिक कार्यक्रम आहे ज्यामध्ये पशु आरोग्य, कल्याण आणि सार्वजनिक आरोग्याला चालना देण्यासाठी पशुवैद्यकांच्या महत्त्वाच्या कार्याबद्दल जागरूकता वाढवली जाते. यावर्षी हा कार्यक्रम 29 एप्रिलला आहे.

निधन बातम्या

कादंबरीकार आणि लघुकथा लेखिका सारा थॉमस यांचे निधन झाले

- प्रसिद्ध लघुकथा लेखिका आणि कादंबरीकार सारा थॉमस यांचे वयाच्या 89 व्या वर्षी निधन झाले. त्यांनी 17 कादंबऱ्या आणि 100 हून अधिक लघुकथा लिहिल्या, त्यांना केरळ साहित्य अकादमी पुरस्कारासारखे अनेक पुरस्कार मिळाले. तिची पहिली कादंबरी, "जीवितम एन्ना नथी" ही तिच्या लेखन कारकिर्दीची सुरुवात झाली. तिच्या उल्लेखनीय कामांपैकी एक, "मुरीपादुकल," दिग्दर्शक पीए बकर यांनी "मनिमुझक्कम" नावाच्या चित्रपटात रूपांतरित केले.

माजी क्रिकेटपटू सलीम दुरानी यांचे वयाच्या 88 व्या वर्षी निधन झाले

- सलीम दुरानी, एक माजी भारतीय क्रिकेटपटू, जो त्याच्या स्ट्राइक लुक्स, विनोद आणि शक्तिशाली षटकार मारण्याच्या क्षमतेसाठी ओळखला जातो, त्यांचे वयाच्या 88 व्या वर्षी निधन झाले. सलीम दुरानी, मूळचे काबुल, अफगाणिस्तानचे होते, हे एक प्रतिभावान क्रिकेटपटू होते जे त्यांच्या स्फोटक फलंदाजीसाठी ओळखले जात होते. आणि डावखुरा ऑर्थोडॉक्स गोलंदाजी. त्याने भारतासाठी 29 कसोटी सामने खेळले आणि 1961-62 मध्ये पाच सामन्यांच्या कसोटी मालिकेत भारताच्या इंग्लंडवर 2-0 असा विजय मिळवण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली.

झारखंडचे शिक्षण मंत्री जगरनाथ महतो यांचे वयाच्या 56 व्या वर्षी निधन झाले.

- झारखंडचे मंत्री जगरनाथ महतो यांचे निधन झाले आहे. शालेय शिक्षण आणि साक्षरता मंत्री महतो यांना आरोग्याच्या गुंतागुंतीमुळे गेल्या महिन्यात चेन्नईला विमानाने नेण्यात आले होते. कोविड-19 ची लागण झाल्यानंतर नोव्हेंबर 2020 मध्ये त्यांचे फुफ्फुस प्रत्यारोपण करण्यात आले होते. गिरीडीह जिल्ह्यातील डुमरी येथून चार वेळा जेएमएमचे आमदार राहिलेले महतो यांना ऑक्टोबर २०२० मध्ये चेन्नईला नेण्यात आले होते, जेथे कोविड-19 संसर्गामुळे त्यांचे फुफ्फुस खराब झाले असल्याने त्यांचे प्रत्यारोपण करण्यात आले होते.

प्रसिद्ध नाट्य कलाकार आणि दिल्लीच्या अक्षरा थिएटरच्या सह-संस्थापक जलबाला वैद्य यांचे वयाच्या 86 व्या वर्षी निधन झाले.

- प्रसिद्ध रंगभूमी कलाकार आणि दिल्लीच्या अक्षरा थिएटरच्या सह-संस्थापक जलबाला वैद्य यांचे वयाच्या 86 व्या वर्षी निधन झाले. लंडनमध्ये भारतीय लेखक आणि स्वातंत्र्यसैनिक सुरेश वैद्य आणि इंग्रजी शास्त्रीय गायक मॅडगे फ्रँकिस यांच्या घरी जन्मलेल्या जलबाला वैद्य यांनी पत्रकार म्हणून आपल्या कारकिर्दीची सुरुवात केली.
- त्यांनी 1968 मध्ये "फुल सर्कल" मधून थिएटरमध्ये तिच्या कारकिर्दीला सुरुवात केली. जलबाला वैद्य यांनी 20 हून अधिक नाटकांमध्ये प्रमुख भूमिका केल्या. या नाटकांमध्ये "फुल सर्कल", "द रामायण", "लेट्स लाफ अगेन", "लार्फलार्फ", "द भगवद्गीता", "द काबुलीवाला", "गीतांजली" आणि "द स्ट्रेंज केस ऑफ बिली बिस्वास" यांचा समावेश आहे.

भारतातील सर्वात वृद्ध अब्जाधीश केशुब महिंद्रा यांचे 99 व्या वर्षी निधन झाले.

- महिंद्रा अँड महिंद्राचे चेअरमन एमेरिटस आणि भारतातील सर्वात वृद्ध अब्जाधीश केशुब महिंद्रा यांचे वयाच्या 99 व्या वर्षी निधन झाले. फोर्ब्सनुसार त्यांची संपत्ती \$1.2 अब्ज होती. ते 9 ऑगस्ट 2012 रोजी महिंद्रा समूहाचे अध्यक्ष म्हणून सेवानिवृत्त झाले आणि त्यांची जबाबदारी त्यांचा पुतण्या आनंद महिंद्रा यांच्याकडे सोपवली.

बांगलादेशी स्वातंत्र्यसैनिक, सार्वजनिक आरोग्य प्रवर्तक डॉ जफ्रुल्ला चौधरी यांचे निधन झाले.

- प्रसिद्ध सार्वजनिक आरोग्य कार्यकर्ते आणि स्वातंत्र्ययुद्धातील दिग्गज सेनानी डॉ. जफ्रुल्ला चौधरी यांचे वयाच्या 81 व्या वर्षी बांगलादेशातील ढाका येथे निधन झाले. त्यांना मागील आठवड्यात गोनोष्ठय नगर रुग्णालयात दाखल करण्यात आले होते आणि सोमवारपासून ते लाइफ सपोर्टवर होते.

प्रसिद्ध राष्ट्रीय पुरस्कार विजेती अभिनेत्री उत्तरा बावकर यांचे निधन झाले.

- प्रख्यात अभिनेते आणि रंगभूषाकार उत्तरा बावकर यांचे वयाच्या 79 व्या वर्षी निधन झाले. नॅशनल स्कूल ऑफ ड्रामा (NSD) मध्ये अभिनयाचे शिक्षण घेतलेल्या बावकर यांनी 'मुख्यमंत्री'मधील पद्मावती, 'मेना गुर्जरी'मधील मेना अशा विविध नाटकांमध्ये विविध भूमिका साकारल्या.

तेलुगू अभिनेता आणि कॉमेडियन अल्लू रमेश यांचे निधन झाले.

- तेलुगू अभिनेता आणि कॉमेडियन अल्लू रमेश यांचे निधन झाले. त्यांना त्यांच्या मूळ गावी, विशाखापट्टणम येथे हृदयविकाराचा झटका आला. अल्लू रमेश यांनी थिएटर परफॉर्मन्स करून अभिनेता म्हणून आपल्या करिअरची सुरुवात केली. त्यानंतर, तरुणाच्या चिरुजल्लू या चित्रपटातून त्याने टॉलीवूडमध्ये पदार्पण केले आणि जवळपास 50 चित्रपटांमध्ये काम केले. अल्लू रमेश यांनी नेपोलियन, थोलुबोमलता, मधुरा वाईन्स आणि रावण देशम यांसारख्या चित्रपटांमध्ये काम केले. दोन दशकांच्या कारकिर्दीत, रमेश अनेक लोकप्रिय आणि यशस्वी चित्रपटांमध्ये दिसला आणि मोठ्या पडद्यावर राजेंद्र प्रसाद यांच्या अनुकोनी प्रार्थनामध्ये शेवटचा दिसला.

पाकिस्तानी-कॅनडियन पत्रकार तारेक फताह यांचे निधन झाले.

- पाकिस्तानच्या स्वातंत्र्यानंतर 1949 मध्ये जन्माला आल्याने स्वतःला "मिडनाइट्स चाइल्ड" म्हणून संबोधणारे पाकिस्तानी-कॅनेडियन पत्रकार तारेक फताह यांचे वयाच्या 73 व्या वर्षी कर्करोगाने निधन झाले आहे. फताह यांना इस्लामिक अतिरेकी आणि त्यांच्या टीकाकारांसाठी ओळखले जात होते.
- फताहने दोन पुस्तके लिहिली, "चेझिंग अ मिराज" ज्याने आधुनिक इस्लामवर टीका केली आणि "ज्यू हा माझा शत्रू नाही" ज्याने मुस्लिम आणि ज्यू समुदायांमधील संबंधांचा इतिहास शोधला आहे.

पंजाबचे माजी मुख्यमंत्री प्रकाशसिंग बादल यांचे 95 व्या वर्षी निधन झाले.

- पंजाबचे माजी मुख्यमंत्री आणि अकाली दलाचे नेते प्रकाशसिंग बादल यांचे वयाच्या 95 व्या वर्षी मोहाली येथे निधन झाले. त्यांनी आपली राजकीय कारकीर्द गावचे सरपंच म्हणून सुरू केली आणि 1957 मध्ये काँग्रेस पक्षाचे सदस्य म्हणून पहिल्यांदा विधानसभा निवडणूक लढवली. वयाच्या 43 व्या वर्षी ते पंजाबचे सर्वात तरुण मुख्यमंत्री बनले. बादल यांचा जन्म पंजाबमधील राजस्थान सीमेजवळील अबुल खुराना या गावात झाला आणि त्यांचे शिक्षण लाहोरच्या फोरमन ख्रिश्चन कॉलेजमध्ये झाले.

ओडिशाचे माजी खासदार आणि 3 वेळेचे आमदार त्रिलोचन कानूनगो यांचे निधन झाले.

- प्रख्यात अर्थतज्ञ आणि बिजू जनता दल (BJD) पक्षाचे दीर्घकाळ सदस्य असलेले त्रिलोचन कानूनगो यांचे वयाच्या 82 व्या वर्षी निधन झाले आहे. कानूनगो हे यापूर्वी कटक नगरपालिकेचे अध्यक्ष होते आणि त्यांनी राज्य वित्त आयोगाचे अध्यक्ष म्हणून काम केले होते. त्यांचा जन्म 24 नोव्हेंबर 1940 रोजी कटक जिल्ह्यातील बदामुली गावात झाला आणि ते गेल्या काही वर्षांपासून कटक शहरातील शेख बाजार परिसरात राहत होते.

उत्तराखंडचे मंत्री चंदन राम दास यांचे बागेश्वर जिल्हा रुग्णालयात निधन झाले.

- उत्तराखंडचे मंत्री चंदन राम दास यांचे बागेश्वर जिल्हा रुग्णालयात निधन झाले. बागेश्वर मतदारसंघाचे आमदार (विधानसभा सदस्य) दास यांच्याकडे समाजकल्याण आणि वाहतूक विभागाची जबाबदारी होती. उत्तराखंड सरकारने राज्य सरकारची सर्व कार्यालये एक दिवसासाठी बंद ठेवण्याचा निर्णय घेतला आहे.

विविध बातम्या

अंजली शर्मा हिने पारंपारिक गद्दी ड्रेस (लुआनचडी) परिधान करून दक्षिण आफ्रिकेतील किलीमांजारो पर्वताचे शिखर यशस्वीपणे सर केले.

- अंजली शर्मा हिने पारंपारिक गद्दी ड्रेस (लुआनचडी) परिधान करून दक्षिण आफ्रिकेतील किलीमांजारो पर्वताचे शिखर यशस्वीपणे सर करून आपल्या राज्याचा आणि देशाचा गौरव केला आहे. गद्दी पोशाख परिधान करून हा पराक्रम करणारी ती पहिली भारतीय महिला आहे आणि पर्वत शिखरांवर गद्दी संस्कृतीचा प्रचार करण्याचे तिचे ध्येय आहे. अंजलीने यापूर्वी वयाच्या 15 व्या वर्षी 5289 मीटर उंचीचे शिखर जिंकले होते आणि हनुमान टिब्बा आणि पहाड देव देखील 6001 मीटरपेक्षा जास्त उंचीवर चढली होती.

भारतीय गेमिंग स्टार्ट-अप्स AWS सह उद्योगात आघाडीवर आहेत.

- AWS इंडियाचे स्टार्ट-अप इकोसिस्टमचे प्रमुख, अमिताभ नागपाल यांनी कबूल केले आहे की गेमिंग हा आज मनोरंजनाचा सर्वात लोकप्रिय प्रकार बनला आहे. भारतीय स्टार्ट-अप्स भारतातील गेमिंग उद्योगाच्या जलद वाढीचे नेतृत्व करत आहेत, सर्व श्रेणींमध्ये उच्च-कार्यक्षमता गेम तयार करण्यासाठी आणि ऑपरेट करण्यासाठी क्लाउड तंत्रज्ञानाचा वापर करत आहेत. AWS भारतीय गेमिंग स्टार्ट-अप्सना यशस्वी गेम विकसित करण्यासाठी आवश्यक सेवा आणि उपाय ऑफर करते.

लेफ्टनंट गव्हर्नर मनोज सिन्हा यांनी सणसरच्या रामबन हिल रिसॉर्टमध्ये जम्मू प्रदेशात ट्यूलिप गार्डनचे उद्घाटन केले.

- लेफ्टनंट गव्हर्नर मनोज सिन्हा यांनी सणसरच्या रामबन हिल रिसॉर्टमध्ये जम्मू प्रदेशात ट्यूलिप गार्डनचे उद्घाटन केले. हे उद्यान पाच एकर (40 कनाल) मध्ये पसरलेले आहे आणि ₹ 6.61 कोटींच्या उपक्रमाचा भाग आहे. दोन वर्षांपूर्वी चार कनाल जमिनीवर उभारण्यात आलेल्या सध्याच्या ट्यूलिप गार्डनचा हा विस्तार आहे. नवीन बाग प्रस्तावित गोल्फ कोर्स आणि सध्याच्या तलावादरम्यान वसलेली आहे.

NCRTC ने भारतातील पहिल्या सेमी-हाय-स्पीड प्रादेशिक रेल्वे सेवांना 'RAPIDX' असे नाव दिले आहे.

- राष्ट्रीय राजधानी क्षेत्र परिवहन महामंडळ (NCRTC) ने भारतातील पहिल्या सेमी-हाय-स्पीड प्रादेशिक रेल्वे सेवांना 'RAPIDX' असे नाव दिले आहे. या गाड्या प्रादेशिक रॅपिड ट्रान्झिट सिस्टम (RRTS) कॉरिडॉरवर चालतील, जे राष्ट्रीय राजधानी क्षेत्र (NCR) मधील महत्त्वाच्या शहरी नोड्सला जोडण्यासाठी बांधले जात आहेत. 'RAPIDX' हे नाव निवडले गेले आहे कारण ते वेगवेगळ्या भाषांमध्ये वाचायला आणि उच्चारायला सोपे आहे.

NHAI फॉरेस्ट एन्ट्री पॉइंट्सवर फास्टॅंग आधारित पेमेंट सक्षम केले.

- आंध्र प्रदेश आणि तेलंगणामध्ये पसरलेल्या नागार्जुनसागर-श्रीशैलम व्याघ्र प्रकल्पाचे अधिकारी आणि NHAI ची उपकंपनी, इंडियन हायवेज मॅनेजमेंट कंपनी, यांनी वनक्षेत्रात वाहनांसाठी प्रवेश प्रक्रिया सुलभ करण्याच्या उद्देशाने एक करार केला. रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्रालयाच्या निवेदनानुसार, सामंजस्य करार (एमओयू) वन प्रवेश बिंदूवर फास्टॅंग आधारित पेमेंट सिस्टमची अंमलबजावणी करण्यास सक्षम करेल.

भारतीय हवामान विभाग (IMD) ने जाहीर की महाराष्ट्र, बिहार, ओडिशा आणि दिल्ली-एनसीआरसह देशातील अनेक राज्यांमध्ये सध्या उष्णतेची लाट आहे.

- भारतीय हवामान विभागाने (IMD) जाहीर केले आहे की महाराष्ट्र, बिहार, ओडिशा, आंध्र प्रदेश आणि दिल्ली-एनसीआरसह देशातील अनेक राज्यांमध्ये सध्या उष्णतेची लाट आहे. आयएमडीनुसार, पुढील काही दिवस ही परिस्थिती कायम राहण्याची शक्यता आहे. पंजाब आणि हरियाणामध्ये पुढील दोन दिवसांत तापमानात वाढ होण्याची शक्यता असून त्यानंतर परिस्थिती सुधारण्याची शक्यता हवामान संस्थेने वर्तवली आहे.

अर्जुन वाजपेयी यांनी माऊंट अन्नपूर्णा 1 च्या शिखरावर पोहोचणारा पहिला भारतीय पुरुष बनून महत्त्वपूर्ण कामगिरी केली आहे.

- फिट इंडिया चॅम्पियन, अर्जुन वाजपेयी यांनी माऊंट अन्नपूर्णा 1 च्या शिखरावर पोहोचणारा पहिला भारतीय माणूस बनून महत्त्वपूर्ण कामगिरी केली आहे. नेपाळमध्ये स्थित हा पर्वत 8,091 मीटर उंचीवर उभा असलेला जगातील दहाव्या क्रमांकाचा सर्वोच्च शिखर आहे. अर्जुनने 17 एप्रिल रोजी ही चढाई पूर्ण केली आणि आता 8,000 मीटरपेक्षा जास्त उंचीची सर्व 7 शिखरे सर करणारा तो पहिला भारतीय गिर्यारोहक ठरला आहे. हे लक्षात घेण्यासारखे आहे की माऊंट अन्नपूर्णा 1 हा 8,000 मीटरपेक्षा जास्त उंचीवर असलेल्या 14 पैकी सर्वात धोकादायक पर्वत मानला जातो.

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्त्वाचे मुद्दे:

- रिझर्व्ह बँकेचे गव्हर्नर: शक्तिकांत दास
- रिझर्व्ह बँकेची स्थापना: 1 एप्रिल 1935, कोलकाता
- बँक ऑफ महाराष्ट्र मुख्यालय: पुणे
- बँक ऑफ महाराष्ट्र संस्थापक: डीके साठे, व्ही जी काळे
- बँक ऑफ महाराष्ट्र ची स्थापना: 16 सप्टेंबर 1935
- फिनो पेमेंट्स बँकेची स्थापना: 4 एप्रिल 2017
- फिनो पेमेंट्स बँकेचे मुख्यालय: जुईनगर, नवी मुंबई
- फिनो पेमेंट्स बँक एमडी आणि सीईओ: ऋषी गुप्ता
- युनायटेड नेशन्स माइन अँक्शन सर्व्हिस हेडक्वार्टर: युनायटेड नेशन्स हेडक्वार्टर; न्यूयॉर्क, यूएसए
- युनायटेड नेशन्स माइन अँक्शन सर्व्हिसची स्थापना: ऑक्टोबर 1997
- युनायटेड नेशन्स माइन अँक्शन सर्व्हिस हेड: इलेन कोन
- मध्य प्रदेशचे राज्यपाल: मंगुभाई पटेल
- मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री: शिवराज सिंह चौहान
- मध्य प्रदेशची राजधानी: भोपाळ
- सोलर एनर्जी कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड स्थापना: 9 सप्टेंबर 2011;
- सोलर एनर्जी कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड मुख्यालय: नवी दिल्ली
- सोलर एनर्जी कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड व्यवस्थापकीय संचालक: सुमन शर्मा
- हिमाचल प्रदेशचे मुख्यमंत्री: सुखविंदर सिंग सुखू

- हिमाचल प्रदेशचे राज्यपाल: शिव प्रताप शुक्ला
- हिमाचल प्रदेश अधिकृत वृक्ष: देवदार देवदार
- आसामचे मुख्यमंत्री: हिमंता बिस्वा सरमा
- आसामची राजधानी: दिसपूर
- आसाम लोकनृत्य: बिहू
- आसामचे राज्यपाल: गुलाब चंद कटारिया
- मोझांबिक राजधानी: मापुटो;
- मोझांबिक चलन: मोझांबिकन मेटिकल;
- मोझांबिकचे राष्ट्राध्यक्ष फिलिप न्युसी
- नेपाळची राजधानी: काठमांडू;
- नेपाळचे पंतप्रधान: पुष्प कमल दहल;
- नेपाळी चलन: नेपाळी रुपया
- अरुणाचल प्रदेशचे राज्यपाल: डॉ बीडी मिश्रा
- अरुणाचल प्रदेशचे मुख्यमंत्री : पेमा खांडू
- अरुणाचल प्रदेश राष्ट्रीय उद्याने: मौलिंग राष्ट्रीय उद्यान, नामदाफा राष्ट्रीय उद्यान
- DRDO ची स्थापना: 1958
- DRDO एजन्सी कार्यकारी: डॉ समीर व्ही कामथ, अध्यक्ष
- DRDO मुख्यालय: DRDO भवन, नवी दिल्ली
- सिटी युनियन बँक लिमिटेड मुख्यालय: कुंभकोणम

- सिटी युनियन बँक लिमिटेडचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी: डॉ. एन. कामकोडी
- सिटी युनियन बँक लिमिटेडची स्थापना: 1904
- मंगोलियाची राजधानी: उलानबाटर
- मंगोलियाचे पंतप्रधान: लुव्सत्रमसरेन ओयुन-एर्डेन
- मंगोलियाचे चलन: तुग्रीक
- नॅसकॉमचे संस्थापक: देवांग मेहता, नंदन निलेकणी;
- नॅसकॉमची स्थापना: 1 मार्च 1988;
- नॅसकॉमचे अध्यक्ष: देबजानी घोष;
- नॅसकॉमचे मुख्यालय: नोएडा, उत्तर प्रदेश.

